

APEL DO CZYTELNIKÓW!

Tomimy w powodzi Waszych listów. ległości w odpowiadaniu Wam.
Jesteśmy b.małym zespołem, mamy za- Prosimy o wybaczenie i cierpliwość.

ECHO TYGODNIA**ECHO
WEEKLY***Niezależny magazyn dla każdego**24 strony***Nr 77 Toronto 29 marca - 4 kwietnia 1984 Cena \$1.00****SOWIECKA AGRESJA
W KOSMOSIE**

W 1983 Andropow obiecywał, że Sowiety **NIGDY** pierwsze nie wypuszczą w kosmos bro- ni antysatelitarnych. Moskwa nadal twierdzi, że sowieckie niszczyciele kosmiczne *to mit*, wymyślony w Pentagonie, by wycisnąć z Kongresu USA więcej pieniędzy na zbrojenia.

Tymczasem eksperci powszechnie przyjmują za fakt, że już od 1971 roku ZSRR ma zdolne do boju kosmiczne satelity niszczyciele, a próby z nimi zaczął już w 1968 roku.

Po co to robią?*Ciąg dalszy Str 12, 13, 14***NUMER WIELKANOCNY
ECHA TYGODNIA**

**ZAPOWIADA SIĘ
CORAZ BARDZIEJ
INTERESUJĄCO**

Prosimy paratie, organizacje, firmy i prywatne osoby o nadsyłanie życzeń do specjalnego wydania wielkanocnego ECHA TYGODNIA. Treść życzeń wraz z opłatą od \$20, prosimy przesyłać na adres redakcji

Ojciec Święty wyraził solidarność z Polakami w sprawie zdemowowania krzyży. STR.4.

W Sowieciech szkoli się oddziały morderców. Te jednostki specjalne w razie konfliktu otrzymają zadanie mordowania zachodnich polityków, dowódców wojskowych STR 7

ECHO TYGODNIA

Nieczekowany magazyn dla każdego

wydają:

* **JACEK ADOLF I ZBIGNIEW FARMUS**

redagują:

Jacek Adolf, Grazyna Farmus, Zbigniew Farmus,
Zofia Bończyca, Leszek Mech, Magdalena i Marek
Czyżycy i inni.

ADRES ECHA TYGODNIA

Tylko dla korespondencji

393 SHAW St.

M6J 2X4 TORONTO, Ontario
531-5523

UWAGA dyżury przy telefonie poniedziałek, wtorek, piątek,
od 12 do 4 po południu

CENNIK OGŁOSZEN

1 kolumna x 1 cal - \$ 5	Stale ogłoszenia w kąciku handlowym
2 kolumny x 1 cal - \$ 10	3 miesiące - \$ 42
1 kolumna x 2 cale - \$ 10	Ogłoszenia o wolnych miejscach pracy
1/2 strony - \$ 175	1 jej poszukiwaniu - bezpłatnie
1 strona - \$ 350	

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów w artykułach i materiałach

Prenumerata półroczna \$ 25, roczna \$ 50

Latające talerze

Wiele jest jeszcze na Zachodzie naiwności we wszystkim, co dotyczy Sowietów i demoludów. Czasem przypominają się wspomnienia oświęcimskie Gawalewicz. Po wyzwoleniu obozu, pewna Skandynawka pytała go, czy więźniowie mieli nocne lampki przy łóżkach.

Płynąca z niewiedzy naiwność, połączona z sowiecką propagandą, może prowadzić do niebezpiecznego rozbrojenia Zachodu. Rozbrojenie także w sensie dosłownym. Tu druga analogia, sięgająca hitlerizmu. Najpierw było Monachium a potem było za późno i wszystko okazało się potwornie kosztowne.

Dzis Reaganowi zarzuca się, że w kowbojskim stylu rzucił się w wojny gwiazdne, ryzykuje przyszłością świata, budując broń kosmiczną i w ten sposób zwiększając prawdopodobieństwo ostatecznej zagłady w wojnie nuklearnej. Zarzuca mu się to na Zachodzie, także wśród wpływowych polityków i intelektualistów.

Jest to jeden z głównych tematów obecnej propagandy sowieckiej. Proszę więc spojrzeć na naszą pierwszą stronę i na strony 12, 13 i 14 ET. Materiał jest opracowany na podstawie kompletnie apolitycznego popularnonaukowego miesięcznika, napisany przez inżyniera, a nie zawodowego znawcę polityki i jest szokującą ilustracją, jak daleko Sowiety posuwają się w agresji przeciw Zachodowi, w propagandowych kłamstwach i jak daleko sięgac może zachodnia naiwność.

Gdy w ubiegłym roku Andropow zaklinał się w rozmowie z amerykańskimi kongresmenami, że ZSRR nigdy pierwszy nie wysła broni kosmicznej na orbitę, Sowiety od lat już utrzymywały w gotowości bojowej takie miszyciele. A kiedy w czasie prób sowieckich główce bojowe w płomieniach spadały na terytorium ZSRR, sowiecka Akademia Nauk pouczała obywateli, że to autentyczne latające talerze z Kosmosu.

Ocknąć się bywa nietatwo, ale temu i owemu na Zachodzie już się to przydarza. A my powinniśmy im w tym pomagać.

Jacek Adolf

ZDERZENIE

Na Morzu Japonskim zderzyły się w ciemności amerykański lotniskowiec "Kitty Hawk" i sowiecka łódź podwodna typu "Wiktor" 80000-tonowy lotniskowiec wyszedł ze zderzenia bez uszkodzenia, ale 5200-tonowa łódź podwodna utraciła zdolność samodzielnego pływania. "Kitty Hawk" przewożący 85 samolotów brał udział w amerykańsko-południowokoreańskich ćwiczeniach wojskowych. Sowiecka łódź podwodna towarzyszyła mu jak cien od początku manewrów,

wielokrotnie podpluwając na niebezpieczną dla niej odległość.

"Bawili się z nami w kota i myszkę cały czas" - powiedział jeden z amerykańskich oficerów, dodając, że było oczywiste od samego początku, że główną misją szpiegowska Sowietów było testowanie znajdujących się na "Kitty Hawk" urządzeń do wykrywania łodzi podwodnych.

W momencie zderzenia "Kitty Hawk" płynął z szybkością 15 węzłów z zapalonymi

● 4 okręty sowieckiej marynarki wojennej przybyły z oficjalną wizytą przyjaźni na Kubę

● Brytyjska para królewska z wizytą w Jordanii. Podczas przemówienia powitalnego królowa brytyjska Elżbieta II wypowiedziała się za rozwiązaniem tragedii Palestyńczyków zgodnie z duchem karty ONZ. Wystąpienie jej zostało bardzo zyczliwie przyjęte przez kraje arabskie regionu i chłodno w Izraelu.

● FBI będzie miało oko na olimpijskich szpiegach. Każdy sowiecki obywatel chcący przybyć na igrzyska olimpijskie w Los Angeles niezależnie od tego czy w charakterze turysty, zawodnika, trenera czy oficjela będzie sprawdzony przez FBI pod kątem koneksji szpiegowskich. Po wykryciu afery z Jermiszkinem, którego Sowietci chcieli przysłać na igrzyska na paszportcie dyplomatycznym, a który był znanym FBI szpiegiem KGB, FBI postanowiło dokonać uważnego przeglądu każdej aplikacji sowieckiej o wizę w związku z igrzyskami olimpijskimi. Podobne sprawdzenie będzie miało miejsce w stosunku do wszystkich podanych o wizę z państw Układu Warszawskiego.

● Z frontu iracko-irackiego wojna propagandowa. Codziennie telewizja iracka emituje film komentowany w języku farsy, w którym pokazuje pole walki na którym walają się trupy dzieci irańskich. W jednym przypadku mały chłopiec irański dogorywał na klatkach filmu. Film jest oczywiście filmem dokumentalnym, ale został nakręcony wyłącznie w celach propagandowych. Irak liczy, że matki irańskie oglądając jednak potajemnie telewizję i uda im się w końcu zobaczyć los własnych dzieci.

● USA ostrzegły Libię, że jakiekolwiek ataki na samoloty rozpoznawcze AWACS, które zostały wysłane do Egiptu w celu monitorowania ruchów wojsk libijskich na granicy Libii z Sudanem i Egiptem spotka się z "poważnymi konsekwencjami".

● Japonia i ChRL przewidują poprawę stosunków z USA. Na spotkaniu ministrów spraw zagranicznych z ChRL i Japonii wykluczono wczesną poprawę stosunków z ZSRR. Obydwaj ministrowie wyrazili nadzieję na

poprawę stosunków z USA. Do spotkania ministrów doszło w czasie oficjalnej wizyty w ChRL premiera Japonii J. Nakasone. Według chińskiego ministra spraw zagranicznych nie może dojść do poważnej poprawy stosunków chinsko-sowieckich gdyż ZSRR unika poważnych dyskusji w sprawie trzech problemów: redukcji sowieckich sił zbrojnych wzdłuż granicy chińskiej, zakończenia okupacji Kambodży przez wojska wietnamskie oraz wycofania sił zbrojnych ZSRR z Afganistanu. Japoński minister spraw zagranicznych podkreślił, że Japonia także nie spodziewa się rychłej poprawy stosunków z ZSRR, gdyż państwo to ignoruje japońskie żądanie zwrotu wysp położonych na północ od Japonii oraz utzymuje swe siły zbrojne w Afganistanie.

● Podczas ćwiczeń wojskowych w Korei Południowej rozbił się helikopter amerykański. Zginęło 18 żołnierzy USA i 11 żołnierzy południowokoreańskich.

● Chile - wznowienie stanu wyjątkowego. Minister spraw wewnętrznych Chile S. Jara ogłosił wprowadzenie stanu wyjątkowego w Chile odwołanego po 10 latach istnienia przed kilku miesiącami. Bezpośrednim powodem wznowienia stanu wyjątkowego była seria zamachów bombowych oraz zapowiedź przez grupy opozycyjne "dnia narodowego protestu" przeciwko rządowi junty wojskowej i prezydentowi Pinochetowi.

● Napad stulecia w Rzymie. Pięciu rabusiów określając siebie jako terroryści Czerwonych Brygad obrabowało samochód pancerny zdobywając łup wartości 21,8 milionów dolarów. Policja nie wyklucza możliwości, że pod przykrywką Czerwonych Brygad próbują się ukryć zwyczajni kryminaliści.

● ZSRR stara się o lepsze stosunki z ChRL. Minister spraw zagranicznych ZSRR A. Gromyko przyjął w Moskwie chińskiego wiceministra spraw zagranicznych i podkreślił wielkie znaczenie poprawy stosunków sowiecko-chińskich.

● Poł roku więzienia za przeciek informacji do prasy brytyjskiej. 23-letnia Sarah Tisdall zos-

tała skazana na pół roku więzienia za podanie prasie brytyjskiej tajnego dokumentu, w którym wymieniono daty przybycia amerykańskich pocisków nuklearnych średniego zasięgu do Wielkiej Brytanii. W chwili przekazania dokumentu gazetce "The Guardian" Tisdall pracowała jako urzędniczka w brytyjskim ministerstwie spraw zagranicznych.

● Pokłosie I wojny światowej. Kilkunastu rybaków dunskich zostało czasowo oslepionych i poparzonych, gdy sieci ich statku rybackiego złowily i uszkodziły beczkę z gazem musztardowym 100 tysięcy ton gazu musztardowego wyprodukowanego przez Niemcy w czasie I wojny światowej zostało po zakończeniu II wojny światowej zatopione na rozkaz aliantów w pobliżu wyspy Bornholm.

● Wysłannik z osobistym listem Reagana zignorowany w Moskwie. General B. Scowcroft przebywający dwa tygodnie temu w Moskwie zaopatrzone był w osobisty list prezydenta Reagana do K. Czernienki, ale władze sowieckie zignorowały tę przekazaną im przez generała informację. Według dyplomatów jest to kolejny szczebel pogarszania się stosunków sowiecko-amerykańskich.

● Sowiecka nota protestacyjna do rządu amerykańskiego. ZSRR określił w oficjalnej nocie dyplomatycznej przekazanej rządowi amerykańskiemu jako "groźne przestępstwo" sytuację w której tankowiec sowiecki wpadł na minę w pobliżu jednego z portów Nikaragui. W nocie stwierdza się, że mina została ulokowana za zgodą rządu amerykańskiego.

● Politycy nie słuchali wojskowych. Administracja prezydenta Reagana była ostrzegana wielokrotnie przez oficerów armii amerykańskiej przebywających w Libanie, że szkolenie armii libańskiej może zakończyć się całkowitym fiaskiem z powodu różnic religijnych w łonie samej armii. Pomimo tego, że w ubiegłym miesiącu armia libańska faktycznie rozpadła się na część chrześcijańską, która pozostała w armii i część muzułmańską, która zdezerterowała, administracja Reagana pozytywnie oceniła przebieg szkolenia.

światłami nawigacyjnymi. Światła nawigacyjne na łodzi podwodnej były wygaszone.

Dowództwo amerykańskiej marynarki wojennej oznajmiło, że przeprowadzone zostanie dochodzenie i w przypadku stwierdzenia winy Sowietów do dowództwa sowieckiej marynarki wojennej zostanie wystosowany oficjalny protest. Zgodnie z umową zawartą w 1972 roku pomiędzy sowiecką i amerykańską marynarkami wojennymi jednostki pływające obydwu stron nie powinny zakłócać operacji strony drugiej ani wykonywać manewrów mogących być odebranych jako zagrażające bezpieczeństwu. Według międzynarodowego prawa nawigacji łodzi podwodne

zobowiązane są do dania pierwszeństwa ruchowi nawierzchniowym jednostkom pływającym zarówno wtedy gdy wynurzają się jak i wtedy gdy płyną wynurzone.

Do dryfującej bezradnie łodzi podwodnej podplynał sowiecki krążownik, ale obydwie jednostki zignorowały sygnały pomocy nadane z lotniskowca.

Oficjalne czynniki sowieckie, które na ogół w takich przypadkach podnoszą larum na cały świat tym razem nabrały wody w usta.

Od kilkunastu lat co pewien czas pojawiają się informacje o kolejnej inwazji sowieckich łodzi podwodnych na wody terytorialne Szwecji bądź Norwegii. W

ostatnich latach państwa te nawet się trochę zdenerwowały i gdy jakiś podejrzany peryskop pojawi się na powierzchni ich wód a dziwni pletwonurkowie na ich przybrzeżnych wyspach w morze wpływają okręty zrzucające ładunki bomb głębinowych. Nic jednak z tego nie wychodzi i żadne większe plamy oliwy nie uwiadczyły się na falach. Gdyby jednak na Bałtyk przyplynał "Kitty Hawk", albo gdyby nawigatorzy z "Kitty Hawka" dali przyszkolenie nawigatorom skandynawskim w zakresie zderzenia. Rozumie się samo przez się, że wyłącznie w zakresie zderzenia przypadkowego. Niezależnie -

SWIATOWIT

W ciągu roku deficyt państwa może osiągnąć 29 milionów. Obecnie zadłużenie rządu i związane z tym zobowiązania mogą spowodować wzrost bankowej stopy procentowej. Rząd bowiem zmuszony będzie pozyczyć od banków miliardowe sumy by pokryć koszty oprocentowania pożyczek i zmniejszyć deficyt. Spodziewając się tego banki mogą podnieść aktualną stopę procentową by uzyskać na wielkim pożyczkobiorcy najwyższy profit. To z kolei w konsekwencji uderzy w drobnych klientach banku pogarszając warunki spłat kredytów a także przedsiębiorców, którzy zrezygnują lub ograniczą swe inwestycyjne zamiary. Oznacza to wzrost bezrobocia w tym sektorze i kolejny kryzys gospodarczy.

Minister finansów Marc Lalonde przedstawiając parlamentarnemu komitetowi projekt zmniejszenia deficytu kosztem wzrostu bezrobocia powiedział, że deficyt nie może być mniejszy niż 29 milionów. Proba zmniejszenia go dalej może zakończyć się wzrostem bezrobocia na nienotowaną skalę.

Przywódca NDP Ed Broadbert przewiduje, że powszechne wybory mogą zostać rozpisane przez zwycięskiego przywódcę liberałów jeszcze przed upływem lata tego roku.

Podjętą, że zwycięzca konwencji liberalnej będzie John Turner. Co do różnic między tym ostatnim a Brianem Mulroneym Broadbert uważa że są one znikome i przyniosą podobne rozwiązania polityczne i gospodarcze. Podjętą, że Turner - uchodzący za "prawicowego" liberała wprowadzi nowe ułatwienia finansowe dla właścicieli firm i korporacji kosztem płacących podatków, żyjących poniżej granicy biedy.

Nieoficjalne plany zwołania wyborów powszechnych w Kanadzie w lecie tego roku mogą za-

grozić ustalonym terminom wizyty papieskiej i królowej Wielkiej Brytanii. W bardziej interesującej nas sprawie wizyty Jana Pawła II konieczny jest nacisk ze strony opinii publicznej, by nie dopuścić do opóźnienia jej przebiegu, co może zakłócić i zmienić jej przebieg. Wątpliwości w tej sprawie opublikował już tygodnik Toronto Star. Organizacje i osoby zainteresowane mogą kierować listy do redakcji gazety.

W szpitalu w Ottawie zmarł na zapalenie płuc w wieku 72 lat Bora Laskin, przewodniczący Sądu Najwyższego Kanady.

W hierarchii państwowej pełnił trzecią z rzędu funkcję po gubernatorze generalnym i premierze. Laskin był pierwszym w historii kraju człowiekiem, który osiągnął tak wysokie stanowisko nie będąc zarazem pochodzenia anglosaskiego czy francuskiego. Był synem biednych imigrantów z Rosji pochodzenia żydowskiego.

Jako prawnik zasłynął z walki o reformę prawodawstwa rodzinnego, która przyniosła niepracującym kobietom prawo do podziału rodzinnego majątku w wypadku rozwodu.

Funkcję przewodniczącego sądu najwyższego sprawował od grudnia 1973 roku.

Kanadyjska Konferencja Biskupów Katolickich wyraziła nadzieję, że politycy nie zdecydują się na konflikt z wyborcami jaki może wywołać przesunięcie lub odwołanie wizyty papieskiej. Mocniej wyraził to John Crosbie - krytyk polityki finansowej rządu z ramienia PC, który stwierdził, że decyzja zmian planów wizyty może kosztować liberałów wybory, które chcieliby wygrać w takim pośpiechu.

Przez najbliższe 3 tygodnie trwać będą przesłuchania przed międzypartyjną komisją badającą projekt nowych sił bezpieczeństwa. Przewodniczącym komisji jest Claude - Andre Lachance, liberał z Rosemond. Robert

Kaplan, który jako pierwszy złożył przed komisją swe zeznania ma nadzieję, że projekt zdąży przejść przez trzecią prezentację w parlamencie jeszcze przed konwencją wyborczą partii.

Jak wykazały badania Instytutu Gallupa 64% Kanadyjczyków popiera projekt prawa rozwodowego, w myśl którego podstawą do orzeczenia rozwodu jest roczna separacja, a nie orzeczenie o winie. Projekt ma być przegłosowany po raz drugi w parlamencie. Posłowie NDP i PC zapowiedzieli, że będą głosować przeciw niemu, o ile nie zabezpieczy on wyrażonej roszczeń kobiety i potrzeb dzieci rozbitej rodziny. Obecnie podstawą do rozwodu przez wieloletnią separację była wina jednej ze stron jak okrucieństwo czy zdrada. Dowód winy był przyczyną przedłużającej się procedury rozwodowej.

Większość prawników specjalizujących się w prawie rodzinnym poparło projekt, którego autorem jest minister sprawiedliwości Mark MacGuigan.

W ubiegłym tygodniu miała miejsce w Toronto konwencja ontaryjskich liberałów. Była okazją do prezentacji poglądów kandydatów na przywódców federalnych partii (Roberts, MacGuigan, Munro) i wysunięcie programu walki o oficjalne dwujęzyczne Ontario.

Olbrzymia rafineria ropy naftowej - własność Petro-Canada - rządowej agencji w Nowej Fundlandii zbudowana w latach sześćdziesiątych kosztem 50 miliardów prowincjonalnych podatników zostanie najprawdopodobniej zburzona do końca tego roku. Decyzja wiąże się z nierentownością przedsiębiorstwa i brakem kupca, który zaryzykowałby zakup rafinerii przy niekorzystnym obecnie rynku na produkty naftowe. Istnieje szansa, że część kosztów pokryje sprzedaż maszyn i urządzeń rafinerii.

się on wydaje Kanadyjczykom wrogi.

W 62 roku 65 procent miało ochotę na walkę, a 11 na życie w komunistycznym niewolnictwie. W 1982 mieliśmy 40 procent walecznych, 25 procent potulnych i 34 procent niezdecydowanych.

Widac, że wiele lat apolitycznej edukacji, pochwały samolubstwa i życiowego hedonizmu zrobiły swoje. Wolność bez gorzkiej pamięci jej ograniczenia smakuje jak chleb bardzo już spowszedniały.

Po okresie zwątpień w wartości świata duchowego i materialnego jaki oferuje zachodnia cywilizacja pozostał towar o niekwestionowanej wartości - własna skóra.

Nic dziwnego, że najmłodszy respondenci mieli największą ochotę na przetrwanie kosztem wolności. Wyraziło ją aż 42 procent osób w wieku od 18 do 29. Na walkę przystałoby tylko 30%.

Promyk nadziei upatruje jednak w wojowniczości panów i pan w wieku klimakterycznym. Tylko 22 procentom życiowe doświadczenie podszeptuje, że w komunizmie można przetrwać, a 37 procent wolałoby jednak wojnę. Wysportowany kanadyjski starszek obroni nas przed Czerwonym Ludem. Jeśli go nie stanie, Amerykanie pomarznią, ostoni was jeszcze własną pierśią.

GRAFA

Kongres Polonii Kanadyjskiej Okręg Toronto

**OŚRODKI POMOCY IMIGRANTOM
MIĘDZYORGANIZACYJNE
BIURO IMIGRACYJNE**

192 Garden Ave.
Tel. 532-1126

**OŚRODEK POMOCY
POLSKIM IMIGRANTOM**
206 Beverley St.
Tel. 979-9634

**BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ**
128 Fern Ave.
Tel. 532-9471

**BIURO POMOCY
NOWO PRZYBYŁYM**
192 Garden Ave Toronto
Tel (416) 532-1126, 532-4058

czynne **Poniedziałek, Czwartek,
Piątek 10 - 17
Wtorek - Środa 10 - 19**

Oferujemy pomoc nowo przybyłym w następujących sprawach

- informacja ogólna,
- sprawy imigracyjne, porady,
- akcja sponsorowania,
- pośrednictwo w poszukiwaniu pracy i mieszkania,
- pisanie "resume", aplikacji o prace oraz podan,
- tłumaczenie, wypełnianie urzędowych form,
- informacja o szkolnictwie,

- tłumaczenie w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc tłumacza przy wyrobieniu licencji,
- pomoc w załatwianiu zasiłku dla bezrobotnych i "welfare",
- sprawy i porady socjalne

Zwracamy się z prośbą do Wszystkich chętnych, którzy mogliby udzielić pomocy nowo przybyłym o skontaktowanie się z naszym biurem. Szczególnie liczymy na pomoc ochotników przy tłumaczeniu i kontaktach z urzędami kanadyjskimi.

Dziękujemy

Magazyn zamknięty do odwołania

OŚRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM

K P K Okręg Toronto
206 Beverley St Tel 979 - 9634/39

oferuje informacje i pomoc imigrantom polskim (w okresie poprzedzającym uzyskanie kanadyjskiego obywatelstwa) we wszystkich sprawach związanych z osiedleniem i integracją w społeczeństwie Kanady, m.in. skierowania, tłumaczenia, resumes, uwierzytelnienia dokumentów pod przysięgą, itd.
Biuro otwarte od poniedziałku do piątku od 10 rano do 4 po południu Usługi bezpłatne

JAN PAWEŁ II KANADA 1984
Polonijny Komitet Przyjęcia

POLONIA WITA PAPIEŻA

Zgodnie z ogłoszonym wcześniej ogólnym programem pielgrzymki papieskiej w Kanadzie podajemy do wiadomości, że specjalne spotkanie Ojca Świętego z Polonią jest przewidziane w Toronto dnia 14 września w godzinach popołudniowych.

Zdajemy sobie sprawę z doniosłości tego wydarzenia, toteż chcemy dążyć do jego najpełniejszego religijnego i narodowego przeżycia by pozostało ono w pamięci zwłaszcza młodego pokolenia Polaków w Kanadzie. Papież jest Namieśnikiem samego Chrystusa na ziemi. Niech więc troska o duchowy wymiar jego pielgrzymki będzie dla nas najważniejsza. Niemniej jednak cieszymy się, że jest naszym Rodakiem, wyrosłym z Ojczyzny, której najlepszą częścią daje światu przez swoją osobowość ukształtowaną w Polsce.

Powstał już Polonijny Komitet Przyjęcia Papieża, który apeluje do całej Polonii prosząc o współpracę w przygotowaniach, jak i o wzięcie udziału w spotkaniu.

Po ustaleniu szczegółów będziemy na bieżąco informowali o stanie przygotowań i podawali bliższe szczegóły organizacyjne. Pełny skład osób wchodzących do Komitetu Przyjęcia zostanie ogłoszony po ostatecznym jego ukonstytuowaniu się. Przewodnictwo powierzono Prezesowi Konferencji Książy Polskich na Kanadę Wschodnią ks. Ryszardowi Kosianowi OMI, oraz prezesowi Kongresu Polonii Kanadyjskiej p. Janowi Kaszubie.

Ks. Ryszard Kosian, OMI,
Przewodniczący Komitetu

Jan Kaszuba, Przewodniczący Komitetu
Prezes Kongresu Polonii Kanadyjskiej

Ks. Antoni Mendrela, OMI,
Prowincjał Polskich Oblatów w Kanadzie

Stanisław Orłowski,
Wiceprezes Kongresu Polonii Kanadyjskiej

KTO NAS OBRONI?

"Wyobraz sobie, że miałbyś do wyboru decyzję - walczyć w wojnie nuklearnej, lub żyć pod rządami komunistów - co byś wybrał?"

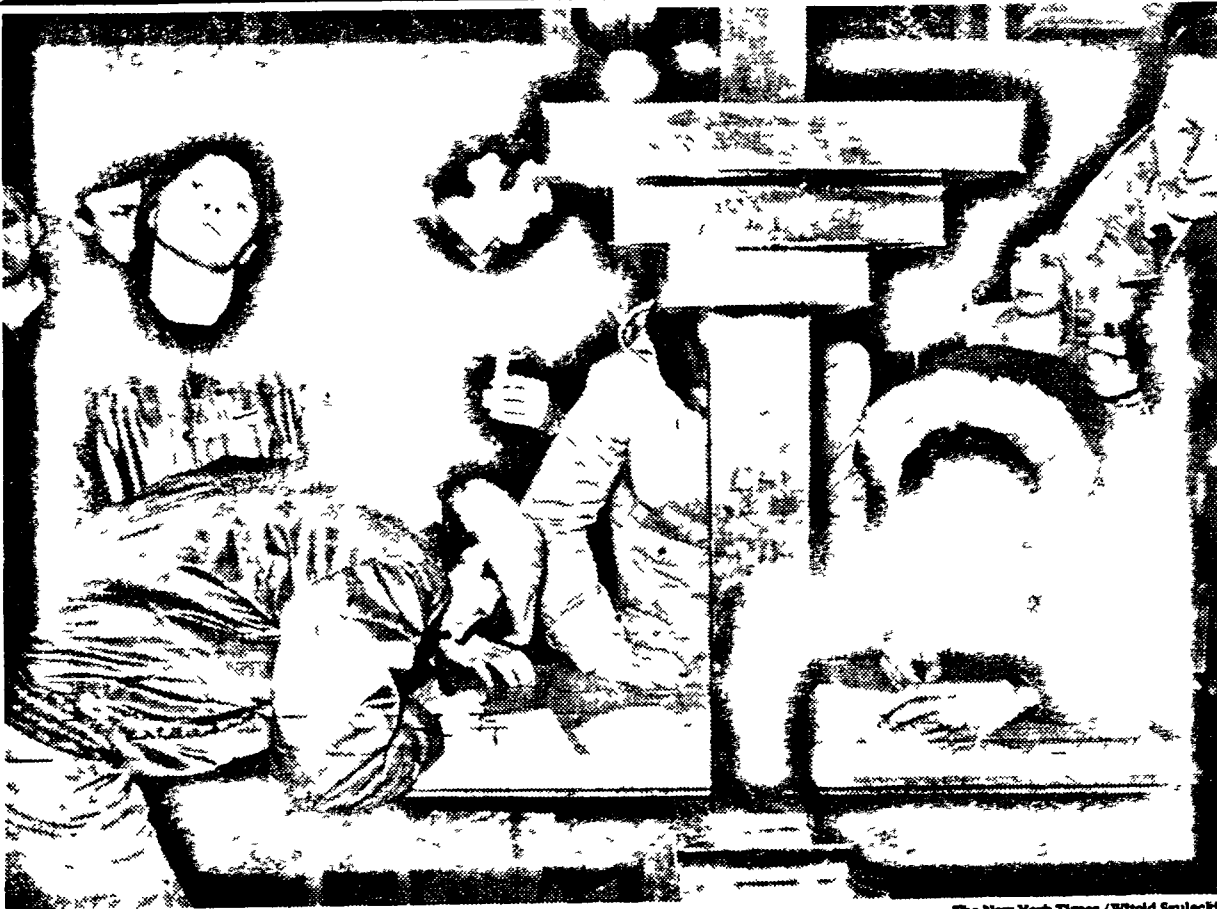
Oto pytanie, które Instytut Gallupa zadał probie reprezentatywnej Kanadyjczyków powyżej 18 roku życia, liczącej ponad 1000 osób. Badania Instytutu na ogół dotyczą spraw ważnych i aktualnych, także poglądów, które szerzą się w społeczności. Jeden z nich zyskał sobie miano pacyfistycznego szlaktaru "Better Red than dead" - "Lepiej być czerwonym niż martwym". Ostatnie badania Instytutu wykazały głębokie przywiązanie do życia niezależnie od jakości. Okazało się, że 34 procent badanych woli żyć w komunizmie, niż walczyć z nim w nuklearnym konflikcie. 34 procent było niezdecydowanych, a zaledwie 32 procent wyraziło przekonanie, że chciałoby walczyć.

Przywiązanie do padole ziemskiego w egzotycznym kolorze mogłoby świadczyć o zdrowym samozachowawczym instynkcie, który nie zaniknął u synów i córek północy. Tydzień który przyniósł rezultat Gallupa ucieszył nasze oczy widokiem naszych młodych - drowych ro-

daków brykających ucieśnionymi śnieżnymi rakietami podczas manewrów zimowych Paktu Atlantyckiego w Norwegii.

Ich wesołość i zgola nie wojkowa krotoczwilność nie powinna nas wszakże niepokoić. Chłopaki potrafią biegać na mrozie a to się w końcu liczy w zabawie w podchody jaką może nam urządzić czerwony lud. Strach pomysleć tylko co się stanie jak podczas owej zabawy pomarznią uszy chłopakom z Teksasu, jak na owych manewrach, gdzie z zimna potracili swój animusz - przywykliśmy bowiem na nich polegac na wypadek przykrych niespodzianki. Ale nie martwmy się - nawet jak dzielna armia kanadyjska znajdzie się osamotniona wśród gór Alaski czy Dalekiej Północy i tak nie będzie miała powodu bronić naszego kraju. Czerwony Lud przyjdzie, zrobi porządek z bankierami i milionerami, a potem się zżyje dla wszystkich zgrabne obozy pracy gdzie każdemu znajdą zatrudnienie. Przy okazji nauczą rozumu tych co woleli być bezdomni niż czerwoni i pouciekali nie wiedzieć czemu z krainy pokoju i sprawiedliwości społecznej.

I tak niewielki miały wpływ ich zale nad żywotem w komunizmie skoro z upływem lat cora - mniej

The New York Times / Witold Szulccki

Uczniowie w Garwolinie składają podpisy pod listem do Ojca Św. w Miętnej wznowiono zajęcia dla najstarszych klas

OJCIEC ŚWIĘTY O KRZYŻACH

Pod koniec audyencji papieskiej, 21 marca, Jan Paweł II zwrócił się po polsku do kilkuset obecnych na niej Polaków. Powiedział m.in.: "Pragnę jeszcze nawiązać do ostatniego komunikatu Rady Głównej Episkopatu Polski. Cytuję fragmenty: 'Społeczeństwo katolickie chce, by krzyż znajdował się w miejscach wychowania młodzieży (tu przerywają Ojcu Św. burzliwe oklaski, mamy to nagrane na taśmie z radia) i dlatego krzyże zdejmowane przez władze oświatowe, w najbliższych sprzyjających warunkach umieszcza ono na nowo w klasach szkolnych i białych przed zdjęciem. Dobro kraju wymaga spokoju. Prowadzi do niego poszanowanie praw obywatelskich ludzi'".

W słowach tych, (znovu oklaski) w słowach powyższych, zostaje dotknięta sprawa nad wyraz bolesna (Ojciec Św. kładzie mocny nacisk na słowie "bolesna"). Pragnę wyrazić moją głęboką solidarność z troską Episkopatu i całego wierzącego społeczeństwa w ojczyźnie. Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus.

JAN PAWEŁ II PRAGNIE ODWIEDZIĆ WYBRZEŻE BAŁTYCKIE

Ojciec Święty wyraził pragnienie odwiedzenia miast na polskim wybrzeżu bałtyckim. Wyraził nadzieję, że będzie mógł ponownie udać się z pielgrzymką do Polski, by tym razem odwiedzić miasta wzdłuż wybrzeża bałtyckiego, których nie widział w 1983. Powiedział on w czasie audyencji z udziałem kilkuset pielgrzymów z Polski, którzy przybyli do Watykanu na uroczystość Zwiastowania 25 marca. Jan Paweł II serdecznie pozdrowił wiernych z Gdanska i Szczecina, podkreślił, że Wybrzeże polskie jest mu szczególnie bliskie i ma nadzieję, że któregoś dnia uda się tam z wizytą.

W czasie rozmowy z polskimi pielgrzymami, Papież mówił o szczególnym znaczeniu krzyża w Polsce. Symbol ten, powiedział, jest bardzo głęboko zakorzeniony w życiu duchowym i historii narodu polskiego.

MILICJA NIE DOPUŚCIŁA DO KRZYŻA

25 marca, w niedzielę, milicja nie dopuściła wiernych do krzyża przed kopalnią Wujek w Katowicach. Zgromadzeni pragnęli oddać hołd pamięci zamordowanych górników. Naoczni świadkowie podali, że rejon krzyża był obstawiony gęstym kordonem milicji.

Ordynariusz diecezji katowickiej, bp Herbert Bednorz, podkreślił w wygłoszonym tego dnia kazaniu, że krzyże powinny być czczone wszędzie, niezależnie od miejsca, gdzie się znajdują. Oddawanie czci Krzyżowi nie jest aktem politycznym, lecz religijnym, powiedział biskup.

PREZENT OJCA ŚW. DLA KS. POPIELUSZKI

Ojciec Święty przesłał ks. Jerzemu Popielusze rozaniec i specjalne błogosławieństwo. Przekazał je warszawskiemu kapłanowi ks. biskup Zbigniew Kraszewski, po powrocie z Watykanu.

Nie pierwszy to gest osobisty Ojca Św. wobec odwadnego kapłana. Już wcześniej Jan Paweł II przesłał ks. Popielusze prezent w postaci tekstu encykliki papieskiej, z osobistą dedykacją.

KRZYŻE Z MIĘTNEGO

20 marca zachodnia TV pokazała film z Garwolina. Wewnątrz kościoła Przemienienia Pańskiego, trzysięcimy tłum młodzieży, śpiewał pieśni religijne. Ukazano moment, gdy kazanie wygłaszał biskup siedlecki Jan Mazur. Ujawnił, że władze odstąpiły od ponawianego dwukrotnie żądania, by rodzice uczniów, którzy strajkowali w Miętnej przeciw usuwaniu z klas krzyży, podpisywali deklarację zobowiązującą do przestrzegania przepisów szkolnych. Biskup powiedział: "Ludzkie przedsięwzięcia skazane są na to, że się je zmienia i powinny być zmieniane. Krzyże w klasach szkolnych są wyrazem wolności religijnej, domaga się tego większość Polaków. Poza tym usuwanie krzyży jest złamaniem postanowien uchwalonej w Paryżu międzynarodowej konwencji o prawach człowieka, które mówi, że od woli rodziców zależy, czy szkoła ma mieć laicki charakter. Rząd PRL podpisał konwencję w 1966 r."

LIST DO OJCA ŚW.

Po nabożeństwie młodzież składała podpisy pod listem otwartym do Ojca Świętego, prosząc w nim o stawienie modlitwą w sprawie zapewnienia wolności i poszanowania przykazan religijnych każdego katolika.

Odczytano też telegramy z wyrazami solidarności, nadesłane od innych szkół i kościołów w Polsce. Do protestu przylączyło się wielu robotników przemysłowych Gdanska i Wrocławia. Przeszło 700 uczniów szkół warszawskich i przeszło 400 z Janowa Podlaskiego.

KRZYŻE DO BUTELEK PO WÓDCE

Tymczasem w Garwolinie mówi się, że gdy protestująca młodzież była na nabożeństwie w kościele, specjalnie wydelegowana krajowa ekipa telewizyjna wdarła się do ich pokoi w internacie i odpowiednio je przygotowała do robionych następnie zdjęć. M.in. wtykano krzyże do butelek po wódce.

We wtorek 27 bm rozpoczęło się posiedzenie plenarne Episkopatu Polski.

LECH MIANOWANY HONOROWYM PAULINEM

Zakon Ojców Paulinów w Częstochowie przyznał Lechowi Wałęsie tytuł honorowego Paulina 21 marca. Lech zapowiedział, że przyjedzie osobiście do Częstochowy.

Ks. Henryk Jankowski oświadczył, że ok. 3 tys. osób wyraziło chęć wzięcia udziału w pielgrzymce na Jasną Górę, aby uczestniczyć w ceremonii nadania Wałęsie honorowego tytułu. Władze nie zgodziły się udostępnić wagonów kolejowych dla wycieczki.

Rzecznik klasztoru na Jasnej Górze oświadczył: Dla nas jest to (uhonorowanie Wałęsy) wyjątkowe wydarzenie. Chcielibyśmy uhonorować jego głęboką religijność i jego umiłowanie dla Panny Jasnogorskiej. Jakże często Wałęsa wznosił do niej modły. Jakże często przybywa na Jasną Górę. Nadanie honorowego tytułu członka zakonu Ojców Paulinów do niego nie zobowiązuje. To wyróżnienie trwa dożywotnio.

24 marca dom Wałęsy otoczyło SB i MO, przed wejściem parkowidy trzy wozy milicyjne. Lech odwołał wyjazd do Częstochowy, powiedział zachodnim reporterom, że nadaje się wydarzeniu znacznie politycznie niepozowadze, które zbiega się z doroczną pielgrzymką stoczniowców na Jasną Górę. Powiedział przez telefon: Kiedy składam to oświadczenie, mój dom jest obleżony.

KONGRESMENI USA O WOLNOŚĆ DLA WIĘZNIÓW POLITYCZNYCH W POLSCE

Grupa przeszło 80 posłów z LV Reprezentantów Kongresu USA wystosowała list do gen. Jaruzelskiego domagający się by w PRLi wypuszczono na wolność czolowych działaczy Solidarności i KSS KOR. Autorami listu jest poseł polskiego pochodzenia, David Komor ze stanu Michigan.

O WOLNOŚĆ DLA MARKA NOWAKOWSKIEGO

Pięciu czolowych literatów brytyjskich zaapelowało do władz PRLi o zwolnienie z więzienia pisarza Marka Nowakowskiego. Apel opublikował londyński Times. Wśród sygnatariuszy znalazł się Tom Stoppard. Pisarze brytyjscy wyrażają głęboką zaniepokojenie losom Marka Nowakowskiego. Określają jako absurdalne zarzuty władz PRLi, jakoby Nowakowski współdziałał z organizacjami na Zachodzie prowadzącymi działalność godzącą w interesy PRLi.

PISZĄ O POLSCE:

Zachodniemiecki tygodnik Die Zeit opisał usuwanie krzyży nie wynikało z żadnych pobudek politycznych, ale z głębokich uczuć religijnych tamtejszej ludności wiejskiej. Usuwając krzyże władze powołują się na ustawodawstwo, ale swym postępowaniem nie dają dowodu zdrowego rozsądku. Tygodnik stwierdza, że nie dowodzi to chęci porozumienia z Kościołem.

Brytyjski The Economist Starając się po okresie Solidarności znowu umocnić swą władzę, reżim PRLi zabierał się do usuwania symboli religijnych ze ścian szkolnych. Dogmatyzm z partii chcieliby jeszcze ściślejszego zaciśnienia kontroli w Polsce. W okresie konferencji delegatów PZPR doszło do nowych aresztowań. Jak można było przewidzieć, ta konferencja była manifestacją poparcia dla gen. Jaruzelskiego. Ale ogół Polaków mało się tym interesował. Delegaci przemawiali do samych siebie. Od 1980 partia straciła prawie milion członków, a największe straty poniosła wśród młodych robotników. Tylko około 250 tys. (11,5 proc.) spośród 2,17 miliona członków partii to młodzi w wieku poniżej 30 lat. Młodzi są odchodzący do partii i coraz powszechniej zwracają się do Kościoła.

Paryski dziennik Le Monde Rozpoczęto przeciw młodzieży wielką ofensywę ideologiczną, która wyraża się m.in. w zwiększeniu propagandy w szkolnictwie i wzmożonymi naciskami na kadrę naukową. Podsytkowane przez partię przekształcenie ideologiczne młodzieży będzie dla partii niewyłącznie trudne, bo właśnie młodzież najbardziej odwołuje się do rzeczywistości, po naruceniu stanu wojennego. Na konferencji delegatów PZPR gen. Jaruzelski również przyznał, że władze mają kłopoty z intelektualistami. Twierdzi nawet, że są wśród nich grupy tzw. ekstremistów podsycających podziemną opozycję. Apele urzędowe do intelektualistów o poparcie dla reżimu spotkały się z niepowodzeniem. Władze stosują więc ostrzejszą politykę co "nalało wia" w aresztowaniu pisarza Marka Nowakowskiego w obronę którego wystąpił Lech Wałęsa. Niektórzy w partii najwyraźniej chcieliby iść o wiele dalej. Na konferencji warszawskiej jeden z delegatów nie wahał się używać języka - początku lat 50-tych powiedział, że czas aby jasno oświadczyć, że nie ma w kraju miejsca dla pseudointelektualistów i pseudo Polaków.

BANKI ZACHODNIE ZADOWOLONE Z WYNIKÓW GOSPODARCZYCH PRL

Rozmowy w sprawie zadłużenia PRL wobec Zachodu toczyły się ostatnio w Wiedniu i Paryżu. W Wiedniu obecni byli przedstawiciele banków prywatnych, w Paryżu - 16 banków państwowych.

Londyński *Financial Times* podaje, że w Paryżu atmosfera była lepsza, niż podczas poprzedniej sesji, jesienią 83. W sprawie przyjęcia PRL do Międzynarodowego Funduszu Monetarnego przeważała opinia, że istnieje potrzeba porozumienia, które objęłoby okres lat kilku, a nie tylko jednego roku, jak praktykowano dotychczas.

Członkowie klubu paryskiego nalegają jednak w dalszym ciągu, by władze PRL wypłaciły najpierw wierzytelności należności, które wynikają z porozumienia zawartego przed stanem wojennym.

Jak wiemy, z chwilą gdy okazało się, że Zachód nie będzie się obojętnie przyglądał naruszaniu praw człowieka w Polsce i zamierza temu dać formalny wyraz, władze PRL zaprzęstały jakichkolwiek płatności na rzecz rządów państw zachodnich.

Runda rozmów zakończona w Paryżu 22 bm nie przyniosła jeszcze konkretnych wyników, ale od początku było wiadomo, że negocjacje mają charakter sondazowy.

Sprawa zadłużenia wobec rządów zachodnich jest złożona. Przez dwa lata po Grudniu, władze PRL wstrzymywały spłaty zarówno odsetek, jak i spłat kapitału. Wobec tego skumulowała się zaległa suma ponad 5 miliardów dolarów. Łącznie długi wobec rządów zachodnich i przy rządach gwarantowane, wynoszą ponad 17 miliardów.

W Wiedniu konferowali przedstawiciele banków prywatnych. Następnie spotkania ma się odbyć w pierwszej połowie kwietnia w Zurichu. Podczas sesji wiedeńskiej banki prywatne zgodziły się w zasadzie odroczyć spłatę części długu, przypadającej nie tylko na rok bieżący, ale i na okres do roku 1987, a być może nawet do roku 1990. W grę wchodzi suma 1,9 miliarda dolarów.

Trzeba podkreślić, że znaczna część pożyczek już poprzednio odroczone, obecne sumy należności nie są już tak wysokie, jak dwa lata temu. Do poprawy atmosfery przyczyniła się zapewne punktualność spłat PRL weszłym roku. Pozytywnie podaje *Financial Times*, banki zachodnie z zadowoleniem przyjęły zeszłoroczne wyniki gospodarcze Polski i wyniki handlu zagranicznego PRL. Nic z nich to, że optymistycznie oceniają możliwości gospodarki PRL. Z początkiem marca w Berlinie Zachodnim na seminarium naukowym, poświęconym perspektywom gospodarczym Polski, była mowa o tym, że stan gospodarki Polski z roku 1978 ulegał się w Warszawie przwrócić najwcześniej w roku 1990, a co bardziej prawdopodobne, raczej dopiero w połowie lat 90-tych.

Banki zachodnie nie chcą dawać Warszawie nowych pożyczek. Godzą się co najwyżej na to, by sumy zwracane z tytułu odsetek były częściowo oddawane Polsce w postaci nowych kredytów handlowych, krótkoterminowych. Tymczasem władze PRL komercyjnie potrzebują nowych wysokich kredytów dolarowych. Dotychczasowe sukcesy w dziedzinie poprawy salda bilansu płatniczego związane były bowiem z radykalnymi cięciami importu przy nieznanym wzroście eksportu. Kontynuowanie takiej polityki przez następne lata jest niemożliwe, wywołałoby to z jednej strony groźbę nowych wybuchów niezadowolenia społecznego z spadku stopy życiowej, z drugiej - dalszą dekapitalizację przemysłu.

ZAGROZENIE ŻYCIA I ZDROWIA CZŁOWIEKA NA GÓRNYM ŚLĄSKU

Światowa Organizacja Zdrowia bada warunki życia w skupiskach przemysłowych. Właśnie zakończyła badania w Górnym Śląsku (Okręgu Przemysłowym). Jeden z wniosków: "Obecny stan środowiska naturalnego w GOP trudno nazwać inaczej, niż katastrofą ekologiczną".

Obszar ten, jest "niezapotykany w Europie pod względem zagrożenia zdrowia i życia człowieka".

Los mieszkańców okręgu eksperci uznali za dramatyczny. Mieszkańcy muszą się liczyć z większą zachorowalnością, krótszym niż mieszkańcy innych okolic, życiem, i z ryzykiem dla rozwoju przyszłych pokoleń.

Mieszkańcy Górnego Śląska żyją przeciętnie o dwa lata krócej, niż mieszkańcy w całym kraju. Najniebezpieczniejsze są zanieczyszczenia gazowe, dwutlenek siarki i tlenek węgla. Sytuacja pogarsza się z roku na rok. Winna jest przestarzała technologia.

Do produkcji produktów rolnych dla ludności nadaje się już tylko 51 proc. użytków rolnych obszaru woj. katowickiego.

Niektóre rośliny, jak warzywa i miękkie owoce, można uprawiać na zaledwie 32 proc. powierzchni. 17 proc. gruntów należy bezwzględnie wyłączyć spod upraw dla celów spożywczych. W ogrodach działkowych stwierdzono wielokrotne przekroczenie w glebie wskaźnika dopuszczalnej zawartości metali ciężkich. Zagrożona jest poważnie zielona strefa ochronna 82 proc. ogółu powierzchni lasnych woj. katowickiego znajdującej się w strefie oddziaływania przemysłu. Są to już lasy niepełnowartościowe.

GOP odczuwa jest od normalnego oddziaływania promieni słonecznych.

BITO W SPECJALNYM DŹWIĘKO- CHŁONNYM POMIESZ- CZENIU

Tuz przed podwyżką cen, 30 stycznia br., zatrzymano grupy robotników z kilku dużych wrocławskich zakładów pracy. M.in. na komendę WUSW wzięto kilkudziesięciu robotników Paławagu. Przy przesłuchaniu niektórym grozono wypadkiem, jaki może spotkać ich dziecko. Co najmniej dwu łachowo pobito w specjalnym dźwiękochłonnym pomieszczeniu (*Podziemny biuletyn Solidarnosc Walcząca wvd we Wrocławiu nr 5, 26 lutego*).

FALA ARESZTOWAŃ W WAŁBRZYSKIM

Podziemne pismo *Solidarnosc Walcząca* z końca lutego, w nr 5 / 26 11-4 III pisze o fali aresztowań, które miały ostatnio miejsce w woj. wałbrzyskim. Uwięziono tam m.in. Mieczysława Tarnowskiego, wiceprzewodniczącego NSZZ *Solidarnosc* w Wałbrzychu. Został oskarżony o kolportaż nielegalnych wydawnictw i o działalność w Radiu *Solidarnosc*.

“WZOROWAĆ SIĘ NA ROLNICTWIE RADZIECKIM”

W Warszawie otwarto kongres Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego. Prezes Roman Mańkowski powiedział, że okres po Sierpniu 80 był to czas, w którym "przeciwnik stosował działanie, zmierzające do rozkładu państwa i gospodarki i spychał ZSL na bezdroża opozycji".

Okres ten mamy już nieodwracalnie za sobą, powiedział "Jedyną drogą wyjścia jest wzorowanie się na rolnictwie radzieckim".

Dalej: "Od samorządów wiejskich oczekujemy organizowania rolników do zwiększenia produkcji i czynów społecznych".

Zdaniem prezesa, ZSL ma już wszystkie potrzebne jej uprawnienia, by spełniać rolę rzecznika społeczności wiejskiej i prezes serdecznie PZPR-owi dziękował, zrównując w swym przemówieniu Jaruzelskiego z Wincentym Witosem.

PROCES ANNY WALENTYNOWICZ I KAZIMIERZA ŚWITONIA

W środę 4 kwietnia miał się rozpocząć przed sądem w Katowicach proces przeciw Annie Walentynowicz i Kazimierzowi Switonowi. Na proces kazano się też stawic działaczkę *Solidarności* Ewie Tomaszewskiej, profesorowi fizyki Uniwersytetu Warszawskiego. Zostali oni aresztowani w grudniu '83, w czasie uroczystości uczczenia pamięci pomordowanych w czasie stanu wojennego górników kopalni Wujek.

PIERWSZE BYŁO GESTAPO...

Po raz pierwszy autonomię Uniwersytetu Jagiellońskiego zdeptało gestapo. Po raz drugi, reżim Gomułki, po raz trzeci napadu dokonał reżim Jaruzelskiego. Drużyny esbecki wkroczyły we czwartek 22 marca na teren uniwersytetu zatrzymując ponad 20 naukowców. Dokonano rewizji w gabinetach uczelni, rekwirując wydawnictwa określone literatura opozycyjną. Wg korespondentów zagranicznych, był to jeden z najbardziej brutalnych napadów na instytucję naukową od czasu stanu wojennego.

Ofiarą napadu stał się dyrektor biblioteki Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, dr Jerzy Zdrada. Usunięto

DYKTATURY

go z zajmowanego stanowiska. W okresie odnowy był przewodniczącym komisji zakładowej NSZZ *Solidarnosc* przy placówkach i oddziale PAN w Krakowie.

“JARUZELSKI ŚWIADOMIE ZATRUWA ŻYCIE POLAKOM”

Największy dziennik szwedzki *Dagens Nyheter* napisał w ub. tygodniu: Krzyże w szkołach to nie jest największe nieszczęście Jaruzelskiego. Usuwanie ich to nic innego, jak jeszcze jeden dowód dyktatorskich rządów w Polsce, świadomego, systematycznego zatrucia życia Polakom.

“KOZIOŁ OFIARNY” W ATAKU

Były premier Jaruzewicz zaatakował obecne kierownictwo partji i rządu. Zarzuca mu, że chciałoby z niego zrobić kozła ofiarnego, zwalając nań odpowiedzialność za błędy z lat 70-tych. Tymczasem Jaruzewicz przypomina, że politykę tego okresu aprobowało całe ówczesne Biuro Polityczne PZPR łącznie z należącym do niego Jaruzelskim i że wszyscy ci ludzie są odpowiedzialni za to, co się stało. Jaruzewicz zagroził, że jeśli wytoczy się mu proces, to ten proces przerodzi się w proces całego systemu socjalistycznego w PRL, od jego początku.

WON Z MIŁOSZEM, DRUKOWAĆ MACHEJKA

Na naradzie kierownictwa aktywnego partyjnego wydawnictw literackich zapadła uchwała.

We wszystkich wydawnictwach literackich należy dokonać rewizji planów tytułowych, na rok 1984 i 85, w celu wyeliminowania zjawiska obecności, zwłaszcza wznowień, pisarzy opozycyjnych oraz wprowadzenia na to miejsce znaczących pozycji literackich pisarzy zaangażowanych w proces stabilizacji życia społeczno-politycznego w kraju.

BIDETY DLA DYGNITARZY W MIESZKANKU ZA JEDNE 4,5 MLN

Na osiedlu Wilanów, tajny inwestor Urzędu Rady Ministrów, tzw. Trzeci Zarząd Inwestycji Wydzielonych, ul. Świętojska 16, buduje dla dygnitarzy osiedle mieszkaniowe. Osiedle składa się z 14 budynków, stanowiących 146 mieszkań, plus dwa segmenty jednopiętrowe. W sanitarciach glazura do wysokości dwóch metrów, terakota, bidet. W kuchniach glazura i komplet szafek z Wyszkowa. W przedpokojach wbudowane szafy. W planie jeszcze lodówki, pralki automatyczne i maszyny zmywające. Średnia powierzchnia jednego mieszkania - 105 metrów kwadratowych. Koszt, 4,5 miliona zł. Budynki są przekazywane do Przedsiębiorstwa Gospodarki Mieszkaniowej, jako mieszkania dla rodzin biednych, to jest o bardzo niskim czynszu. Na liście przydziałów znaleźli się już minister do spraw związków zawodowych Ciosek i gen. Debicki, prezydent Warszawy. Następni mają być inni generałowie. (*Podziemny biuletyn Wola nr 7 1984*)

Zbigniew FARMUS

KONSTANTY CZERNIENKO

W oficjalnym zyciorysie Konstantina Czernienki opublikowanym w "Prawdzie" po jego wyborze na sekretarza generalnego KPZR i przedrukowanym przez wszystkie inne gazety partyjne ZSRR nie wspomniano poza jego rodzicami, jednym słowem o jego rodzinie. Wkrótce jednak dziennikarze zachodni wykryli, że 72-letni Czernienko ma żonę Annę Dmitriewnę (nie ma pewności jednak czy jest to jego pierwsza żona), córkę Helenę Konstantinowną oraz syna Włodzimierza Konstantinowicza. I że żona Anna jest miłośniczką kina i słynie z organizowania prywatnych seansów filmowych dla żon dygnitarzy kremleskich, córka Helena pracuje w moskiewskim Instytucie Marksizmu-Leninizmu i ostatnio opublikowała w "Prawdzie" artykuł poświęcony M Sawieliewowi - byłemu naczelnemu "Prawdy" jeszcze z czasów Lenina, a syn Włodzimierz jest po prostu wysokim funkcjonariuszem cenzury w wytworni filmowej "Goskino". Prawdopodobnie również, że Czernienko posiada także syna ze swego pierwszego małżeństwa i że syn ow Albert tak jak wspomniana już dwójka udał się także ojcu - jest on bowiem kierownikiem wydziału propagandy w Komitecie partyjnym syberyjskiego miasta Tomska

Anna Czernienko

Sytuacja rodzinna przywódcy drugiego najpotężniejszego państwa na świecie wyjaśniła się więc znacznie. O wiele gorzej przedstawia się nasza wiedza o sytuacji Czernienki w dziedzinach bardziej nadających się do analizy obecnego sekretarza jako zjawiska politycznego. Ciągłość wewnętrznej i zagranicznej polityki ZSRR, logika sowieckiego życia partyjnego i mechanizmy funkcjonowania sowieckiego aparatu władzy, fakty pierwszych dwóch miesięcy władzy nowego przywódcy nie stawiają nas jednak wobec próby wstępnej politycznej diagnozy Czernienki w pozycji beznadziejnej

POZYCJA POLITYCZNA CZERNIENKI

Pięć jest układów politycznych, które Czernienko musi uwzględnić przy pobieraniu decyzji politycznych i które mogą jego polityczną działalność ograniczać. Są to: biuro polityczne, komitet centralny, armia, a zwłaszcza najwyższe dowództwo, służba bezpieczeństwa oraz milicja

a zwłaszcza kwatery główna KGB i ministerstwo spraw wewnętrznych oraz biurokracja partyjna. Dwa z tych układów tworzą zdecydowanie korzystne dla Czernienki środowiska działania. Są to: komitet centralny i biurokracja partyjna. Obydwa te ciała składają się w olbrzymiej większości z ludzi, którzy wszystko zawdzięczają epoce Breżniewa. W Czernienko wiernym lizusie i lokaju byłego wieloletniego sekretarza generalnego upatrują oni swą duszę. Według pogłosek krążących w Moskwie to, że po Breżniewie został wybrany Andropow, a nie Czernienko, wynikało wyłącznie z faktu, że sam Czernienko robił od samego początku karierę w aparacie partyjnym i jako klasyczny aparatczyk nie miał nic wspólnego ani z armią, ani z bezpieczeństwem, ani z zarządzaniem przemysłu czy rolnictwa.

W biurze politycznym Czernienko nie znalazł aprobaty jako ten najzdolniejszy czy najbardziej twardogłowy, jego wybór na sekretarza generalnego był kompromisem pomiędzy frakcją Breżniewa a frakcją Andropowa oraz z grubszą odpowiadającą temu podziałowi frakcją młodych i frakcją starych. To że najmłodszy członek biura protegowany Andropowa i jego łącznik z biurem podczas jego choroby, 52-letni M Gorbaczew, niemal dzieciak w porównaniu z 72-letnim Czernienką bądź jeszcze starszym Ustinowem uzyskał rangę nr 2 w partii sowieckiej nie jest przypadkiem lecz starannie ułożonym kompromisem. Jest pewne, że władza Czernienki nie jest absolutna, ale odpowiedź na pytanie na ile ograniczona jest jego manewrowość i w czym Czernienko poparty przez andropowców i młodych dał im wolną rękę wymaga czasu i więcej faktów oraz wskaźników.

Poprawne stosunki Czernienko ma z armią i najwyższym dowództwem i z pewnością może je mieć idealne jeśli podporządkuje całą swoją koncepcję sekretarzowania partii i państwu potrzebom armii i kompleksu zbrojeniowego. Dał się już w tej mierze poznać armii od najlepszej strony, kiedy tuż po objęciu władzy wygłaszał dwuznaczne uwagi w sprawie kontroli zbrojeń i rozmów zbrojeniowych z USA i kiedy to po niezależnym wystąpieniu ministra obrony Ustinowa natychmiast z tonu miękkiego przerzucił się na ton twardy, nieustępliwy i agresywny (między innymi nie będzie rozmów tak długo jak długo USA nie wycofają rakiet średniego zasięgu z Europy Zachodniej). W nagrodę Ustinow zorganizował w Moskwie spotkanie aktywów partyjnego sowieckiego ministerstwa obrony, gdzie ogłosił, że jednogłówna decyzja KC wybrania Czernienki sekretarzem generalnym ma pełne poparcie komunistycznej armii i floty oraz wszystkich żołnierzy i że Czernienko poświęca wielką uwagę sprawie wzmocnienia sił obronnych kraju. Wystąpienie to, które uznało Czernienkę za wybitnego przyjaciel armii rozwiłało na pewien czas wszelkie krążące uprzedzone pogłoski, że armia nie lubi cywila Czernienkę, który nie brał udziału jako żołnierz w II wojnie światowej i który posród ludzi z osobistego kręgu Breżniewa uchodził za zwolennika zmniejszania budżetu na wydatki zbrojeniowe.

Najmniej wiemy o stosunkach Czernienki z KGB i milicją. Ale wszystko wskazuje na to, że w miarę przywracania czasów Breżniewa stosunki te będą się pogarszać. Według zgodnej opinii kontrola KGB i milicji nad partią i społeczeństwem w ciągu 15 miesięcy rządów Andropowa była najwyższa od czasów Stalina. Obecnie wiele kroków Czernienki (np. przywracanie na stanowiska dygnitarzy wywalonych za Andropowa za korupcję) wyraźnie zmniejszyło tę kontrolę. Która policja lubi, gdy skazani przez nią obywateli pod jej nosem zostają rehabilitowani?

POLITYKA WEWNĘTRZNA CZERNIENKI

Na pierwszym posiedzeniu biura politycznego odbytego pod jego przewodnictwem Czernienko wezwał do

kontynuowania dzieła rozpoczętego przez Andropowa. Nasza gospodarka - powiedział Czernienko - musi opierać się o lepszą organizację, porządek i dyscyplinę. Dodał także, co typowe, że partia musi podjąć ostrą walkę z mtręgą biurokratyczną w swej pracy i partykularyzmem. Wkrótce jednak okazało się, że to i podobne temu wystąpienia były wyłącznie krzykactwem frazeologicznym i że praktyka okazała się diametralnie różna. Przede wszystkim Czernienko pospieszył z przywołaniem do łask wszystkich aparatczyków pozbawionych za czasów Andropowa stanowisk za korupcję, nieudolność, łapownictwo i po prostu głupotę (rzecz jasna Andropow traktował walkę z korupcją itp. jako środek pozbywania się niepożądanych wobec siebie pracowników biurokracji partyjnej oraz jako typowy KGB-owski środek zastraszania i terroryzowania społeczeństwa w tym i aparatu partyjnego). Wraz z nimi powróciły stare czasy: można znowu bez obaw wsunąć w łapę i wyciągać łapę, można znowu bez obaw w godzinach pracy spacerować po ulicach bez strachu, że podejrzani milicjanci wylegitymują i podają na kolegium za spacerowanie, a nie pracowanie, można wreszcie upić się i po wykroczeniu drogowym rzucić się milicjantowi na szyję, a po wplaceniu mandatu do jego własnej kieszeni upić się wspólnie. Stare czasy wyciągnęły też i tarapatów grube szczytów starych czasów. Czernienko przywołał do łask ministra spraw wewnętrznych usuniętego przez Andropowa z KC za wystawny hulaszczy i marnotrawiący pieniądze społeczne styl życia towarzysza Trigubowa kierującego tajnym wydziałem dóbr luksusowych dla członków elity władzy i oskarżonego o kroupę przez Andropowa. Innym razem jeden ze skazanych na śmierć dygnitarzy, a nie były to zarty gdyż Andropow rozstrzelał trzech ministrów został przez Czernienkę ulaskawiony.

Obok działaczy partyjnych nie zapomniał Czernienko również o innych: żona i córka Breżniewa zaczęły się pokazywać w towarzystwie jego żony na różnych uroczystościach państwowych pełniąc różne funkcje honorowe. Na ulicach Moskwy specjalny pas jeździł ponownie zaręczony jak za Breżniewa wyłącznie dla limuzyn partyjnych, wojskowych i rządowych. Nic znaczyło wszystko, że prokorupcyjna postawa Czernienki dotyczy całego społeczeństwa sowieckiego. Ale wystarczy, że widac iż dotyczy elity władzy i biurokracji partyjnej. Społeczeństwo z pewnością zareaguje odpowiednio szybko.

POLITYKA ZAGRANICZNA CZERNIENKI

Jest błędem odbierać Czernienkę tak jak odbierano na początku Andropowa jako człowieka, z którym można się dogadać (np. artykuł Armanda Hammera "Reagan's Signals and Chernenko's" w "The New York Times" z 11 03). Może być on człowiekiem tępym i niezdolnym do żadnej koncepcji polityki zagranicznej, ale z pewnością posiada aż nadto zdolności by wygłaszać koncepcje podsunięte mu przez sowiecką dyplomację i sowiecki duch imperializmu. Do czasów wyboru prezydenta USA Czernienko będzie zajmował zachowawcze stanowisko: utrzymać to co zdobyło się do tej pory, niczego nie zyskać, ale niczego nie stracić. Jego ostry warunek podjęcia rozmów zbrojeniowych z USA jedynie w przypadku wycofania amerykańskich rakiet z głowicami nuklearnymi z Europy Zachodniej wynika przede wszystkim z tego, że ani on sam (przez armię i partię) ani dyplomacja sowiecka (przez świat) nie chcą być widzianymi w tym okresie przejściowym przywództwa sowieckiego jako słabi. Czy i na ile zmieni się polityka zagraniczna Czernienki po wyborach w USA to zależy głównie od tego kto zostanie prezydentem amerykańskim.

OSTATNI ZYWIY TRUP STAREJ GWARDII

Gdy do władzy doszedł Chruszczow poprzedziła go sława tego, który wziął istotny udział jako sekretarz moskiewskiego komitetu partii w wykonaniu Berii, Stalina i

Ciąg dalszy ze str 6

rozbiu frakcji stalnowskiej. Gdy do władzy doszedł Breżniew poprzedziła go sława dobrego organizatora i wybitnego polityka wojennego (a więc w naszym języku szpicla, kapusia i sędzigo dezertera). Zresztą interesujące było także to, że zdobył władzę przez zamach stanu. Gdy do władzy doszedł Andropow poprzedziła go sława karta Węgier i długoletniego szefa KGB. Gdy do władzy doszedł Czermienko jedyne co go poprzedziło to sława lizusa i wicelokaja Breżniewa. Pierwszy raz na tronie sowieckiej Rosji zasiadł aparatczyk z krwi i kości, człowiek tak samo szary, beztwarzowy i przeciętny jak tylko może być masa biurokratów partyjnych w państwie komunistycznym. Stara gwardia wysuwając Czermienkę dowiodła, że pozbyła się już wszelkich walorów. Skądinąd jako naturalna kolej rzeczy było to do przewidzenia. Ale i Czermienko pomimo jego przeciętności historia (a raczej chyba jej ironia) przydzieliła pewną nie tak znowu nieistotną funkcję.

Czermienko ma wszelkie dane by okazać się przywódcą przejściowym, by spełnić funkcję łącznika pomiędzy starą gwardią robiącą bądź pamiętającą o sobie rewolucję bolszewicką i dowodzącą na frontach II wojny światowej a młodymi zającymi Lemna jedynie z podręczników, a wojnę z młodzieńczego przerażenia oraz strachu. Właściwość łącznika nadają Czermienkę jego wiek, okoliczności oraz warunki, w których zdobył władzę.

Czy Czermienko ma i czy będzie miał wpływ na to, jak będą wyglądały następstwa? Czy uda się jemu i ostatnim z wim trupom starej gwardii wysunąć do władzy następców na wzór i podobieństwo ich samych? Czy w ogóle im na tym zależy? Czy pokoleniowe przekazanie władzy odbędzie się bez zburzenia, w sposób naturalny i bez dalekosyżnych konsekwencji jedynie na mocy działania selektywnych mechanizmów doktryny marksizmu-leninizmu?

Tę i podobne są to pytania kluczowe dla ZSRR i świata i w ostatnich dwóch dekadach naszego stulecia

ZSRR SZKOŁI ODDZIAŁY MORDERCÓW

Uciekinier sowiecki piszący w amerykańskim czasopiśmie militarnym twierdzi, że w przypadku wojny z Zachodem sowieckie jednostki specjalne otrzymają zadanie mordowania polityków zachodnich, dowódców wojskowych i innych ważnych osobistości jak również niszczenia nuklearnych siłowni oraz innych urządzeń przemysłowych.

Uciekinier piszący pod pseudonimem Wiktor Suworow utrzymuje także w tekście opublikowanym w ostatnim numerze "Military Review" wydawanym przez United States Army's Command and General Staff College w Leavenworth, że swoje własne oddziały morderców wysłał także KGB oraz służby wywiadowcze.

W nocie wydawcy podkreśla się, że jeśli twierdzenia Suworowa są prawdziwe niektórzy z tych potencjalnych morderców odwiedzili już niektóre ważne miejsca ich przyszłych ataków, gdyż jako wybitni sportowcy nieraz przebywali na Zachodzie biorąc udział w sportowych zawodach.

W Suworow, były oficer armii sowieckiej zyjący obecnie w Wielkiej Brytanii opublikował od czasu swej ucieczki na Zachód dwie książki. Pierwsza "The Liberators" zdawała sprawę z jego doświadczeń podczas inwazji na Czechosłowację w 1968 roku, druga "Inside the Soviet Army" poświęcona była armii sowieckiej, jej organizacji, strategii, wyposażeniu, personelowi i morale.

W swym artykule w "Military Review" Suworow twierdzi, że w latach 1982-1983 oddziały morskie sił specjalnych brały udział w naruszeniu szwedzkich wód terytorialnych przez sowieckie łodzie podwodne. Przynajmniej w dwóch przypadkach pisze Suworow wody terytorialne Szwecji zostały naruszone przez specjalne miniaturowe łodzie podwodne przeznaczone do transportowania małych zespołów zawodowych morderców.

Wywiady zachodnie domyślały się istnienia takich specjalnych sił w ZSRR to jednak tekst Suworowa jest pierwszym tak wyraźnym potwierdzeniem tych domysłów oraz pierwszym tak wyraźnym podaniem struktury ich dowodzenia. Suworow pisze, że siły znane w ZSRR pod skrótem Specnaz wchodziły w skład GRU (wojskowych służb wywiadowczych) znajdujących się jako sekcja w Sztabie Generalnym. Według Suworowa wywiad wojskowy odpowiada za brygadę sił specjalnych oraz centrum wywiadowcze. Centrum to rekrutuje własnych agentów i konkuruje w tej mierze z KGB. Według ekspertów zachodnich najbardziej groźne wydają się być w siłach specjalnych małe oddziały zawodowych morderców, którzy na ogół

ubrani po cywilnemu będą podejmować próby mordowania przywódców politycznych i wojskowych świata zachodniego. Oddziały te będą również niszczyć siłownie nuklearne, naprowadzać sowieckie rakiety i bomby na odpowiednie cele, atakować centrale dowodzenia NATO niszczyć bazy lotnicze oraz dezorganizować komunikację i łączność. W przypadku wojny Suworow podaje, że ZSRR rzuci do walki 41 kompanii sił specjalnych, tzn. jedna kompania na jedną armię oraz 16 brygad sił specjalnych tzn. 1 brygada na 1 front bądź grupę armii. Oprócz tego będą 4 brygady morskie sił specjalnych, tzn. jedna na 1 flotę sowiecką oraz 20 jednostek wywiadowczych. Ogółem siły specjalne w czasie pokoju liczą według Suworowa 27-30 tys. ludzi, ale w cyfrę tę nie wchodzi osoby służące w jednostkach i służbach pomocniczych.

U W A G A

Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE (TORONTO)
CREDIT UNION LTD.
2150 BLOOR ST. W.

(Wejście od wschodniej części budynku)

TEL 762-9523

Konta depozytowe	7 1/2 %	rocznie
Specjalne konta depozytowe (minimalny depozyt \$5000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	6 3/4 %	rocznie
3-miesięczne certyfikaty ..	8 %	rocznie
6-miesięczne certyfikaty ..	8 1/2 %	rocznie
1-letnie certyfikaty	9 1/2 %	rocznie
3-letnie certyfikaty	10 %	rocznie
3-letnie certyfikaty Non-redeemable ...	11 %	rocznie
RRSP i RHOSP	9 1/2 %	rocznie
Pozyczki personalne	14 %	rocznie
Hipoteki	13 %	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
CODZIENNIE od 12 do 2.30 po poł. i od 7.30 do 9 wiecz.
WTORKI tylko od 12 do 2.30 po poł. oraz SOBOTY
od 10 do 12.30

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji politycznej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

Bułgarskie powiązania

NARKOTYKI ZA BRONŃ

Ciąg dalszy

Eskalacja przemocy osiągnęła apogeum w połowie 1980 r. dziesiątki ekstremistycznych organizacji działały w Turcji co miesiąc z rąk terrorystów ginęło siedmiuset ludzi. Kurdyskie oddziały rebelianckie - uzbrojone przez Kintex - kontrolowały kluczowe regiony wschodniej Turcji - Turcja była o krok od upadku. 12 września 1980 roku wojsko przejęło kontrolę nad Turcją i ogłosiło stan wojenny. Od tego czasu datuje się wolne odbudowywanie porządku i praworządności w Turcji.

Henri Arsan (pięć poprzednie odcinki) nie jest jedynym - w branży "narkotyki za broń" - przedsiębiorcą działającym w basenie Morza Śródziemnego i na Bliskim Wschodzie. W rzeczywistości nawet niektóre państwa zaaprobowały tę brudną praktykę. Syria, na przykład, zamówiła u zachodnioeuropejskich handlarzy bronią 90 zachodniemieckich wozów bojowych Unimog, oferując w zamian 600 kg surowej morfiny. Rownież stał cierpiący na brak gotówki - Iran zażądał od handlarzy aby akceptowali narkotyki jako ekwiwalent za broń. Takż Organizacja Wyzwolenia Palestyny - zgodni z wywiadem zachodnim - zamawia około 40 procent swego wyposażenia piechoty za heroinę, haszysz lub surową morfynę produkowaną w laboratoriach syryjskich bądź w osławionej dolinie Bekaa w Libanie.

Tak duży popyt na broń i świadomość potencjalnych zysków zaowocował nawet bardziej niebezpiecznymi pomysłami

W październiku 1983 r. przedstawiciele PLO w Chartumie (Sudan) zaoterowali europejskim handlarzom broń 8 kg wzbogaconego plutonu za "drobną" sumę 12,5 mln dolarów za kilogram. Odbiorcy pozostali nie znani, ale wiadomo, że rozszczępialny materiał zaoterowany do sprzedaży znikł z "rynku" - już po kilku dniach.

Choć Bułgaria nie może być oskarżana o rozprawianie substancji rozszczepionych, to jednak system, jaki doprowadził do zainicjowania takich transakcji, został wytworzony właśnie przez Bułgarię. Jest ona przynajmniej częściowo za nie odpowiedzialna, a większość osób kryjąca się w cieniu tych wszystkich operacji nigdy nie osiągnęłaby swych pozycji bez poparcia i pomocy Kintexu.

Może się to wydawać nieprawdopodobne, ale państwa zachodnie przypuszczalnie nieświadomie, popierają tę zbrodniczą działalność. Dopiero niedawno CIA przestała zamawiać u niemieckich handlarzy wojennym towarem broń produkowaną w bloku wschodnim. Te, szacowane na miliony dolarów transporty uzbrojenia służyły na wyekwipowanie antysandwiczystycznych powstańców w Nikaragui. Kto był dostawcą broni? Oczywiście Kintex!

Nie tylko Stany Zjednoczone zostały wystychnięte na dudka. Przez kilka lat Niemcy Zachodnie zezwalały bułgarskiemu przedsiębiorstwu Despret na sprawowanie kontroli nad przynajmniej jednym niemieckim

przedsiębiorstwem transportowym, którego ciężarówki podróżowały pomiędzy Europą i Bliskim Wschodem. Firma Comet Expedition w miejscowości Furth im Wald w pobliżu czechosłowackiej granicy była wymieniana w raportach zachodnich wywiadów, jako zamieszane w przemyśle zarówno broni jak i narkotyków via Bułgaria. Oczywiście, Despret wykonywał zlecenia Kintexu. Rownież bułgarskie państwowe przedsiębiorstwo transportu samochodowego, posiadające ponad 5 tysięcy pojazdów i jedno z największych w Europie, było zamieszane w nielegalną przewoż.

Już w styczniu 1980 roku wyżsi urzędnicy i analitycy wydziału narkotyków wywiadu USA byli w posiadaniu wystarczającej liczby części od łamigłówki, by odtworzyć całkowitą strukturę bułgarskiego łącznika i podziemnej działalności Sofii. Jeden z urzędników wydziału narkotyków tak wypowiedział się do przedstawicieli departamentu stanu: "Nie ma najmniejszych wątpliwości, że Bułgaria czerpie zarówno polityczne jak i finansowe zyski z przemytu narkotyków i broni. A Kintex jako filia bułgarskiego urzędu bezpieczeństwa jest bazą przeładunkową nielegalnych towarów i osrodkiem ich transportu".

Rok temu na podstawie mezbitych dowodów Stany Zjednoczone ustami swego ambasadora Roberta L. Barry wystosowały wreszcie poważne ostrzeżenie do rządu bułgarskiego. "Przemyt musi ustac". Ostrzeżenie

nie zostało całkowicie zignorowane. Rownie niezauważony został powtórny protest Włoch, których był minister obrony Lelio Lagorio ujawnił rolę Bułgarii w zbrodniczym spisku na życie Papieża oraz ich poparcie dla przemytników i grup terrorystycznych, nazywając tego typu działalność aktami wojennymi.

Rosja sowiecka rowniez nie może uniknąć odpowiedzialności za udział w tym spisku. Bułgaria jest przecież najbardziej zaufanym moskiewskim zausznikiem, jest nawet zwana 16 republiką radziecką, a DS jest bliźniaczą siostrą KGB i otrzymuje bezpośrednio od KGB dyrektywy, Kintex jest wykonawczym ramieniem tych służb specjalnych.

Zakres podziemnej działalności tych organizacji jest znacznie szerszy, należy przecież pamiętać, że główne postacie niemieckiej historii były zamieszane w zamach na życie Papieża. Zamach tak cyniczny, że bez precedensu w historii. Czy jakakolwiek organizacja przemytnicza, której fanatyzm oraz przekonania polityczne i religijne koncentrują się na kontaktach w bankach szwajcarskich organizowałyby taki spisek? Odpowiedź jest jedna: NIE! Chyba że zostałyby opłacone lub nie miała innego wyboru. Odmowa mogłaby spowodować utratę spokojnej przystani i milionów dolarów zysku. A jednak mimo ewidentności tego stwierdzenia wiele krajów zachodnich odmówiło potępienia zarówno Sofii, jak i Moskwy za ich działalność. A tu potrzebne jest coś więcej niż tylko protest. I dopóki wszystkie społeczeństwa - ofiary zbrodniczej działalności Bułgarskiego Łącznika - nie zjednoczą się w walce przeciwko niemu, dopóty będą on odnosić sukcesy w swej szeroko zakrojonej akcji - destabilizacji systemu kapitalistycznego. **KONIEC**

Opr. E.R.

PRZEGLĄD PRASY

Tam, gdzie tylko martwi przeciwnicy są mile widziani

Die Weltwoche Nr 10, 8 03 84

Oburzony, dotknięty i nekany złymi przecuciami wsiadł ubiegłego piątku do samolotu PLL LOT Bolesław Nawrocki po niedanej choć podniecającej misji genewskiej. Miejsce przeznaczone na trumny Ignacego Moscickiego i jego żony pozostało bowiem puste. Nad grobem byłego polskiego prezydenta zmarłego w 1946 i w wieku 79 lat w Versoix i jego zmarłej w 1979 roku żony zapadła znowu należna cmentarzom cisza.

Dwa dni wcześniej, w środę 29 lutego o 10 rano na cmentarzu w Versoix miał nie doszło do rękoczynów między Nawrockim a polskimi emigrantami. Na tę godzinę bowiem wyznaczona była ekshumacja zwłok która zaczęła się miała w obecności ambasadora PRL w Szwajcarii. Ufundowana przez polskich patriotów marmiurowa płyta była już zdjęta z grobu i starannie opakowana przez pewne biuro pogrzebowe z myślą o transporcie do Warszawy. Dziewięciu żyjących w Szwajcarii Polaków zebrało się wczesnym rankiem na cmentarzu, tworząc krąg wokół grobu prezydenta. Ustąpić byli gotowi jedynie przed siłą policji, aby w ten sposób zaswiadczyć przed kamerami swej niezgodzie na wywóz zwłok prezydenta. Jednak zamiast policji i robotników zakładu pogrzebowego natknęli się na polskiego obywatela i prawnika Nawrockiego, który, jak twierdzi, zajmuje się przewiezieniem zwłok Moscickiego i jego żony z poruczenia rodziny.

Jednak wesoło tak dramatycznym obrocie spraw nie dotarła jeszcze rankiem 29 lutego do Warszawy. Tego samego dnia AFP doniosła spokojnie z Warszawy, że "doczesne resztki ostatniego prezydenta przedwojennej Polski przewiezione zostaną w piątek ze Szwajcarii do Warszawy i pochowane zostaną na Powązkach, dowiadu-

jemy się z koł kościelnych. To samo źródło podaje że zakulisowe rozmowy toczyły się ostatnio popicjane przez episkopat polski między rządami Szwajcarii i Polski. Władze szwajcarskie udzieliły też zgody na przewiezenie do Polski zwłok żony prezydenta Marii Moscickiej. W sobotę odprawione zostanie w katedrze św. Jana w Warszawie Requiem za dusze prezydenta i jego małżonki.

W chwili kiedy wiadomość ta ruszyła w świat nadawała się już ona tylko na makulaturę. Jedynie Requiem podobno odprawiono. W ostatnich dniach Szwajcarii działali niezwykłe niezwykłe przedko. Zaledwie na dzień przed przewidzianą ekshumacją szwajcarski departament spraw zagranicznych oświadczył że sprzeciwia się planowanemu przewiezieniu zwłok. bowiem ma ono "charakter polityczny". Ostateczna decyzja spoczywała jednak w rękach rządu genewskiego. Władze dość późno zorientowały się że Moscicki był także obywatelem szwajcarskim.

Moscicki urodził się 1 grudnia 1967 w Mierzanowie w wczesnym zaborze rosyjskim. Zmarł 1 października 1946. Scigany przez carską policję uciekł w 1892 do Anglii, a w 1897 znalazł posadę profesora fizyki na uniwersytecie we Fryburgu, wykładał tam do 1913 roku. Wówczas został obywatelem fryburskiej gminy Chandon.

W 1913 roku wrócił do Polski i został profesorem we Lwowie, a w 1921 został dyrektorem zakładów azotowych w Chorowcu. W 1926 objął na prośbę Józefa Piłsudskiego urząd prezydenta Polski. Sprawował go aż do upadku Polski i nowego rozbioru między hitlerowskie Niemcy i Związek Sowiecki w 1939. Potem Moscicki schronił się do Rumunii, gdzie został internowany. Z tego względu przekazał swe uprawnienia prezydenckie ówczesnemu ambasadorowi polskiemu w Paryżu. Działalność jego sprawuje b., mianowany jeszcze przez Moscickiego ambasador polski w Wielkiej Brytanii Edward Raczyński. Dla przeważającej większości polskich emigrantów Raczyński

uciesnia prawowitą władzę Republiki Polskiej natomiast urzędujący w Warszawie rządem którego prawomocności nie potwierdziły jeszcze między innymi wybory odbyły się jako narzucone zewnątrz.

Jeszcze przed swym odlotem z Warszawy do B. Nawrocki, dawniej urzędnik polski w jednej z międzynarodowych organizacji powtórzył swe zapewnienia że wspólnie z panią Renee Bordet przyjacielką małżeństwa prezydenta nie miałaby do niczego innego jak do wykonania zaswiadczonej testamentem woli małżonki działając przy tym z polecenia episkopatu polskiego.

Rok temu zlecono stanowanemu adwokatowi genewskiemu Bernardowi Junetowi przygotowanie procedury prawnej. To w jego rękach znajdują się dokumenty członków rodziny wypowiadających się za przewiezeniem zwłok. Są jednak i tacy którzy się temu sprzeciwiają.

Jak by nie było, najpóźniej z początkiem bieżącego roku rozpoczęły się między Warszawą i Bernem także kontakty dyplomatyczne w tej sprawie. Przy czym najważniejszą rolę w Szwajcarii nie wpadł na pomysł że ta ta akcja rodzinna mogą się kłócić także inne sprawy. Prawdopodobnie niektórzy z urzędników w Bernie i Genewie nie przypominał sobie kim jest Ignacy Moscicki symbolem polskiej suwerenności.

Dopiero twierdzenie Nawrockiego że działa w imieniu episkopatu polskiego wystrzyżło słuch polskich kręgów emigracyjnych w Szwajcarii. Przypadek przy tym rzadził że kardynał krakowski Fr. Macharski najdługo 19 lutego we Fryburgu i energicznie dementował wiadomość jakoby episkopat polski zczył sobie przewiezenia zwłok do Polski. Czy jest możliwe aby kardynał krakowski rzeczywiście nie wiedział co się przedzie w Warszawie? Czy jest możliwe że w tej sprawie istnieje w imię jedności narodowej porozumienie między głową Kościoła a rządem?

Dowiedzione jest w każdym razie że kłopot warszawski zgłosiła gotowość zorganizowania uroczystości pogrzebowych jeżeli zwłoki zostaną przewiezione. 21 stycznia odbyło się pod przewodnictwem Józefa Glempa posiedzenie polski zbioru na którym ustalono szczegóły. Temu zgromadzeniu B. Nawrocki przedłożył list w którym próbowano zwrócić uwagę na ewentualne negatywne reakcje na Zachodzie dodając że nie będzie to korzystne dla idei jedności narodowej łączącej na pewno u podłożu działalność premiera generała Janusza Głuchowskiego.

Jasne jest zatem że za planowanym przewiezeniem zwłok stoi nader polityczna koncepcja. Za tym przemawia też fakt że prywatny człowiek jakim jest Nawrocki, nie mogłby jeździć wte i z powrotem między Szwajcarią a Polską bez urzędowej zgody i zachęty. Dalej przemawia za tym fakt że koszt przewiezienia obu trumien z Genewy do Warszawy ponosić miał LOT.

Próba komunistycznego rządu w Warszawie nadania sobie przy pomocy zmarłych przeciwników choćby po prostu legitymacji nie jest oczywiście niczym nowym. W roku 1981 nie udało się na skutek odmowy rządu brytyjskiego podobna próba przewiezienia do Polski zwłok gen. Sikorskiego premiera rządu polskiego w Londynie w czasie II wojny światowej a obecnie toczą się w Kanadzie starania o "dobycie" zwłok gen. Karłowicza Sosnkowskiego.

Niewątpliwie dla emigrantów polskich twierdzenie Nawrockiego że episkopat polski "gadła się lub wręcz zczył sobie przewiezenia Moscickiego do Warszawy" zaalarmowało kolonie polskie na całym świecie. Rowmiesz biuro Solidarności w Genewie zaprotestowało telefonicznie przeciwko ekshumacji. Polskemu rządowi polubne jest przewiezenie zwłok z Versoix do Polski jako dowód normalizacji.

Już 7 lutego Edward Raczyński zwrócił się jako konstytucyjny następca prof. Moscickiego na urząd prezydenta Polski (na wywołaniu) do szwajcarskiego ambasadora w Londynie Fr. Ch. Picot w imieniu narodu polskiego i sprzeciwem wobec planowanego przewiezienia zwłok. Nie mam wątpliwości że plan ten rozpadł się wśród komunistycznych władz w Warszawie pragnących się uniewinnić przed sądem historii.

Trwało jeszcze równo 21 dni poki w Bernie dostarczono polityczny charakter planowanego przedsięwzięcia. Za tym jak bardzo był on polityczny przemawia reakcją kontrolowanych przez państwo gazet które skarżyły się. Wrotek nastawien do Polski Ludowej przedstawiciele polskiej emigracji i żyjący w Szwajcarii ekstremiści awanturnicy byłego NSZZ Solidarnosc spowodowali swym weto fałszywo tego czysto humanitarnego i prywatnego przedsięwzięcia.

Gdyby się jednak miało okazać że arcybiskup Glemp rzeczywiście zgodził się lub wręcz sprzyjał temu przedsięwzięciu w nadziei na odprężenie stosunków między Kościołem a rządem Francois Marie Respond przewodniczący związków organizacji polskich w Szwajcarii przychyliłby się do tego przewiezienia choć i z takim samym skutkiem.

Nowi Sprawiedliwi między Narodami

W ostatnich kilku tygodniach dwóch Polaków odebrało z rąk przedstawicieli dyplomatycznych Izraela medale Sprawiedliwych, przyznawane przez izraelski Instytut Pamięci Bohaterów i Męczenników (Yad Vashem) za ratowanie Żydów podczas okupacji hitlerowskiej. P. Andrzej Wołodkiewicz odebrał medal nadany pośmiertnie jego matce, Marii z Lisowskich Wołodkiewiczowej, zaś p. Edward Kemnitz - medal nadany jemu samemu oraz pośmiertnie jego ojcu Wojciechowi. Uroczystość wręczenia medalu dla p. Wołodkiewiczowej odbyła się w ambasadzie Izraela w Ottawie, p. Kemnitz otrzymał swój medal podczas ceremonii w konsulacie generalnym Izraela w Montrealu.

P. Kemnitz, dziś człowiek 76-letni, warszawianin od lat 20 mieszkający w Montrealu, podczas okupacji dostarczał do ghetta na zlecenie Żegoty (organizacji podległej Ak, a zajmującej się pomocą Żydom) żywność, bron, fałszywe dowody osobiste. Dopomógł w ukryciu się po stronie aryjskiej rodzinie Leona Hercberga, którą to rodzinę ojciec do końca wojny zaopatrywał w żywność, ubrania i pieniądze, dopomógł w ukryciu się pod Warszawą, w posiadłości swej żony, dwóm Żydówkom, matce i córce. Za udzielanie takiej pomocy - co warto przypomnieć i podkreślić - hitlerowcy przewidywali na terenach polskich, ale też wyłączone na nich i w żadnym innym okupowanym kraju - tylko jedną karę, karę śmierci.

O uroczystości ottawskiej poinformował tamtejszy dziennik telewizyjny, o montrealskiej pisały The Suburban i The Canadian Jewish News. Trzeba to odnotować jako fakty ważne, wobec uprawianej systematycznie nie od dziesięciu lat propagandy, czyniącej z Polaków zjadaczy a zarazem prymitywnych antysemitów, propagandy szerzonej w

książkach, filmie, telewizji (wystarczy przypomnieć "polskie" sekwencje Winds of War czy Sophies Choice, gdzie zresztą cała fabuła dotycząca okresu przedwojennego i wojennego zbudowana jest na zasadzie "gdy Sobieski był sułtanem, wtedy Krzyżak z konia spadł"). Propaganda ta jest szczególnie nasiloną na kontynencie amerykańskim, to też każdy fakt zadający jej kłam - jak właśnie zaliczenie Polaka w poczet Sprawiedliwych - ma tu szczególne znaczenie.

P. Kemnitz wybiera się wiosną do Izraela, aby być obecnym przy sadzeniu swego drzewka, drzewka z nazwiskiem jego i ojca, w jerozolimskiej Alei Sprawiedliwych Między Narodami Świata. Będzie to już siódme drzewko zasadzone dzięki staraniom jednej tylko osoby, Polki z Montrealu, która od kilkunastu lat wytrwale i uparcie, a całkowicie bezinteresownie, zajmuje się załatwianiem formalności związanych z przyznawaniem Polakom tytułu Sprawiedliwego. Są to, dodac trzeba, formalności dość znużone i długotrwałe, na które nie każdy zainteresowany ma czas i dostatecznie dużo cierpliwości, mimo że z pozoru sprawa jest prosta: wystarczy zgłosić organizacji żydowskiej nazwisko osoby (żyjącej lub nie, również osób zamieszkałych w Polsce), która udzielała pomocy Żydom, oraz przedstawić 2 świadków tego faktu, Żydom. Ponieważ jest to jednak dopiero początek drogi wiodącej do celu, dr. Anna Poray-Wybranowska (tel. 514-482-2796) chętnie służy wszystkim zainteresowanym swoją pomocą. Dla dobrego imienia Polaków w świecie walka z opinią "każdy Polak to antysemita" jest sprawą jedną z najważniejszych.

Od uroczystości w konsulacie w Montrealu minęło kilka tygodni, a już niedługo odbędzie się następna, ponieważ za kolejnych Sprawiedliwych uznani zostali p. Alfred Zbik z Montrealu, jego zmarli rodzice i żyjące siostry. Warto aby Polacy mówili o takich faktach głośno w środowisku swych kanadyjskich znajomych, dając odpór propagandzie, która nas ponizła.

kj

TOWARZYSTWO PRZYJACIOŁ KUL

Uprzejmie zawiadamiam, że w Niedzielę Palmową 15 KWIETNIA, o godzinie 7 wieczorem odbędzie się w Kosciółce Świętej Teresy przy 123 11th Str "Słowo o Pasji Chrystusa" według literackiego opracowania księdza M. Malinskiego i poezji Karola Wojtyły w wykonaniu

IRENY HABROWSKIEJ-JELLACZYC

uczennicy Leona Shillera i Aleksandra Zeltowicza aktorki Teatru Wojska Polskiego i Teatru Powszechnego w Łodzi

Od 1951 roku stale przebywająca w Toronto gdzie bierze czynny udział w życiu artystycznym. Występowała w wieczorach autorskich Wierzyńskiego Wittlina Iwanuka Konieczewskiej Polczyńskiego Grabowskiego Bohdanowiczowej

W czerwcu 1980 odbył się Jej wieczór artystyczny w Rzymie w sali papieskiego instytutu studiów kościelnych a we wrześniu 1982 w słynnym Centre de Dialogue w Paryżu

Od 1972 roku prowadziła przez parę lat działalność teatralną w ramach kanadyjskiego teatru wielokulturowego

RECENZJE KSIĄŻEK

Philippe van Ryndt "SAMARITAN"
Wyd Lester & Orpen Dennys Ltd
Toronto - 1983, str 406 (w jęz angielskim)

Juz okładka tej opasłej książki jest swego rodzaju fałszywą logó Solidarności posłużyło grafikowi za wzór (a raczej graficzny plagiat) do tytułu, z tym że "artysta-grafik" dodał odwrócony krucyfik jako drzewce do sztandaru tytułu

Co wiemy o autorze? Zgola niewiele Tylko to, co podał wydawca i to co wydrukowano w "Contemporary Authors" (tom 65-68 str 602)
A więc "van Ryndt urodził się w 1950 r w Montrealu z rodziców ukraińsko-rosyjskich, wychowany i kształcony we Francji (wg wydawców w Szwajcarii wg "Contemporary Authors) Religu - nie posiada (scisłej "none")

Przed "Samarytaninem" napisał 3 książki "Kolekcję Tetramacha", "Plan" i "Sąd nad Hitlerem" Nie czytaliśmy, ale przeczytamy

- "Samarytanin" jest książką nie zasługującą na recenzję Odnotowujemy ją jedynie dlatego, że autor zaczął w niej sprawę Polski, w bohaterem jest polski Papież Książka należy do gatunku "thrillerow" czyli "dreszczowców", których jest na rynku księgarskim "na pećki" Tak czy inaczej "Samarytanin" nie wzbogaci literatury

- Oto zasadnicze wątki tej książki

- Prezydent USA wysłał najstydniejszego chirurga (laserowego) Dr Turnera w tajnej misji do Moskwy żeby przedłużyć życie prezydenta Związku Radzieckiego tow Komarowa (będziemy używali skrotu tow K) i tym samym opóźnić objęcie władzy przez krwawych następców tow Gorodina i tow Suslewa (skrot tow G/S)

- Dzieje się to w okresie likwidacji "Solidarności" przez sowieckie siły zbrojne Prawdziwy wodz "Solidarności" - kardynał Karol Stanisławski jest ranny, ale wierni mu ludzie przetrzymują kardynała do Moskwy, gdzie jest bezpiecznie przechowywany w ukryciu do przyjazdu Dr Turnera Turner jadący z lotniska moskiewskiego do szpitala, gdzie leży tow K - zostaje porwany przez Polaków i

zmuszony do operowania kardynała Stanisławskiego Operacja się udaje, ale problem przeniesienia kardynała jest otwarty Dr Turner godzi się na wywarcie presji na tow K bezpieczny przelot kardynała za życie prezydenta Związku Radzieckiego Ten interes "życie za życie" jest ubity Kardynał Stanisławski opuszcza Moskwę i ląduje w Rzymie Życie tow K jest uratowane Dr Turner wraca do USA

- Kardynałowi towarzyszy od Warszawy do Rzymu - ojciec Rawic, ksiądz który nosi w sobie tajemnicę spowiedzi umierającej Katarzyny Jaworskiej, b więziarki z Oświęcimia, która tatuowała numery na rękach więźniów To ona zmieniła zaszyfowany numer Stanisławskiego, ratując go od śmierci Ale "Stanisławski nie jest tym, którym jest" (str 22) A ojciec Rawic po blisko 40 latach będzie starał się wyswietlić tajemnicę zmarłej Jaworskiej

- Dr Turner po powrocie do Nowego Jorku obchodzi rocznicę ślubu z ukochaną żoną W powrotnej drodze do domu żona zostaje zabita To odwet KGB za wtrącenie się Turnera w sprawę Stanisławskiego

- Mija pół roku Watykan Kardynał Stanisławski zostaje wybrany Papieżem Przybiera imię Inocente-go XIV

Moskwa Przeciwnicy tow K likwidują (przez otrucie) "zasłużonego" tow prezydenta Komarowa i przygotowują skrycie plan eksterminacji Żydów w ZSRR Tow G/S nie wiedzą tylko, że mikrotasma z nagraniem potajemnie rozmową ich obu jest właśnie powielana przez agentów Mossadu (izraelskiego wywiadu)

- Bliską osobą nowo wybranego polskiego Papieża jest szef europejskiego wydziału Mossadu - Anna Letelier, która oficjalnie zajmuje się, w Rzymie, handlem dziełami sztuki To ona przekazuje Papieżowi kopię tasmę z nagraniem planem sowieckim

- Ojciec Rawic zostaje zabity w Pradze Czeskiej, gdzie szukał śladów pochodzenia Papieża Ciało Rawica zostaje przerzucone przez mur berliński

- Papież spotyka się z antykomunistą Axelem Springerem Ten magnat prasowy urządza dla Papieża światową transmisję Jego oskarżenia, przestrogi i ultimatum dla nowych władz Związku Radzieckiego

- Dzień po mowie Papieża tow G/S - nie zyją, nowy bardziej ugodowy rząd ZSRR przyrzeka wypuszczenie Żydów do krajów, do których chcą jechać

- Dr Turner spala w Amsterdamie, dokąd zaprowadził go szczyt uprzednio wydeptane przez ojca Rawica, dowody oświęcimskie które pomogłyby tow Susłowowi (na szczęście ubitego przez "dobre siły w sowieckim

KGB") "zniszczyć Papieża Inocente-go XIV (str 382) Ale Dr Turnera czeka przeprawa w Londynie, gdzie "złe siły" KGB uwięziły jego tesciów i synka, szantazując Dr Turnera, żeby uzyskać dowody przeciw Papieżowi Ci "zli" KGBowcy nie wiedzą, że ich mocodawcy w Moskwie przeniesli się na tono (fi donc) Abrahama Ale Turnerowi pomagają "dobrzy" KGBowcy, którzy uczą go, jak podejść "złych" ex-towarzyszy Korzystając z dobrych rad, Dr Turner i jego rodzina wychodzi cało z opresji, a "brzydki" KGBowcy leżą z przestrzelonymi ciałami

- Prezydent USA jest zadowolony z rozwiązania "Innocent was right He was dead right"

- I oto nadchodzi książki rozdział ostatni 40-ty Watykański "747" z Papieżem ląduje na lotnisku Czere-metowo Witają Go nowi "główni towarzysze" Kobalewsky i ambasador USA - Farraday Omawiają warunki exodusu Żydów z ZSRR

- Zapomniałem dodać Anna Letelier, szef europejskiego wydziału Mossadu i laserowy chirurg Dr Turner - kochają się Happy End

Ale nie zapomnę odnotować dedykacji autora, Philippe'a van Ryndt, figurującej na drugiej (potytułowej) karcie książki "For Tad Jaworski, who gave me the idea"

No to jesteśmy w domu

O Tadeuszu Jaworskim można by dużo, ale wystarczy przypomnieć, że przed przyjazdem do Kanady "stworzył" on m in dwa filmy

1) "Kapo" o krwiożerczym kapo-manie polskim w niemieckim obozie koncentracyjnym, i

2) szkalujący polskich chłopów film (jeżeli dobrze pamiętam tytuł) "Miedza" (lub "Zrodło")

Tadeusz Jaworski "stworzył" juz w Kanadzie 6-cio częściową serię telewizyjną pod tytułem "Kto zabił Chrystusa"? Seria ta wywołała gwałtowne sprzeciwy wierzących i całkowicie odstoniła oblicze Jaworskiego

Czy to nie zastanawiające jaki właściwie cel (poza merkantylnym) przyswiecał obu twórcom "Samaritan'a" projektodawcy Jaworskiemu i "pisatelowi" van Ryndt?

A "recenzje-pean" New York Times Book Review z 13 02 83 o "Samarytaninie" - to, bez zastanowienia, wiemy jak i gdzie zakwalifikować

CZYTELNIK

Antologia

(Tom przygotowany w Polsce)

Wyd Puls Publications
London 1982

Wyjątki ze słowa wstępnego Krzysztofa Zawrata (3 05 82)
Niniejsza antologia - niepełna jeszcze i układana w pośpiechu - ma zdac sprawę ze wstrząsu, jakim stało się dla społeczeństwa polskiego wyprowadzenie w grudniu 1981 roku stanu wojennego

Wybraliśmy ten zestaw spośród paru setek wierszy krzącących w odpisach po całym kraju

Pozostała wiara w sens głębszy, sens ponadhistoryczny

Powszechny opór społeczeństwa (wywodzi się z tego), że naruszono, dotkliwie urażono sam rdzeń naszej kulturowej tradycji I z tego właśnie - często intuicyjnie, nie w pełni świadomie i nieporadnie - zdaje sprawę zgromadzona w tym zbiorze poezja

Poezja stanu wojennego

Sgt Pepper
KAMIKAZE (fragment)

Trzymam wysoko w gorze
dwa wilgotne palce
jak widelki do procy
i czekam na boski wiatr
Kłamstwo ma krotkie nogi
podkute buty
i strzela obcasami

TE Jot
WIZYTA

Przybyło ich czterech
W srodku nocy
Jeden w mundurze
Jeden z łomem
Dwoch z usmiechem

Gdzie jest mąż
Rozbiegli się po pokojach
Zmrozili oddech śpiącego dziecka
Rozkołysali zastonę
Potem usiedli
I czekali na mnie
Czterech aniołów komunizmu
Z czarnymi podniebieniami

Leszek Szaruga
JUŻ

patrzmy sobie w oczy
i przeswietlamy słowa
a przeciez nie tak dawno
bylismy przyjaćiolmi

juz się siebie boimy
szpicel myslimy szpicel
nie wiemy czy na pewno
lecz na wszelki wypadek

juz sobie nie wierzymy
juz sobie nie ufamy
płyniemy w lepkiej pustce
narasta w nas nienawisc

Leonard Jelen
GRYPY

Byłam na Mostowskich
na Rakowieckiej
w Białolece
w Olszynie Grochowskiej
na Helu
w Drawsku
teraz
nie wiem gdzie mnie trzymają
straciłam dużo krwi
przesłuchują bez przerwy
jest ciężko
Ale jeśli ogłoszą
że podpisałam
zrezygnowałam
chcę współpracować
ze zapomniałam Sierpień
albo Grudzien
nie wierzcie
Pozdrowcie Lecha
- Solidarnosc

Gwido Zlatkies
PAMIĘTAJ

dekret o stanie wojennym
nie zawiesił
pytan metafizycznych

Lothar Herbst
POLSKA WIEZIENNA
(fragment 8 Dziennika lirycznego)

Za rozbijanie naszych domowych
drzwi, za bicie po twarzy, zakuwanie
w kajdanki, krzyk dzieci,
płacz matek i żon -
nie będzie przebaczenia

Za zamykanie do więzien,
znęcanie w celach, niesprawiedliwe
wyroki, krzyki
wrzaski i wyzwiska -
nie będzie przebaczenia

Za zmiadżdżone czołgami bramy
fabryk i kopalni, atakowanie ich
z ziemi i powietrza, za strzały
oddane do bezbronnych ludzi -
nie będzie przebaczenia

Za krew i rany,
za ból i żyz,
za kłamstwa i oszczerstwa,
za gniew i brak nadziei -
nie będzie przebaczenia

I za Polskę więzienną,
za zniszczenie sierpniowych idei
za naszą nędzę i brak wiary,
za współdziałanie w tej zbrodni -
nie będzie przebaczenia

Adam Zagajewski
PETIT

Te wasze wielkie wydarzenia
ciosy, zadane zniemacka,
zwycięskie bitwy, które
toczycie z własnymi braćmi
(zdobyliście już huty i kopalnie,
rozbiłście drzwi naszych
mieszkan, idźcie dalej, teraz
aresztujecie myśli) będą
małymi, aż osiągną rozmiar
petitu w przypisach do wierszy Norwida

W OBRONIE SOLIDARNOŚCI

Pewien mój znajomy powiedział kiedyś, że Solidarność przegrała, bo Jej przywódca nosił w klapie znaczek z wizerunkiem Matki Bożej i obstał się ekspertami z duchowności. Znajomy ow nie posiadał się z oburzenia, kiedy mu zaproponowałem, by kupić sobie drewniany młotek i postukał się nim w głowę

Część pierwszą tego artykułu starałem się utrzymać w tonie poważnym, część drugą postanowiłem napisać w formie felietonowej. Są bowiem kwestie w których można dyskutować (no bo czy to każdy od razu wie co to trockisci na przykład) ale są też materie, gdzie zgoda na dyskusję jest aprobatą absurdu. Z absurdem ma się do czynienia gdy słowom odbierze się ich sens, wszystko postawi się do góry nogami. Tak oto wieszcz nasz ukochany, mistrz Kozanecki przystępuje z furją do wytknięcia "Solidarności" jej błędów. Coraz mniej osłonek w tekście, to co pisał o KOR jest tylko dziecinną zabawką.

Oto powiada, że trzecia przyczyna kłeski "Solidarności" leżała w samym ruchu. I z tym można by się nawet zgodzić, z jednym wszakże zastrzeżeniem. Związek owszem popełniał błędy, ale ich ciężar gatunkowy mógł bardziej lub mniej załagwianie przyspieszyć tragedię 1981 r. nie zaś w ogóle o niej decydować. Bo jeżeli tak, to pierwszym i ostatnim kardynalnym "błędem" Solidarności było w ogóle samo Jej powstanie.

W kilku początkowych akapitach opiewa wieszcz nasz zasługi "Solidarności", chcąc nas przekonać jakoby o swej do Związku sympatii niewątpliwiej. Poprzez kilkanaście zdawkowych stwierdzeń, w których pominięta jest notabene solidarnościowa "rewolucja w świadomości" próbuje załatwić wieszcz nasz omówienie 16 miesięcy ruchu, który historycy badac będą długie lata, i na co jeszcze potrzeba pewnego czasowego dystansu.

Kozanecki tworzy nam dychotomiczny podział nurtów w Solidarności: nurt chrześcijański i KOR. Chrześcijański jest absolutnie pozytywny, KOR zaś to grupa marksistów, pod inną tylko etykietą. Stalinowcy eksperymentują przy współudziale Moskwy, zaś trockisci z KOR-u robiliby to za sprawą lewicy zachodniej. I jedni i drudzy wniknęli do "Solidarności" by ją rozsądzić.

O TAK ZWANYM PLURALIZMIE

Pierwsze oskarżenie wobec Solidarności to próba wyartykułowania i przyjęcia na stałe pluralizmu. "Zasada tzw pluralizmu panoszyła się do granic absurdu" przez co stalinowcy i trockisci mieli ułatwione zadanie i 13 grudnia milicja wchodząc do lokali związkowych była dobrze poinformowana o wszystkich szczegółach. Znaczy w którym kącie stoi telefon, a u którym maszyna do pisania.

Atoli mistrz Kozanecki nie pisze co sam by proponował w miejsce "tzw pluralizmu". Moim skromnym zdaniem najlepszy byłby mur chiński, druty, kolczaste i kulmioty w oknach lokali związkowych. Poza tym Solidarność winna kryć się ze szczegółami organizacyjnymi związku czyli najlepiej zacząć już z podziemia.

KTO MA WŁADZĘ

Załuże ponadto wieszcz, że nie udało się zabronić członkom PZPR przystępowania do NSZZ. Zatem Solidarność stawiała na ilość! 10 milionów nie licząc byłych członków PZPR (!) tzn 10 mln plus byli członkowie partii. Otóż ja nie wiem ile było b PZPR-owców, ale wszystko razem nie sięgnęło nawet 10 mln - zbliżając się tylko do tej liczby. Nawasem mówiąc w Solidarności były także osoby będące jednocześnie członkami partii, bo Związek nie postawił warunków uprzedniego opuszczenia PZPR (co nasz wieszcz Kozanecki sugeruje), nie był bowiem partią polityczną. Ale nic to. Wazna była ilość mowi wieszcz, bo "kto ma rząd dusz - ten ma i władzę" (!) Czyli władzy im się zachciało, azaż nie? Miał rację liberal ("titista") Rakowski i przewidywał proroczo! Cała ta Solidarność była więc zgola "utopijna", konkluduje wieszcz. O tym, że partia stawiała na ilość tajemnicą nie było. "Trzy miliony polskich komunistów!" - chępli się był niejaki E. Gierek

Kaperowało się kogo tylko się mogło, istniał nawet obowiązek wciągania nowych ludzi na członków PZPR. O rożnych przywilejach i korzyściach także niematerialnej natury z przynależności do świetlanej organizacji pisać nie muszę. A Solidarność? ot kto chciał, ten i przyszedł, bez stawiania warunków.

ZBUDUJEMY DRUGĄ IRLANDIĘ

A teraz uwaga! WIESZCZ ROZPĘDZA SIĘ! Roznorodność metod występowała w związku "Powolne masy chrześcijańskie" i KOR - z takiej struktury to wynikało. Dla KOR-u "metody irlandzkie służyły bez wątpienia za przykład" (!) "Zadną miarą nie możemy używać metod, które robią z Polski drugą Irlandię" troszczy się obłudnie autor. Jeszcze słyszę tę więzienną szczerkaczkę trującą o terrorystach z "Solidarności". Nie miałem pojęcia skąd się wzięli. Az tu taka demaskacja! Odwagi trzeba było naszemu wieszczowi, bo przeciw Ci Irlandczycy z KOR-u mają takie przeogromne wpływy na Zachodzie i mogą się zemścić! "Polska chrześcijańska zawsze będzie szukała metod Mniej gwałtownych". Pewnikiem tu tylko o noz między zebra bo po co od razu armata? I fakt! Co też ten absurdalny tzw pluralizm przynosił. Jeden chciał budować drugą Polskę, następny drugą Japonię, a tu jeszcze i druga Irlandia była w planie. W ogóle żadnej jednomyslności.

NIE MIESZCZ SIĘ DO POLITYKI

Punktem kulminacyjnym publikacji jest bajanie o błędach i ich owocach. Spójrzmy! Pierwszym poważnym błędem jakże ciężącym na przyszłości było przedstawienie żądań politycznych już przy podpisywaniu historycznej umowy gdańskiej. A przecież Pyka z miejsca zapytał - No to ile chcecie? i było od razu sprawę załatwić bez żądań politycznych. Ponadto jeżeli przyjąć moje wcześniejsze wywody o papierze toaletowym to wszystkie 21 postulatów Komitetu Strajkowego było żdaniami politycznymi. Nie posłuchali nawet Prymasa Wyszynskiego przemawiającego w dzienniku, z tasmą tak pracowicie pociętej i pomontowanej na cenzorskich stołach, dostarczonych przez niezawodnych przyjaciół radzieckich. Ta okropna prymska "Kultura" to nawet zaatakowała Prymasa, a oni nie wierzyli "Trybunie Ludu" w to co pisała o Giedrojcju.

CZYŻ RZĄD MIAŁ INNE WYJSCIE?

I ten kurs został utrzymany KOR "pod płaszczykiem tzw pluralizmu robił swoją krecią robotę stopniowego przejmowania stanowisk gdzie się tylko dało. Z biegiem miesięcy w tej atmosferze żądań, coraz wyraźniej politycznych i radykalnych taktyka rządu była jaka była. Słowem rząd został sponiewierany i choć bronił się jak mógł został niestety zmuszony dać wolną rękę "wojskowym z prawdziwego zdarzenia", aby mogli zaprowadzić socjalistyczny porządek i ład, otworzyć na oścież więzienia i powyrzelać stawiających opór. Sami sobie winni gamonie. W dodatku "liczne podróże zagraniczne Syndykatu" (!?) wzmogły argumenty władz co do rzekomych czy faktycznych kontaktów politycznych z Zachodem. Przypomnijmy sobie choćby podroz Wałęsy do Watykanu. O tym jak niebezpieczny jest dla pokoju Papier, wiedzą tylko wytrawni "politycy" w wojsku. W koncu już za rządów genialnego Stalina w słownikach politycznych pod "W" można było wyczytać, że WATYKAN TO AGENTURA I OSTOJA MIĘDZYKRAJOWEJ REAKCJI, SZALEŃSTWA I NIENAWISCI DYSPOZYCJI OGROMNYMI ŚRODKAMI SZPIEGOSTWA I PROPAGANDY. Ot, lepiej byłoby nigdzie nie jeździć, nie byłoby posądzon o kontakty polityczne (tak jakby

faktycznie były one czymś złym). Co innego objeżdżać bratnioboz argumenty by się z rąk komunistów wkręcić. Szefom tych podróży "przewracali (one) w głowie ich ważności". Nie wiem czy to nie sam Kozanecki pisał w Trybunie jak to się Wałęsie w głowie przewróciło. Bo zaczął nosić krawat i palić fajkę przywiezioną z Włoch.

O CZYM ZAPOMNIAŁA

SOLIDARNOSC
Błąd drugi! "SOLIDARNOSC ZAPOMNIAŁA MIĘDZY INNYMI, ŻE UKŁAD JAŁTAŃSKI JEST CIĄGLE W MOCY". Propaganda "wojskowych z prawdziwego zdarzenia" dodaje często, że o Jałcie zapomniał także Reagan i różne ośrodki reakcyjne na Zachodzie. Zdaje się, że w swoim czasie tylko Mr Trudeau nie miał ataków sklerozy co do Jałty, przekonując, że lepiej być tylko nieboszczykiem niż całkowitym trupem.

DO ROBOTY!

Błąd trzeci! Stawianie polityki nad ekonomią. Tu naszemu mistrzowi się poplątało, bo wcześniej dowodził on troski o gospodarkę ze strony związku. W sumie ten zarzut jest powtórzeniem tego co Kozanecki napisał do tego miejsca, ale w koncu ilość błędów mu się rozmnożyła. "Siła polityczna może być zbudowana tylko na solidnych fundamentach ekonomicznych" - zawodzi donosnym głosem wieszcz, (Juz zapomniał jak pisał, że Solidarność nie powinna być siłą polityczną). Patrząc, taka Japonia czy RFN przegrały wojnę - wygrały pokój. BO WZIĘŁY SIĘ DO ROBOTY! Zamiast gadać, że ktoś tam ich okrada. Wszystko co tylko ZSRR i ten system ekonomiczny, a praca? Wydajna i solidna?, to gdzie? "Jeżeli jest się zbraktem () to się polityką nie zajmuje". Czy jasne już czarny robotu, że od polityki w twoim robotniczym państwie są wojskowi z prawdziwego zdarzenia? A Tobie od niej wara!

KTO WIERZY W CUDA I CZY ONE SĄ

Czwarty błąd! Masy chrześcijańskie uwierzyły w cud solidarności. A tak naprawdę Solidarności nie było i nie ma i nie będzie! Było błędem w ogóle w nią wierzyć. Cytuję dosłownie "NAIWNĄ WIARĄ W CUD UTOPIJNEJ SOLIDARNOSCI między nurtami o koncepcjach przeciwstawnych, SOLIDARNOSCI, KTORA NIGDY W NASZEJ HISTORII MIEJSCA NIE MIAŁA BO MIEC NIE MOGŁA. W innym miejscu "SOLIDARNOSC () NARZĘDZIE W RĘKACH TROCKISTÓW" - czyli Kreml miał rację! Wieszcz nasz doradza wybić sobie z głów wszystkie mrzonki bo "JAK DŁUGO TRWA I FUNKCJONUJE PODZIAŁ USTALONY W JAŁCIE, KREML DO TEGO NIE DOPUSCI".

PRASA KLAMIE!

Piąty błąd - prasa Solidarności - pisała tak, że ludzie o odmiennych zdaniach nie smieli się odezwąć" (ci sami zapewne dyskutowali na cały głos o poglądach "Trybuny Ludu"). Prasa robiła różne rzeczy. ZAMIĄST MOWIĆ PRAWDĘ, TYLKO PRAWDĘ. A co to była owa prasa tego nam Kozanecki nie powiedział. A to cenzurowany ogólnopolski "Tygodnik Solidarności" i mnogosc nieprzeliczona biuletynów, gazet, gazetek, gazeteczek w całej Polsce niezależnie od siebie. I one wszystkie po batutę "trockisów z KOR-u" bałamucili, zamiast pisać PRAWDĘ. Czemu to dla pana takie dziwne, mistrzu Kozanecki. Zacz nie wiesz pan, że prawdę pisze tylko "PRAWDA"? Tudzież "Trybuna Ludu", "Rude Pravo" et cetera?

I oto już mamy pięć błędów Solidarności. Jasno, rzeczowo i dobitnie, ostro i odważnie. Trudno jest nie skomentować. Ale z tego co przedstawiłem starczy, by domyślić się o co chodzi.

A JEDNAK UCZCIWY

Wałęsy uhonorowanego Noblem, nie śmie atakować. Pisz tylko lekceważąco o tym Wielkim Człowieku, że należał do uczciwych idealistów nie obeznanych z walką polityczną", słowem pionek na szachownicy wielkich graczy.

Momentami pseudonaukowy język autora staje się tak bezsensowny, że brak sposobu by wysnuć czegoś chce.

"KOR, odmawiając Solidarności ideologii chrześcijańskiej, lansował zasadę ideologii "dualistycznej" (Przeforsowanie tej zasady przez KOR podminowało Solidarność ponieważ postawiło znak równości między tym, co nie jest równe (tak ilościowo jak i jakościowo) i uznało za identyczne to co jest z natury różne). Budowano zatem na równaniu w dół, osłabiając silniejszego (tzn nurt chrześcijański)".

Pozwolę sobie zauważyć, że czytelnik bezkrytyczny na takie niezrozumiałe fragmenty nie zwróci uwagi, zaś pamięta tezy zasadnicze (o których wyżej).

Język publikacji jest typowo "trybuno-ludowo-żołnierzo-wolnościowy" "tzw pluralizm, "bez wątpienia", "trzeba to sobie jasno powiedzieć", "dla ludzi przytomnych (!) jest oczywiste" "trzeba mieć odwagę powiedzieć" "rozumie się samo przez się" itd itd. Frazeologia jest prymitywna i groteskowa. Kozanecki w dodatku identyfikuje się z Solidarnością prowadząc "NASZ ZWIĄZEK". Podobna była taktyka Zofii Grzyb pierwszej "robotnicy" w składzie Komitetu Centralnego.

Chciałbym zaproponować coś "Związkowcowi". Mam w domu tyną książkę "Historia Wszelkich Związków Komunistycznej Partii (Bolszewików)". Ten sam język, to samo słownictwo, publicystyczne szczyty! Można by z tego coś wysmazyc. Wystarczy trzy fragmenty opatrzone tytułami i już jest artykuł dyskusyjny. I zaprosić do kolejnej dyskusji intelektualnej! Autorowi zaproszenia wysyłam drewniany młotek.

K OPOLSKI

P.S. Kozanecki parę razy użył zamiennie terminów KOR i lewica laicka. Oczywiście jest to zabieg wysocy szkoldniwy. Temat lewicy laickiej i ewolucji poglądów Michnika i Kuronia to rzecz na osobną dyskusję, której z nadzieją oczekuję na naszych łamach.

Wyjaśnienie autora...

Jako autor artykułu nt filmu o Prymasie Wyszynskim pragnę wyjaśnić parę kwestii, które rozbudziły niepotrzebnie nieporozumienia po ukazaniu się tekstu.

● Otóż z przykrością obserwuję, że głównym tematem wielu dyskusji jest nie sam film, lecz moja krytyka pod adresem Credit Union. Nie tak wyważony był artykuł.

● Po drugie, fakt przywiezienia filmu z Domu Pielgrzymstwa nie zmienia tego, że film jest bezwartościowy i nakręcony tak, by zmiksować fakty i nie mówić prawdy o Prymasie Tysiąclecia. Nie wiem jak film trafił do Domu Pielgrzymstwa, ale smutne jest w ogóle to, że tam trafił.

● Trzecia sprawa - celem artykułu nie był atak na osłep przeciwko Komisji Edukacyjnej C.U., w celu posadzenia jej o kolaborację lub kontakty z konsulem, lecz wskazanie, że nieświadome pokazanie takiego filmu, jest bardzo na rękę pewnym kręgom niechętnym Polonii i jej działalności dla kraju. Niemnie, w ostatecznym jednak rozrachunku pretensji do Komisji o tyle, że trudno jest znać bardzo szczegółowo historię życia Prymasa. Poza tym - film przybył z Rzymu.

● Zgadnam się - po czwarte - że artykuł mógł zostać odebrany jako zbyt ostry. Niemniej stoję na stanowisku, że istnieją sprawy, w których kompromisów nie ma. Nie kwestionuję długiej, pozytywnej działalności Credit Union, tym bardziej mi przykro, że ten konkretny przypadek rzuca cień na tę niewątpliwie pozytywną działalność. Zwracam uwagę, że krytyka dotyczyła tylko tej jednej imprezy, nie wypowiadałem się zaś o całokształcie działalności.

● I wreszcie to bardzo dobrze, że ulotek zabronił rozdáwać przypadkowy jegomość, nie zaś szef komisji. Jednakże, nie winną gościa była ta trafność własnie do tej osoby podszycającej się za organizatora. Jegomość wydał kompromitujące świadectwo o sobie, nie o Komisji, tym bardziej że jak się dowiaduję, Komisja nie miała nic przeciwko ulotkom. Wyjaśniam ponadto, że nie jestem członkiem redakcji "Echa Tygodnia" ani PCAG.

Z poważaniem
K OPOLSKI

W tym miesiącu mija trzy lata od "prowokacji bydgoskiej" - pobicia trzech działaczy Solidarności podczas sesji Wojewódzkiej Rady Narodowej. Było to pierwsze jaskrawe naruszenie Porozumienia Gdańskich i wywołało szok opinii publicznej, zarówno w Polsce jak i na świecie.

Wiadomo już, że właśnie w marcu 1981 zaczęto układać listy proskrybcyjne dla późniejszych aresztowań. Wtedy to miał początek końca rozejmu między komunistami a społeczeństwem. Solidarność nie wytrzymała zeniwności, a władze przejęły inicjatywę poprzez podjęcie przygotowania do zamachu. Co takiego przekonało grupę Jaruzelskiego, że wprowadzenie stanu wojennego będzie możliwe?

Biorąc udział w wydarzeniach marca 81 w Bydgoszczy miałem cały czas wrażenie, że ktoś nas egzaminuje, sprawdza nasze reakcje na różne posunięcia. Wtedy to po raz pierwszy w życiu zobaczyłem osławione dzisiaj ZOMO. Z punktu widzenia władz egzamin musieliśmy zdać. Przekonał nas grupę Jaruzelskiego, że użycie przez nią siły dla przejęcia absolutnej władzy nie spowoduje groźnych dla niej następstw. Dlaczego wyciągnięto takie a nie inne wnioski? Przyjrzyjmy się faktom.

W dniu 16 marca 1981 rozpoczyna się w Bydgoszczy strajk okupacyjny rolników, którzy domagają się rejestracji chłopskiego związku zawodowego NSZZ RI. W dniu 19 marca na sesji WRN w punkcie "wolne wnioski" przemawiają delegaci Solidarności i strajkujących rolników. Międzyzakładowy Komitet Założycielski Solidarności otrzymuje zaproszenie na sesję i zapewnienie wojewodów i komendanta MO, że delegacji nic nie grozi. W tym samym czasie władze koncentrują wokół Bydgoszczy i w koszarach wojskowych duże ilości sprzętu paramilitarnego i oddziały ZOMO. Pogłoski o tym skłaniają przewodniczącego MKZ Jana Rulewskiego do zaproszenia pod budynec WRN delegacji zakładów pracy, które mają przysłuchiwać się obradom. Podczas sesji Rulewski jest upewniany, że delegacji Solidarności będzie udzielony głos. Na sali przebywa wicepremier Mach, sekretarz KW PZPR, kandydat na wojewodę, wicewojewodowie. W pewnym momencie pada wniosek o przerwanie dyskusji nad budżetem i przejście do następnego punktu obrad, co przewodniczący WRN

BYDGOSZCZ 19 - 31.III.1984 r.

POCZĄTEK KOŃCA SOLIDARNOŚCI

poddaje pod głosowanie a następnie wraz z całym prezydium opuszcza salę Delegacja Solidarności i pozostali na sali radni w liczbie 45 przystępują do redagowania wspólnego komunikatu. Wicewojewodowie wzywają milicję i SB. Gdy komunikat jest już gotowy, delegacje przystępują do podpisania go i zbierają się do wyjścia, mjr Henryk Bednarek (nazwisko które warto zapamiętać) szef ZOMO Komendy Wojewódzkiej MO w Bydgoszczy rozkazuje usunąć związkowców siłą i milicja wkracza do akcji. Delegacja Solidarności zostaje wypchnięta na dziedzińiec gdzie tajniacy przystępują do bicia wybranych ofiar. Najcięższymi poranieniami zostają Michał Bartoszczyk, ojciec przywódcy strajkujących rolników Romana oraz przewodniczący Rulewski i członek MKZ Mariusz Labentowicz. Następuje noc grozy w ciągu której prowokatorzy próbują wywołać zamieszki. Jednocześnie ulice patrolowane są przez ZOMO. Do starcia nie dochodzi - ludzie wypełniają polecenia władz Związku i rozchodzą się do domów.

Do Bydgoszczy przybywa Lech Wałęsa. Następnego dnia przyjeżdża komisja wiceprokuratora generalnego Zyty, a 22 marca minister sprawiedliwości Bafia. 24 marca ma miejsce nadzwyczajne posiedzenie Krajowej Komisji Porozumiewawczej na którym podjęta zostaje uchwała o strajku czterogodzinnym ostrzegawczym w dniu 27 marca i powszechnym okupacyjnym od 31 KKP wysuwa szereg postulatów od których spełnienia uzależnia odwołanie strajku i ukaranie winnych prowokacji, zwolnienie więzionych przywódców Konfederacji Polski Niepodległej, udostępnienie radia i telewizji dla informacji zwią-

kowych oraz zarejestrowanie NSZZ Rolników Indywidualnych. Ustala się, że grupa negocjacyjna nie ma prawa dowołać strajku, w wypadku dojścia do porozumienia z rządem może to zrobić jedynie KKP w pełnym składzie. Napływają rezolucje popierające strajk. Do akcji włącza się wiele organizacji zakładowych PZPR. Dochodzi do burzliwego plenum KC. W wyniku rozmów z rządem zostaje podpisane tzw. porozumienie warszawskie i do strajku nie dochodzi. Mętny tekst protokołu jest przyczyną niezadowolenia w Związku, wzmocnionego jeszcze ujawnieniem zakulisowego porozumienia między Rakowskim a Wałęsą i nieprawidłowości procedury. Zbiera się KKP która, wobec upadku entuzjazmu po zawieszeniu strajku, decyduje po burzliwej dyskusji zatwierdzać. Postuluje jednak dalsze negocjacje które jednak na skutek nieustępliwości strony rządowej nie dają żadnych rezultatów. Wobec zbliżających się wyborów do władz Związku i zjazdu sprawa przycicha.

Wydaje się, że z wydarzeń marcowych władze wyciągnęły trzy ważne wnioski.

1) Autorytet gen. Jaruzelskiego jest wysoki - społeczeństwo chce w niego wierzyć. Mimo że w WRN obecny był wicepremier Mach i oddziały ZOMO umieszczono w koszarach wojskowych co nie było możliwe bez zgody ministra obrony narodowej wiele osób uwierzyło, że prowokacje przeprowadzono bez wiedzy Jaruzelskiego. Na ulicach pojawiły się hasła "Protestujemy przeciwko prowokacji wymierzonej przeciwko rządowi gen. Jaruzelskiego".

2) Wałęsa jest rozsądny, może być pomocny w uspokajaniu nastrojów naruszy-

demokrację związkową jeśli będzie uważał, że porozumienie jest konieczne. Zdziałała presja psychologiczna wywołana manewrami wojsk Układu Warszawskiego i plotkami o nieuchronnym ich wkroczeniu gdyby doszło do strajku. Wystarczyło to aby skłonić Wałęsę do odwołania strajku wbrew dyrektywom KKP.

3) Solidarność nie jest przygotowana do konfrontacji. Na użycie siły jej odpowiedzią jest wezwanie do zachowania spokoju i ewentualnie strajk, uwierzono, że strajk okupacyjny musi się zawsze udać i jest wystarczającym odstraszeniem przed użyciem siły.

Co nastąpiło potem doskonale wiemy. Wzmocniono władzę Jaruzelskiego, zintensyfikowano propagandę zastraszenia i zaczęto dzielić Solidarność na Wałęsę i "ekstremę", dokładnie opracowano metody łamania strajku okupacyjnego.

Popularność Jaruzelskiego okazała się mniej trwała niż na to liczone. Wałęsa nie poszedł na współpracę z władzami mimo że ludzono się co do tego do ostatniej chwili (wszyscy doskonale pamiętamy fałszowane zdjęcia Wałęsy rozmawiającego z Rakowskim w styczniu 1982). Jednakże część taktyczna lekcji nie poszła w las. Tak jak się spodziewano na wprowadzenie stanu wojennego Solidarność zareagowała próbą strajku generalnego. Do dziś nie wypracowano sensownej taktyki oporu przeciw zmowieniu. Podziemne władze Solidarności nadal zachęcają do strajków i demonstracji zamiast skoncentrować się na pracy organizacyjnej obliczonej na dłuższą metę i penetrowaniu aparatu ucisku. Przywódcy Solidarności nie wyciągnęli wniosków z marca 1981. Nadal próbują zmusić Jaruzelskiego do dialogu którego ten, jak to do wódnie widac, nie chce. Dopiero gdy wśród wojska, policji i ZOMO nastąpi rozprężenie porównywalne do tego jakie nastąpiło w PZPR w sierpniu '80 i Jaruzelski nie będzie mógł być pewny ich lojalności skłonny będzie mógł być pewny ich lojalności skłonny będzie rozważyć wyjście wykluczające ich użycie.

Dodać należy, że ani major Bednarek ani urzędnicy bydgoskiej WRN nie ponieśli odpowiedzialności za wydarzenia z 19 III 1981 r., a Jan Rulewski, poprzednio internowany został obecnie oskarżony o "działalność mającą na celu obalenie przemocą ustroju PRL" za co grozi mu kara śmierci.

ANDRZEJ SOSNKOWSKI

WIADOMOŚCI Z ŻYCIA POLONII MONTREALSKIEJ

Adres redakcji
12453 pavillon, Pierrefonds
Que H8Z 1M6
Korespondenci
Tel 683-2576
Ogłoszenia i prenumeraty
Tel 737-3945, 727-7257

TATRA TRAVEL
SERVICE LTD
PEKAO DEALER -
Własc E STASIAK

DOLARY kupony do wyboru mieszkania, samochody
Materiały budowlane, maszyny rolnicze
Wszelkie wyjazdy drogą lotniczą i morską
Wakacje na południe sprawy paszportowe wizowe sprowadzanie rodzin

3628 St Laurent Blvd
TEL 849-3451 lub 849-5012

Elżbieta Grazyna WRÓBLEWSKA
WSZELKIE UBEZPIECZENIA
Mając szeroki wybór kompanii i polis staram się zawsze dokładnie dopasować rodzaj i cenę ubezpieczenia do potrzeb
Po wszelkie informacje proszę dzwonić
672-9260, 861-7736 lub 879-1375

AGATA FUR
Futra, kapelusze, nowe i okazyjne
Renowacje, czyszczenie
Wysyłam do Polski
Wł Halina KOZŁOWSKI
366 Mayor Str suite 414
Montreal
Tel (514) 845-0508

KOŁO BYŁYCH ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ

Oddział Montreal
ZAWIADOMIENIE

Zarząd Oddziału zawiadamia, że Walne Zebranie Sprawozdawcze Wyborcze Oddziału odbędzie się dnia 14 kwietnia (sobota) 1984 r. o godz. 17:30 w pierwszym terminie, o godz. 18:00 w drugim terminie, w lokalu Związku Weteranów Polskich im. Marsz. J. Piłsudskiego, 63 Prince Arthur East, Montreal.

- Proponowany porządek dzienny
- Otwarcie Zebrania, wprowadzenie Sztandaru,
 - Wybor Prezydium Zebrania,
 - Przyjęcie porządku dziennego,
 - Odczytanie i przyjęcie protokołu z poprzedniego Walnego Zebrania,
 - Sprawozdanie Prezesa,
 - Uzupełniające sprawozdania członków Zarządu,
 - Dyskusja nad sprawozdaniem,
 - Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i Wniosek o absolutorium
 - Obchody 40-tej Rocznicy Powstania Warszawskiego,

10 Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej,

11 Wybory Delegatów na Światowy Zjazd Delegatów w Londynie,

12 Wolne wnioski
Po Zebraniu tradycyjna lampka wina

Za Zarząd
J. Basik - prezes

Polska Rada Szkolna przygotowała odczyt "Nastolatki i rodzice", który wygłosi Ojciec Andrzej Guryń w niedzielę 1 kwietnia o godz. 3:30 po południu w sali parafialnej Sw. Michała

Polska Kasa Oszczędności w Montrealu
65 Sherbrooke Str E Suite 103
Tel 845-3534
Oferuje Poloni na wyjątkowo dogodnych warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki i najlepsze oprocentowanie za sumy złożone w Kasie
Kasa otwarta Od pomedzian do srody między godz 10:00 a 15:00, w czwartek od 10:00 do 19:00, w piątek od 10:00 do 20:00 i w sobotę od 10:00 do 12:00

STOWARZYSZENIE POLSKIE w Montrealu

Sekcja Pomocy Ludziom Starszym w Polsce

zaprasza na
POLSKI
BAZAR WIOSENNY

7 kwietnia (sobota) g 11⁰⁰-20⁰⁰
8 KWIETNIA (niedziela) -
g 13:30 - 18:00

w SALI Sw. WOJCIECHA
4020 Hingston Ave
(rog. Notre Dame de Grace Ave.)

Ciekawe stoiska, pieczywo domowe, wysmienity bufet

WSTĘP WOLNY!

Całkowity dochód przeznaczony na opiekę nad osobami starszymi w Polsce
INFORMACJE Montreal,
p. H. Aleksandrowicz 655-5009,
Lakeshore p. I. Dudek 684-3875

Notariusz
LYDIA DRAGAN
Notaire - Notary

1117 STE-CATHERINE O
Suite 505
Montreal, Quebec
H3B 1H9

SUCC /BRANCH
7035 Belanger E
Montreal, Quebec
H1M 3E2

66-77

BIURO PODROŻY
VOYAGES YUL TRAVEL Ltd
465 Francois Xavier Street
MONTREAL, QUE M2Y 2T1
TEL 845-5184 lub 879-1375

(Metro Place d'Armes blisko restauracji Stash Cafe)

Podroże lotnicze morskie etc
Odwiedzając Polskę kraj ojców kolebkę kultury polskiej podrożycie samolotem LOT oraz statkiem Batory
Tłumaczenia oraz legalizacja dokumentów załatwianie formalności przygotowanie Income Tax etc
Solidna uprzejma obsługa
Soboty oraz wieczory Tel 879-1375
Po polsku mowi pani Piaskowska

70-82

JUŻ OD 1968 ROKU ZSRR SZYKUJE WOJN

Głównym zadaniem sowieckiej broni kosmicznej jest zniszczenie amerykańskich satelitów obserwacyjnych, by po takim oślepieniu przeciwnika,

Noworyzdział w historii amerykańskiej obrony narodowej zaczął się 21 01 1984. Z bazy lotniczej Edwards w Kalifornii wystartował myśliwiec odrzutowy F-15 Eagle - Orzeł - na oczach czołowych przedstawicieli Kongresu USA Na wysokości 45 tys stop F-15 wyrzucił pierwszą w historii amerykańskich sił zbrojnych rakietę antysatelitarną ASAT (antisatellite system)

Kongres Stanów Zjednoczonych nie był zachwycony, wielu kongresmenom wydawało się, że „wojny gwiazdne” prezydenta, jak to złośliwie nazwano, mogą naruszyć równowagę nuklearną między supermocarstwami W ustawie zatwierdzającej budżet na rok 1984 zakazano finansowania prób z raketami do niszczenia satelitów w przestrzeni kosmicznej, chyba że prezydent w dobrej wierze będzie dążył do negocjacji z ZSRR, zmierzających do obowiązującego oba kraje i dającego się kontrolować zakazu broni antysatelitarnych

Przez ostatnich dwadzieścia lat, amerykańska doktryna obrony narodowej opierała się na strategii „nuklearnej triady” Trzy elementy tej triady to rakiety Minuteman w utwardzonych silosach naziemnych, łodzie podwodne Poseidon i Trident, z raketami nuklearnymi na pokładzie, i bombowce B-52 Ostatnio dodano rakiety cruise i bombowce B-1 Produkcja bombowców B-1 dopiero się zaczęła ma ich być sto będą gotowe w 1987 Doktryna obronna opiera się na założeniu, że „triada”, z jej bronią nuklearną na lądzie, na oceanach i w powietrzu, wystarcza by Sowietom napędzić tyle strachu, ile trzeba, by nigdy nie zdecydowały się na zaatakowanie Zachodu

Posłuchajmy, co ma na ten temat do powiedzenia James Oberg, inżynier specjalista od lotów kosmicznych i czołowy amerykański ekspert od sowieckiego podboju kosmosu Oberg mówi i czyta po rosyjsku, opublikował przeszło 200 książek i artykułów

Równowaga nuklearna zależy od uniemożliwienia tajnych przygotowań wojennych

Oberg jest przekonany, że równowaga nuklearna między supermocarstwami zależy przede wszystkim od osiągnięć technicznych uniemożliwiających skryte, tajne przygotowania wojenne

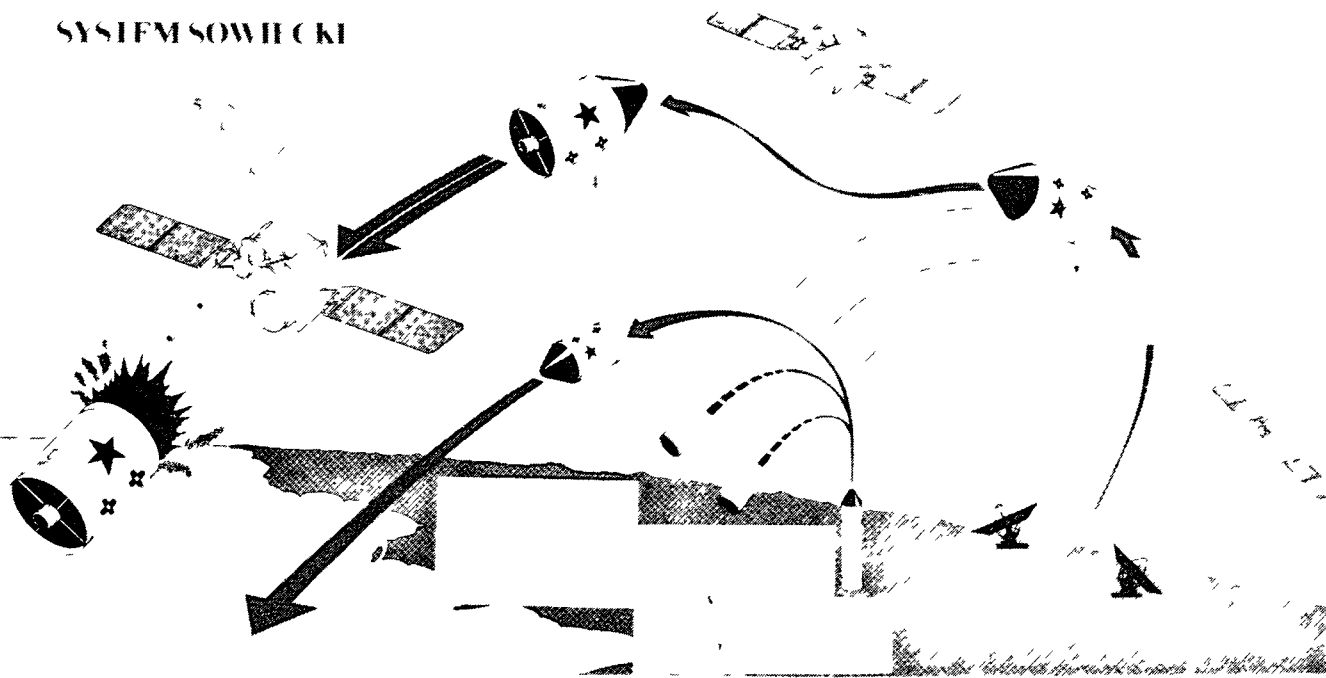
Istnieją już obecnie satelity, zdolne z odległości setek kilometrów dojrzec stronę *Echa Tygodnia*, którą Czytelnik ma w tej chwili przed sobą, są w stanie zarejestrować ciepło, wydzielane przez rakietę wyrzucaną z silosa i odczytać serię liczb na kadłubie okrętu Obie strony przechwytyują też wzajemnie swoje sygnały łączności Kiedy więc Amerykanie wyrzucą jakąkolwiek rakietę, Rosjanie dowiadują się o tym natychmiast, odbierając jej sygnały, przesyłane na Ziemię Dowiadują się w ten sposób istotnych szczegółów i zasięgu i możliwościach takiej rakiety

Dlaczego Amerykanie na to pozwalają? Dlaczego ich rakiety nadają sygnały otwarte, czytelne dla Sowietów, zamiast posługiwać się sekretnymi kodami? Czynnikiem tak dlatego, że zobowiązuje ich do tego traktat SALT I USA i ZSRR, zgodnie z warunkami SALT, zobowiązały się nie zakłócać technicznych środków kontroli drugiej strony Oberg podkreśla, że to właśnie ten system globalnej obserwacji i kontroli pomaga utrzymać jaką taką stabilizację w świecie

Sowiety podkopują szansę na stabilizację w świecie

Lecz Sowiety nigdy nie podporządkowały się tym zasadom, łamiąc postanowienia SALT na różne sposoby, twierdzi Oberg Zarzuca się im między innymi, że kodują lub zagłuszają sygnały telemetryczne swych raket Co im to daje? Przez pewien okres, do czasu rozszyfrowania ko-

SYSTEM SOWIECKI

ASAT WYBUCHAJĄCY Zmodyfikowana balistyczna rakietą międzykontynentalną (ICBM) wynosi na orbitę wybuchającą głowicę bojową ASAT - satelita niszczytel - zostaje precyzyjnie naprowadzony na pozycję ogniwą z której atakuje nieprzyjaciela Wywiad zachodni informuje że ZSRR ma pięć stanowisk startowych dla kosmicznych niszczytel w Azji środkowej i kilka innych na północ od Moskwy

du, ukrywają w ten sposób fakt, że to co przedstawiają jako rakietę bliskiego zasięgu, w rzeczywistości jest rakietą balistyczną o zasięgu międzykontynentalnym Wielu ekspertów uznaje to zgodnie za przejaw skrajnego cynizmu Admiral Bobby Inman, były dyrektor amerykańskiej National Security Agency i do ubiegłego roku wicedyrektor CIA, powiedział Obergowi, że Sowiety w ten sposób w wielkim stopniu podkopują szansę na stabilizację w świecie

Równie ważnym czynnikiem jest znaczenie łączności, która stała się niezbędną Amerykańska dalekosiężna łączność wojskowa w 75 procentach polega na satelitach, co dla ekspertów jest faktem wysoce niepokojącym Admiral Inman utrzymuje, że Amerykanie, w większym stopniu niż Sowiety, są zależni od satelitów łącznościowych

Tymczasem Sowiety wprowadzili na orbity kosmiczne satelity szpiegowskie o napędzie atomowym, wyposażone w radar, służące do obserwacji oceanów Amerykanie określają je skrótem RORSAT Jeden z tych satelitów rozbił się w Kanadzie w 1978, powodując miejscowe, radioaktywne skażenie terenu Inny, w ubiegłym roku, rozleciał się na kawałki nad południowym Atlantykiem i Oceanem Indyjskim

Amerykanie, ściślej — amerykańscy eksperci — są zaniepokojeni RORSATy są wyposażone w tzw. aktywny radar i są zdolne do obserwowania powierzchni oceanu przy każdej pogodzie Są w stanie wysledzić amerykańskie jednostki morskie nawet wtedy, gdy zachowują one ciszę radiową To jest pewne Poza tym, niektórzy specjaliści podejrzewają, że RORSATy są już w stanie rejestrować subtelne zmiany w zachowaniu się fal morskich, powodowane przez łodzie podwodne, płynące setki stop pod powierzchnią Jeśli to prawda, to mamy do czynienia z przełomem technologicznym, który mogłoby zneutralizować amerykańskie łodzie podwodne Trident Każda z nich ma na pokładzie dość głowic nuklearnych, by zniszczyć wszystkie większe miasta w ZSRR Dotychczas panowało przekonanie, że łodzie te są nie do wykrycia i dlatego uważano je za najsilniejszą kartę amerykańskiej obrony

ASAT ma więc swe uzasadnienie Gdyby zaszła konieczność niszczenia sowieckich RORSATow, ASAT do tego właśnie by posłużył

ASAT wyrzucany jest z myśliwca F-15 Następnie, rakietą z dwu elementów, napędzanych paliwem stałym, wynosi ASATAa w punkt w przestrzeni kosmicznej, gdzie, jak przewidziały naziemne komputery, za kilka minut znajdzie się przeznaczony do zniszczenia cel Głowica,

ważąca 35 funtów, obraca się wzdłuż swej osi z wielką szybkością, uzyskując w ten sposób stabilność Bateria podczerwonych teleskopów rejestruje ciepło, emanujące ze zbliżającego się celu Komputer pokładowy ASATA DOZUJE MAŁE DAWKI PALIWA, BY UTRZYMAĆ GŁOWICĘ NA WŁASCIWYM KURSIE

Sowiecki satelita zbliża się do krytycznego punktu z prędkością około 8 kilometrów na sekundę ASAT jest znacznie wolniejszy, ale dla zniszczenia ofiary wykorzysta jej własną szybkość Zniszczenie celu następuje w sposób najprostsz, poprzez zderzenie, w którym sam ASAT oczywiście ginie ASAT nie jest wyposażony w żadne materiały wybuchowe, niszczy cel samą tylko siłą zderzenia Względna, połączona prędkość obu satelitów jest tak ogromna, że następuje kompletne zniszczenie obu Przy takich prędkościach, ziarnko piasku ma energię większą niż pocisk rewolwerowy największego kalibru

Proby z ASATAami mają się odbyć tego lata W jednej z nich satelita-niszczyciel będzie wyposażony w głowicę bojową Jeśli próby się powiedą, ASATy zasila amerykański arsenał bojowy w ciągu trzech lat Koszt — 3,6 miliarda dolarów

A oto główne cechy ASATA

- Nie posiada materiałów wybuchowych, polega wyłącznie na prędkości orbitalnej
- Nie ma dostatecznej szybkości, by parkować na orbicie, musi więc po wyrzuceniu natychmiast przechodzić do ataku
- Można go wyrzucić tylko z samolotu

Kłamał Andropow, kłamie Radio Moskwa

Sowieciarze podnoszą wiele hałasu w związku z asatami, skarżą się, że ASATy destabilizują sytuację międzynarodową, zwiększają niebezpieczeństwo wojny i nuklearnej zagłady świata W sierpniu 1983 nieboszczyk Andropow zwrócił się do grupy amerykańskich senatorów o położenie kresu ASATom i obiecywał, że Sowiety nigdy pierwsze nie wypuszczą w kosmos broni antysatelitarnych

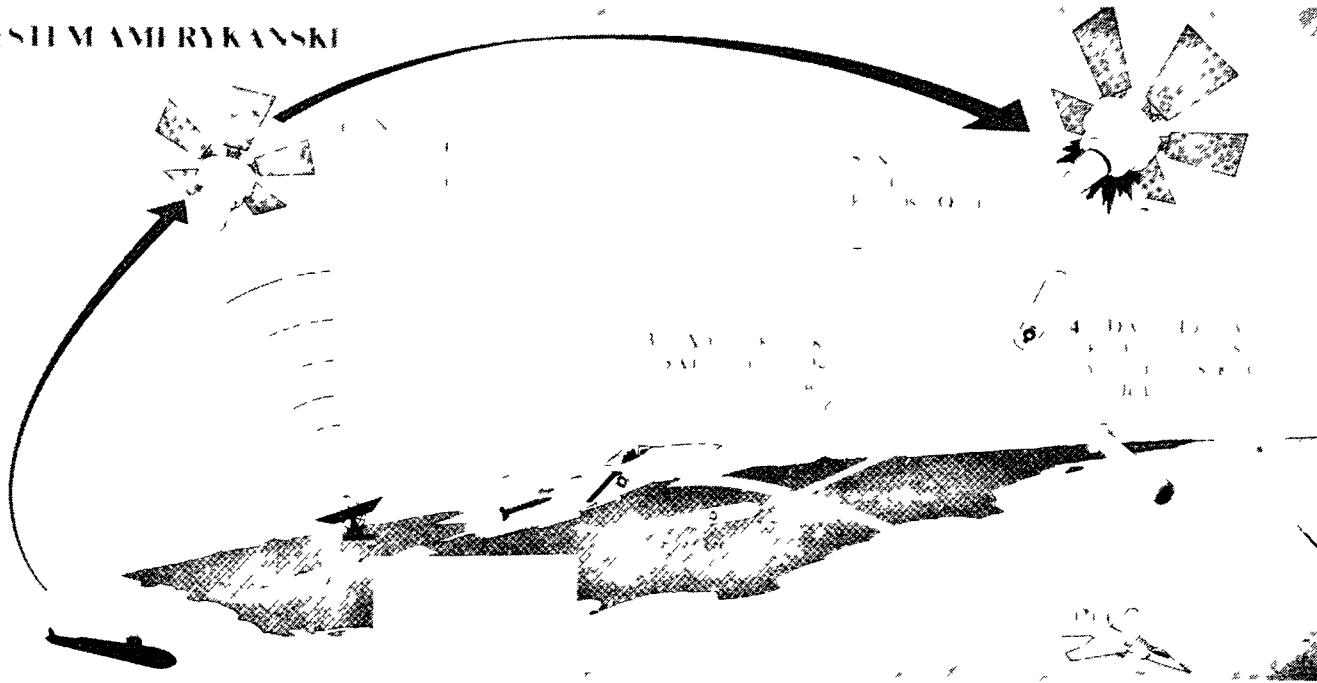
17 grudnia 1983 Radio Moskwa oświadczyło Proby z nowym satelitą niszczytel byłyby pierwszym krokiem Stanów Zjednoczonych, zmierzającym do rozciągnięcia wyszczu zbrojen na przestrzeń kosmiczną I dalej Byłoby nawnoscia sądzić, że kraj tak potężny jak ZSRR, kraj

Y W K O S M O S I E

samemu w tajemnicy przeprowadzać na Ziemi operacje wojskowe na wielką skalę.

Amerykanie nareszcie się ocknęli...

SYSTEM AMERYKANSKI

ASAT-KAMIKAZE Amerykański ASAT niszczy nieprzyjacielskiego satelitę zderzając się z nim na ogromnej szybkości. Nie jest dostatecznie szybki, by się poruszać na orbicie, zwalniać, lub doganiać cel. Musi go zniszczyć w ułamku sekundy w jedynym odpowiednim momencie, wybranym z największą precyzją.

który jest pionierem w kosmosie, mógł pozwolić Stanom Zjednoczonym na osiągnięcie kosmicznej przewagi militarnej

Jak wygląda prawda?

Lecz prawda jest taka, że to nie Amerykanie uczynili pierwsze kroki ku wojnie w kosmosie. Jest faktem, że Sowiety, od 1971 roku, miały funkcjonujący system ASATów — kosmicznych satelitów niszczytel. W okresie detente za czasów Nixona, loty próbne tych niszczytel były zawieszane.

Amerykanie nie mieli satelitów niszczytel od 1975

W 1976 Sowiety rozpoczęły nowy program, zmierzający do wzmocnienia i udoskonalenia swoich ASATów

Informacje o sowieckich niszczytelach w kosmosie, czerpią Amerykanie z różnych źródeł wywiadowczych. Typowa próba z sowieckim niszczytel przedstawiła się następująco:

W miejscu położonym gdzieś na wschód od Morza Aralskiego, w Azji środkowej, z bunkra na terenie wyrzutni raketowych, wytacza się zmodyfikowana ICBM — międzykontynentalna raketa balistyczna. Pospiesznie instaluje się ją na jednym z stanowisk startowych. Wyrzuca się ją na orbitę, w poszukiwaniu celu — satelitę, który kilka minut wcześniej przeleciał już nad głowami. Niszczytel leci po niższej, szybszej orbicie wokółziemskiej i szybko dogania ofiarę.

Pierwsze sowieckie niszczytele pokonywały połowę drogi do celu po 90-minutowym okrążeniu Ziemi. Na ziemne radary na terytorium ZSRR dokonywały dodatkowych pomiarów obu pojazdów kosmicznych, niszczytel i jego ofiary, i w razie potrzeby wysyłały niszczytelowi sygnały sterujące.

Po ukończeniu drugiego okrążenia Ziemi, niszczytel osiągał położenie bezpośrednio na wprost celu. Teraz zwalniał, skierowywał na cel czujniki pokładowe, pozwalające do ostatniej chwili na poprawkę kursu.

Z odległości kilometra i kilkuset metrów, niszczytel atakuje. Następuje wybuch głowicy bojowej, szrapnele, z szybkością paru kilometrów na sekundę, uderzają w cel, roznosząc go na kawałki.

Następnie część niszczytel powraca do atmosfery ziemskiej i tam się spala. Jak sądzą eksperci, po to, by nie wpasć w ręce amerykańskiego wywiadu.

Sowiecka próba wojny nuklearnej na pełną skalę

Amerykańskie satelity zaobserwowały już taką, opisaną właśnie, operację. Dnia 18 czerwca 1982, w ciągu siedmiu godzin, Rosjanie wystrzelili dwie rakety międzykontynentalne, dwie rakety antybalistyczne (ABM), jedną rakietę balistyczną z łodzi podwodnej (SLBM), dwa satelity wojskowe, jedną rakietę balistyczną średniego zasięgu SS-20 i jednego satelitę niszczytel.

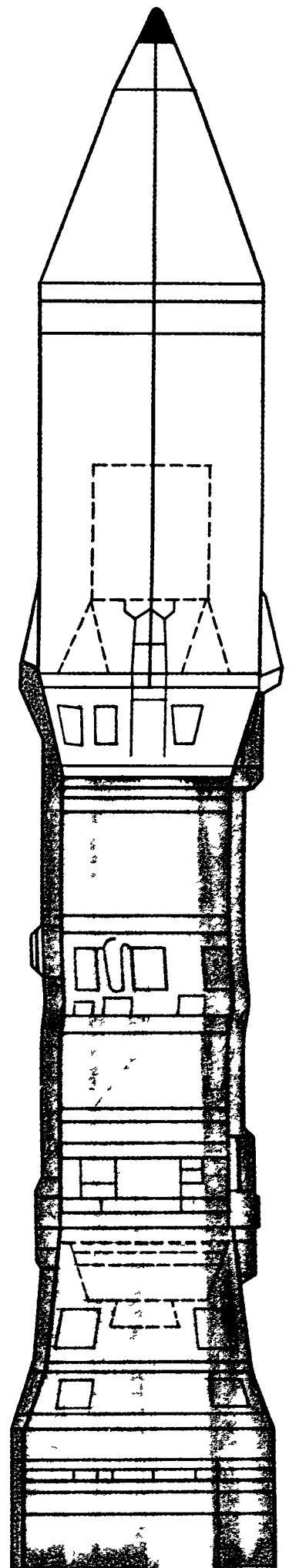
Specjalista od spraw kosmosu, Nicholas Johnson z firmy Teledyne Brown Engineering w Colorado Springs, określa tę sowiecką operację jako scenariusz wojny nuklearnej, przeprowadzony na pełną skalę. Szczególnie istotne było to, że operacja obejmowała wystrzelenie satelity, którego jedyną funkcją było zakamuflowanie tej operacji przed Amerykanami.

Johnson twierdzi, że obecnie Sowiety są nie tylko przygotowane do wojny w kosmosie, ale także do tego, by niemal niezawodnie wspierać konflikt na Ziemi przy pomocy broni i urządzeń w przestrzeni kosmicznej.

Od roku 1976 Moskwa pracuje nad udoskonaleniem satelitów niszczytel. Po pierwsze, chce skrócić czas przechwytywania celu z trzech godzin (dwa okrążenia Ziemi) do półtorej godziny (jedno okrążenie). Dotychczas przeprowadzono cztery próby, zachodni obserwatorzy sądzą, że dwie z nich prawdopodobnie się udały. Po drugie, wprowadzono nowe czujniki pokładowe, w których cel śledzą kamery podczerwone. Stary system stosuje radar, który łatwiej zagłuszyć.

Johnson twierdzi, że dotychczas nowe czujniki nie spują się dobrze i tymczasem niszczytele wyposażone w radar nadal pozostają w gotowości bojowej. Zachodni obserwatorzy są przekonani, że sowieckie ASATy kierowane radarem zdały egzamin w czasie prób i na siedem prób, sześć było udanych.

Jest coraz więcej dowodów, powszechnie przyjmowanych za prawdę, że Sowiety mają kosmiczne satelity niszczytele, gotowe do boju. Moskwa jednak niezachwianie twierdzi, że sowieckie niszczytele kosmiczne to mit, wymyślony w Pentagonie po to, by wycisnąć pieniądze z

Tak prawdopodobnie wygląda górna część sowieckiej balistycznej rakiety międzykontynentalnej (ICBM), która wynosi w przestrzeń kosmiczną satelitę niszczytel. Rakietę, o nazwie SL-11, składa się z czterech członów, ma prawie 50 metrów wysokości. Pierwsze trzy człony wynoszą ASATa na orbitę, czwarty wmanewrowuje go na pozycję bojową z której może zniszczyć nieprzyjaciela salwą szrapneli.

Kongresu Stanów Zjednoczonych Moskwa utrzymuje, że wysłała na orbitę tylko „naukowe satelity badawcze” i tak właśnie rejestruje swoje niszczytele w Narodach Zjednoczonych, gdzie dotychczas nie odezwał się przeciw temu ani jeden głos protestu.

Stany Zjednoczone i ZSRR zobowiązały się nie używać broni masowego zniszczenia w przestrzeni kosmicznej. Każda ze stron wysłała na orbitę wiele satelitów wywiadowczych, których nie uznaje się za broń.

Lecz od roku 1968 Sowiety przeprowadzają próby z niszczytelami kosmicznymi, przeznaczonymi do atakowania innych satelitów. Sowiecki system broni antysatelitarnej jest zdolny do zniszczenia amerykańskich satelitów wywiadowczych na niskich orbitach.

GŁOWNYM ZADANIEM SOWIECKIEJ BRONI KOSMICZNEJ JEST OSLEPIENIE PRZECIWNIKA, W KOSMOSIE, PO TO BY SAMEMU, W TAJEMNICY, PRZEPROWADZAC NA Ziemi operacje wojskowe na wielką skalę

Rosjanie od dawna już kłamią o swych poczynaniach w Kosmosie

W 1967 roku, pod auspicjami ONZ, Moskwa podpisała traktat zakazujący umieszczania broni nuklearnej na orbitach. W chwili, kiedy podpisywano traktat, w Sowietach toczyły się już prace, mające na celu to właśnie, czego traktat zabraniał — wyniesienie broni nuklearnej w kosmos.

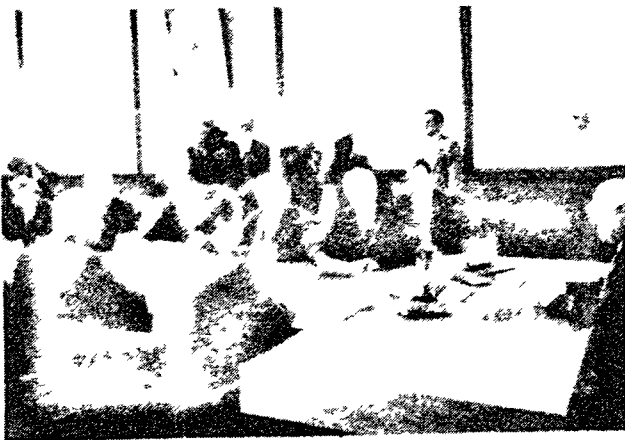
To nie głowice nuklearne, to...latające talerze - twierdziła Akademia Nauk ZSRR

Kiedy na oczach obywateli sowieckich na ziemi spadały w płomieniach nuklearne głowice bojowe, Akademia Nauk ZSRR wydała oświadczenie, że to autentyczne „latające talerze z kosmosu”

Moskwa zwiększa liczbę stanowisk startowych dla swych niszczycieli kosmicznych. Według danych wywiadu, jest ich co najmniej pięć w Tiuramie w środkowej Azji, oraz kilka w bazie około 800 km na północ od Moskwy.

Niszczyciele kosmiczne to nie jedyna sowiecka broń do niszczenia satelitów. Jest rzeczą niemal pewną, że posiadają też inne bronie, zagrażające amerykańskiemu satelitom. W 1980 roku powiedział prezydentowi USA Carterowi, że w ZSRR zbudowano wielki, nazemny system laserów, zdolnych do rażenia satelitów na niskich orbitach.

Szczególnie niepokojący raport został opublikowany w 1983 w piśmie amerykańskim *Air Force Magazine*. Raport stwierdza, że istnieją silne, pośrednie dowody, że sowieccy kosmonauci na pokładzie statku Salut 7, manewrowali nim w taki sposób, by stanowił cel dla radaru zainstalowanego na satelitach — niszczycielach kosmicznych. Załogi statku kosmicznego miały rozkaz, by w czasie przelotu nad pewnymi rejonami ZSRR zawsze nosić ochronne okulary. Są to właśnie te tereny gdzie, jak sądzą

Jurij Andropow zapewni amerykańskich senatorów że ZSRR nigdy nie wypuści w kosmos broni antysatelitarnej. Gdy to mówił, Sowiety już od lat miały gotowe do użycia niszczyciele kosmiczne.

Amerykane, Sowietci ulokowali lasery do niszczenia satelitów

Amerykański sztab główny przewiduje, że do roku 1990 Sowiety będą dysponowały umieszczonymi w przestrzeni kosmicznej laserami do niszczenia satelitów. Zaledwie sześć sowieckich satelitów niszczycieli, wyposażonych w nowe, potężne rakiety, wystarczyłoby dla zniszczenia wszystkich, dowolnie wybranych, satelitów amerykańskich.

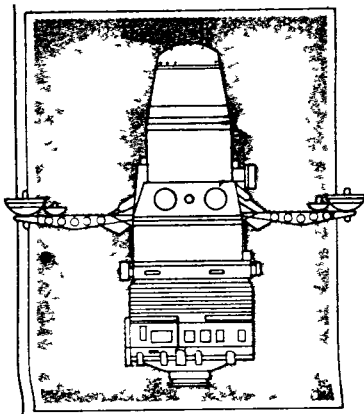
Jak więc naprawdę ma sprawa z destabilizacją?

Oto, co mówi admirał Bobby Inman: *Destabilizacja ma miejsce wtedy, gdy tylko jedna ze stron dysponuje potencjałem. W chwili obecnej Sowiety mają taki potencjał, zdolny do niszczenia naszych satelitów, okrążających Ziemię na niskich orbitach. Nasze ASATy mają to zrównoważyć. Oczywiście, wolalibyśmy aby żadna ze stron nie miała broni antysatelitarnej. Podjęliśmy pewne próby negocjowania, ale Sowiety nie chciały rokować. Możliwe więc, że jest to jedna z sytuacji, kiedy się nie ma szans na pomyślną negocjację, dopóki się nie zdobędzie czegoś, co można w nich zaofiarować.*

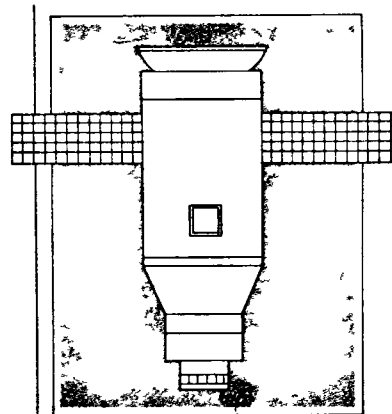
Fabrykując „amerykańskie zagrożenie w kosmosie”, Moskwa stworzyła podstawy dla usprawiedliwienia własnych, nowych broni kosmicznych, jako „odpowiedzi” na amerykańską „prowokację”.

Ekspertcy są zgodni co do tego, że „prowokacja” ta istnieje jedynie w głowach sowieckich propagandystów, oraz nie znających faktów ludzi na Zachodzie. Lecz sowiecka broń kosmiczna wytworem rozgorączkowanej wyobraźni nie jest. Broń ta naprawdę istnieje, a jej groźba stanowi realne niebezpieczeństwo.

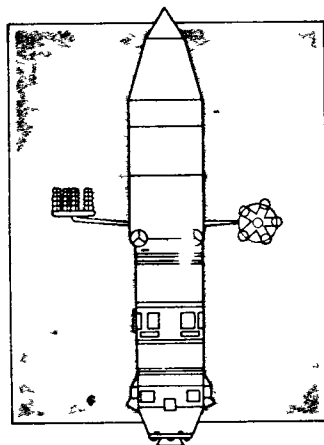
Podsumowując, James Oberg stwierdza, na łamach miesięcznika *Science Digest*, że Sowiety dążą do osiągnięcia przewagi militarnej w przestrzeni kosmicznej i jednocześnie prowadzą ofensywę propagandową przeciw Stanom Zjednoczonym, oskarżając je o przygotowywanie wojny w kosmosie. To właśnie jest poważnym zagrożeniem pokoju.

Tak amerykańscy eksperci wojskowi przedstawiają sowieckiego ASATa - kosmicznego satelitę bojowego.

Sowiecki RORSAT - satelita zwiadowczy. Zagrozić mu będą amerykańskie niszczyciele kosmiczne.

Amerykański satelita zwiadowczy KH-11. Groźba mu sowieckie ASATy.

Gdzie znajdziesz pomoc w ciężkich czasach?

Czy wiesz, że od 1941, Kanada ma ubezpieczenie na wypadek bezrobocia by chronić pracowników w najgorszym dla nich okresie?

W 1971 roku program UI został rozszerzony i objął kobiety, które straciły swój dochód w związku z ciążą i porodem, osoby które zachorowały, a także tych którzy zdobywają nowe kwalifikacje. Ich życie staje się dzięki temu łatwiejsze, niż w sytuacji braku stałego dochodu.

W 1983 około 3 445 000 Kanadyjczyków otrzymało Ubezpieczenie od Bezrobocia. Całość wypłat z tego tytułu osiągnęła 10 2 miliarda dolarów.

Ciężkie czasy nie należą do najprzyjemniejszych. Ale pamiętaj! Istnieje kanadyjski rząd, który poda ci rękę.

Więcej informacji uzyskasz o tym i innych programach, które mogą ci pomóc jeśli wypełnisz i wysłesz poniższy kupon.

Return this coupon to

Publications Canada
P.O. Box 1986
Station B
Ottawa Ontario
K1P 6G6

Please send me the booklet
Canada Where Else? in

☐ ENGLISH	☐ GREEK
☐ FRENCH	☐ ITALIAN
☐ CHINESE	☐ PORTUGUESE
☐ GERMAN	☐ UKRAINIAN

NAME _____

ADDRESS _____

CITY _____ PROVINCE _____

POSTAL CODE _____

Canada

TRANSLATED BY ECHO TYGODNIA

Employment & Immigration

KANADA

gdzie jak nie tu?

Canada

FARAMUSZKI

Kilka dni temu miałem dużą przyjemność oglądając pierwsze egzemplarze "Związkowca". Numer jeden, numer dwa i tak dalej. Wymiar oczywiście skromny. Kartki nie większe od szkolnej stronicy. Spięte w dwóch miejscach spinaczem. Nieco zbrukane i wyglaskane czasem. Tu i tam naddarte. Ostatecznie wydane 50 lat temu z haczkami.

Pan Michał Nedza wręczył mi je drżącą ręką. "Pracowało się przy nich - powiedział - dniem i nocą". Wyprostował się na całą długość swego osiemdziesięcioletniego (też z haczkami) kręgosłupa.

Złiznął mi na pierwszy numer ponownie Rok 1933. Wszystko się zgadza. "Byłem wówczas - dodał Michał Nedza - ekspedytorem, korektorem, kręciłem korbą powielacza spinelem, panie szanowny ile to się nocą nie przespalo. Zupelnie, jak przy niemowlaku". Skromny uśmiech przemknął między wargami.

A kto redagował? Wpiąłem się w niego wzrokiem, lecz nim ten zdążył "się odpiąć", Nedza odpowiedział: "A tak! Oczywiście! Redaktorem też byłem! Kilku nas było! Ja najczęściej. Właściwie każdy miał coś w tym Komitecie Redaktorskim do powiedzenia. Potem się to jał os rozdmuchało i po 50 latach mamy dzisiejszego "Związkowca".

Pan Michał Nedza zerwał z czasem ze Związkiem Polaków i wspólnie z "rebeliantami" (tak się ich po dziś dzień nazywa) założył Związek Narodowy Polski w którym przez szereg lat pracował na naczelnym stanowisku, jako prezes Zarządu Głównego.

Dawne to jednak lata i może już nie warto nawracać do świetności tegoż to Związku. "Melodię sprzed lat" można dziś zamówić u samotnego grajka. U mnie chociażby. W Związku natomiast rodzaj kryptodepresji.

W pierwszym numerze "Związkowca" natomiast znalazłem ciekawy artykuł p. Z Wrzoska. Jednocześnie członka ówczesnego Związku Polaków. Na stronie 10 p. Wrzosek stara się naszkicować cele, wytyczne, a nawet wmontować cały drogowskaz dla Związku pisząc: "pisnia tego nie może kalcać żadna zawisa, bo ono ma uczyć zgody. Nie może tolerować na swych łamach błota i plwocin, bo nie może być rysztołkiem, czy publiczną spluwaczką. Co stworzone na spluwaczkę pozostanie nią na zawsze, choćby ją myto całą rzeką wodą i nikt nie przyzna jej innego przeznaczenia nad grzą, gdzie można spokojnie napłuc".

Słowa wprawdzie jak - "co stworzone", czy "chochby ją myto" brzmią nieco biblijnie. Zawiera się w nich rodzaj przepowiedni. Wymieszanej z ostrzeżeniem. Coś ze Starego względnie Nowego Testamentu. A mimo tego, nie ulega chyba wątpliwości, że autor pisał z serca. Przeżywał niejako moment. Odczuwał ewentualną przyszłość i

niedolę pism polonijnych

Tyle więc może słów na dzisiejszą faramuszkową niedzielę

Brak jedynie odpowiedzi, silnej i pozytywnej, na pytanie, czy jednak pisma polonijne dostosowały się do formuły zaproponowanej przez p. Wrzoska? Wydaje mi się, że raczej tak! Może nie zawsze. Lecz w swojej średniej przeciętnej wyszły na ogół zwycięsko. Co do mnie oczywiście - sprawy odbiegły od reguły. Dostałem niejednokrotnie po krzyżach. Z korzyscią dla mnie samego. Po krzyżach po gnatach, po kulach. Pisząc "dzielnicowo". Niech pypcia na języku dostanę, jeśli tak nie było, jakim rzeź (Zagłoba). Bo w konopiach oleum się znajduje, przez co i w głowie jedzącemu go przybywa. (Ponownie Zagłoba).

Czego życząc sobie - jak mawia Kisielewski - życząc również wszystkim, i maluczkim i wyrostłym ponad średnią przeciętną

Więcej więcej oleum!!

Dalszy wyjątek z "Lejbe i Store, czyli listy dwóch kochanków" Juliana Ursyna Niemcewicza - "wiesniacy nawet nienawidzili rolę i do miast się cisną, wznoszące się w stolicy gmachy tak licznie dają im sposobność obfitych zarobków, tak że mularz 5 i 6 złotych zarabia, zapewna

nikt nie za, ale nie weźmie, że pracujący dostają jest zapłaconym, lecz jakaz jest praca najemnika tego? Ile na rusztowaniach odpoczywan, konwersyj, zartow i igraszek dzieło mogące się zrobić w tygodniu, ciągnie się przez miesiąc cały, a dom mający trwać wieki, nieraz zawala się przed dokonaniem () stawię ci sto talarow nagrody, jeśli nie kupisz od mleczarki kwartę mleka w którejby nie było wody, jeśli nie dostaniesz garnuszek smietany, która-by zaprawną mąką, drobnymi krupkami, lub zółtkiem od jaja nie była"

Na łamach pisma może nie powinno się dziękować przyjaciółom. A tych mam jeszcze znakomitą ilość. Taki chociażby Zbyszek Zgoralski z Montrealu. Przepraszam! Poprawnie pisząc Zbysław. Nie byle to bowiem byle jakie imię. Nieomal, jak Bohdan, czy Warcisław, który - jeśli dobrze pamiętam - siedział zawsze w pierwszej ławce. Tuz przed Zbysławem. Ostatni z nakazu profesora Warcisława z wyboru (syn pani Żychowiczowej właścicielki pensji zenskiej we Lwowie). Z którym się bawiłem jeszcze w "żołnierzyki" Ołowiane!

Zbyszek właśnie nadesłał mi "Polszczyznę Lwowa i kresow południowo-wschodnich do roku 1939" w opracowaniu Zofii Kurzowej. Wpisując już na pierwszej, "białej" stronie "Bys nie zapomnił lwowskiego bałaku".

Otoż drogi Zbyszeku, - "ta ty ze mnu pluskwy nie szukaj, lub jakiej inkszej szpargi. To zy my kiedyś czużamen do kupy na Cytadeli w balona zapytali i od czasu do czasu dali se do wiwatu, zy joj, to jesczy nie powod - kraszy byku - bys chciał mi dzisiaj zesztampic na zicher

Sam wiesz, że taki bajtlowani z kolejności może skonczyć si na hecy!

Tym bardziej, gdy mi wchodzisz z nogami w famule, zy ja naszy lwowski bałak kiedyś mogim zapomnic. A jak takis sy mądry cwajkiepele Anglik z Kołomyi - to daj odpowiedz na pytanie - "czemus zawsze do mnie w cymbergaja przegrywał? Ot własni! Teraz rusz łepetyną"

W każdym bądź razie Zbyszku serdecznie i z serca Ci dziękuję. A wy "kuchane" Lwowiaki - piszcie czym prędzej na adres Drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków ul. Czackiego 4. Może cos doradzą? Książka ta ma przeszło 465 stron. To nie cymes! To cały rarytas!

Takiej książki nawet Lwów by się nie powstydzil. I pomysleć tylko, że ją centusie i galicjaki z Krakowa wydali!

Rodowod

Od tego głowa
Ze myśl się w niej rodzi
I zamienia w słowa

Stąd wniosek
Ze słowa rodowod
Ma się tak do głowy
Jak głowa do słowa
I na odwrot

BOHDAN EJBICH

LIST

Szanowny Panie Redaktorze,

Nawiązując do listu Pani Marii Brodzkiej z numeru 75 Echa Tygodnia pragnę przyznać korespondencie stu procentową rację w twierdzeniu, że opracowanie jakichkolwiek "dziejow historycznych wymaga wiele wysiłku i trudu". Odnosząc się do angielskiego języka - "no contest"!!!

Również muszę przyznać rację, że w spisywaniu wydarzeń w życiu takiej czy innej organizacji "Mimo najlepszych chęci znajdują się zawsze jakieś braki, czy też opuszczenia". To też prawda i ponownie - "no contest".

Nie oznacza to jednak że przed opracowaniem takim należy się w pas klaniać. Niestety krytyka nie zawsze jest łaskawa. Nie muszą z niej tryskać li tylko jedwabne słowa, czy zdania haftowane pochlebstwem. Zwłaszcza kiedy "praca" sama się zapędzi w ślepy zaułek bez wyjścia.

Przy tej też to okazji pragnę ponownie zaznaczyć (choć już to robiłem uprzednio dwukrotnie) że nie omawiałem całej księgi pamiątkowej ZNPwK - tylko jej czterech stron. Tych dotyczących historii "Głosu Polskiego". Reszty historii Związku nie ruszałem. Pisałem natomiast coś o niej broniąc ten właśnie Związek przed uwagami zamieszczonymi swego czasu w "Związkowcu". Uwagami zaopatrzonymi tytułem "Memorandum Krzywd".

Dzisiaj natomiast pragnąłbym zapytać co oznaczają "Najlepsze chęci"? By samemu natomiast utworzyć drogę do odpowiedzi pozwoliłem sobie zadzwonić do dwóch innych członków Komitetu Redakcyjnego pana Michała Nedzy i pana Józefa Lisa i wprost zapytałem czy przy wydawaniu księgi pamiątkowej Związku istniał jakies

konsultacje pomiędzy spojnją tworzącą całość komitetu redakcyjnego? Ile razy spotkaliście się Szanowni Panowie z Przewodniczącą tego redakcyjnego embryo - zapytałem?

I jeden, i drugi odpowiedział bez wahania - "Nie było konsultacji"! Nie mieliśmy nawet jednego wspólnego zebrania! Nikt nas się nie radził, jak ma całość wyglądać. Nawet jednego zebrania? Komitetu redakcyjnego?"

Jak więc na tym tle wychodzą "najlepsze chęci"?

A teraz wróćmy do "wielkiego wysiłku i trudu". Mam nadzieję, że nie mówimy tu o kaszce mannie czy płatkach owsianych? Przykro mi, że może rzeczywiscie trochę ironicznie, ale wydaje mi się, że jeśli ktos podejmuje się pisanie wiekopomnego dzieła to już nie powinien ograniczać czy zdawać się na taskę terminow, kontraktow, zarządzen itp.

Pisanie historii to nie malowanie pokoju farbą olejną, czy zamontowanie tłumika w garażu. Zgoda - element czasu winien być sledzony. Lecz nie zaprogramowany nadobowiązkową determinacją ze tegoż i tego dnia ostatnia kartka pisanej historii spotka się z terminem.

Niewykluczenie tej niezrozumiałej dla mnie osobiscie "nadobowiązkowosci" wcisniętej w kontrakt, termin, czy zarządzenie władz organizacyjnych, powoduje błędy, jakie w przypadku dyskutowanym historię zmienily w zwykły paszlet.

Stąd własnie błędna informacja w książce pamiątkowej pod fotografią ied Zybaly na str 123. Błędny rok. Błędna ilość wymienionych roczników. Nie byłoby również błędnej informacji na str 127 że "p. Sas-Korczyński był drugim redaktorem, skoro razem z p. Adamem Tomaszewskim tworzyli zespół równorzędny, a nie stopniowany. Nie byłoby informacji, że po przejściu red. Buczka do "Związkowca" - Naczelnym został S. Nowak, jako że go już dawno w "Głosie" nie było, i że prawdą jest natomiast że współpracował dużo-dużo wcześniej z red.

Z Rusinkiem, a nie Buczkiem, lub ze Nowak był "naczelnym", kiedy nigdy nim nie był. Po Buczku natomiast naczelnym został p. Wojciech Figiel itp.

A kiedyż to pana Golasza mianowano redaktorem? Na miły Bog przecież u zrodle kazdej informacji powinna leżec prawda.

Poza tym na czterech bitych stron odprowadzonych na rzecz lat wcześniejszych, tylko piętnastu linijek poświęcono ostatnim piętnastu latom spisanej historii "Głosu".

Po linijce na rok? (patrz strona 127)

Tarzać się ze smiechu czy wierzyć wyjasnieniom "ze nie było już czasu do uzupełnień".

Jeśli więc się nie zgadzam z ideą, że historia w opracowaniu autorki winna wstąpić do przybytku pańskiego tam osiąść na tronie by wreszcie poznać resztę krolestwa niebieskiego to wcale jeszcze nie oznacza, że ton Faramuszek (krytyka ukazała się w Faramuszkach) - cytuję za panią M. B. - "jest obraźliwy i jako taki nie do przyjęcia w kulturalnym otoczeniu".

Niech każde klitus-bajdus spocznie raczej między kosałkami-opalkami.

Skoro natomiast pragniemy być brutalnie szczerzy to p. M. B. nie opracowała historii "Głosu". Opracowała natomiast czasokres administracyjny jej pobytu i zatrudnienia w tym piśmie. Taka jest prawda. W związku z tym ma przypuszczać i ponowną rację, że "trudno już było wymieniac wszystkich innych", którzy na tle "Świąteł Wielkiego Miasta" (film komiczny) przestali być ważni dla "historii" i przesunęto ich w cień.

Pozostaje z szacunkiem
Bohdan Ejbich

FILM

Lassiter

Cokolwiek by nie powiedz o Nicku Lassiter, jego wyszukane manery musiały budzić zdziwienie. Zwłaszcza gdy wzmie się pod uwagę fakt, że zawodził dościsł - złodziej. Wystawne życie jakiego wiodł tytułowy bohater filmu Rogera Younga, kosztowało pewnie nie mało, stąd też Lassiter co i rusz musiał piąć się po rynnach okazywał kamienic w poszukiwaniu brylantów, złota i pieniędzy. Czasem, w pobliżu obrabianego sejfów czyhała na niego niespodzianka, najczęściej niebrzydka kobieta, która bądź to bezwolnie padała w jego ramiona, bądź też próbowała pchnąć go nożem. Na szczęście Lassiter nie był ani głupi, ani też nie miał zamiaru zdradzać swojej złodziejskiej ety-

ki. Innymi słowy, w perspektywie oczekiwanego łupu wszystko inne było dla niego nieważne, bądź miało charakter czysto instrumentalny. Rzecz jednak w tym, że niezłomnością i inteligencją Lassitera zainteresowany był Scotland Yard. A że wszystko to działo się tuż przed wybuchem II wojny światowej, nawet złodziejom kazano wkląć się w politykę. Lassiter musiał więc dokonać wyboru: więzienie albo kradzież diamentów wartości 10 mln dolarów. Pikantnym szczegółem tej oferty był właściciel strzeżona Ambasada Niemiecka w Londynie. Tak na wszelki wypadek, gdyby Amerykanin Lassiter okazał się patriotą, w nakłanianiu sympatycznego złodzieja wzięło także udział FBI. Oczywiście, że Lassiter nie miał wątpliwości, iż inwestowanie tych pieniędzy w rozbudowę szpiegowskiej siatki w dodatku niemieckiej, byłoby zwykłym marnotrawstwem. Postanowił zatem działać tak, by wszystko razem do kupy honor, ojczyzna, pieniądze i własna skóra stało się jego udziałem.

Nie oczekujmy zbyt wiele od tego filmu. W tym gatunku wymyślono już takie mnóstwo rzeczy, że doprawdy trudno być oryginalnym. Niemal przy każdym fajerwerku, każdym popisie kaskadera zadajemy sobie pytanie: "gdzie ja to już widziałem?"

Roger Young, o którym niewiele dotąd słyszałem, zaangażował do roli Lassitera bohatera telewizyjnego serialu "Magnum PI" - Toma Sellecka. Ktos kiedyś powiedział, że Selleck nie ma ochoty pojawiać się na planie, jeśli nie znajdzie tam przynajmniej dwóch kobiet. W filmie "Lassiter" minimum zostało starannie wypełnione, bowiem towarzyszą mu Jane Seymour ("oficjalna" dziewczyna Lassitera, którą cechuje duża doza tolerancji wobec seksualnych popisów narzeczonego) i Lauren Hutton (Niemka z zapędami nimfomansko-sadystycznymi). Sam Selleck zgrzywa się trochę na Jamesa Bonda i znowu mu się to nie udaje. Znowu gdyż kiedyś w filmie "High Road to China" próbował, z jeszcze gorszym skutkiem, upodobnić się do Clar-

ka Gable

Tak czy owak, "Lassiter" można obejrzeć bez większego zniecierpliwienia, zwłaszcza jeśli

ma się dwie godziny wolnego czasu i mnóstwo pop cornu do zjedzenia

Janusz PIETRUS

ZBLIZENIA EKRANU

xxx

GENIE AWARDS - doroczne nagrody Kanadyjskiej Akademii Filmowej zostały rozdzielone już po raz piąty. Oto kilka z nich

- Najlepszy film "The Terry Fox Story"
- Najlepszy aktor Eric Fryer ("The Terry Fox Story")
- Najlepsza aktorka Martha Henry ("The Wars")

xx

ROBERT DE NIRO I MERYL STREEP ponownie zagajają razem. Para znakomitych aktorów raz jeszcze spotyka się na planie tego samego filmu. Tym razem jest to produkcja Paramount Pictures - "Falling in Love" (reżyser Marvin Worth). Zarówno Streep jak i De Niro

zdobyli do tej pory po dwa Oscary, lecz żaden z nich nie uhonorował ich wspaniałych kreacji stworzonych w ich pierwszym i nadal jedynym wspólnym filmie - "The Deer Hunter".

xx

STANLEY KUBRICK - reżyser legendarnych już dzisiaj obrazów "2001 Odyseja Kosmiczna" i "Mechaniczna pomarańcza", kręci nowy film zatytułowany "Full Metal Jacket". Ma to być jeszcze jedna reminiscencja wojny w Wietnamie. Kubrick inwestuje w to przedsięwzięcie mnóstwo pieniędzy i być może uda mu się pobić rekord Francisza Coppla (60 mln - "Apocalypse Now").

xx

JOHN DEREK znowu ma kłopoty z przepchaniem swojego filmu przez rzeszę neublaganych cenzorów. Powodem jest niezmiennie ten sam jego piękna żona. Bo za dużo obnaża swoje wdzięki. Tym razem sporczył się o film "Bo-lero" i 7 mln dolarów, które Derek zainwestował w jego produkcję. Zdaniem niektórych, "Bo-lero" zasłużyło na podwójne X, co znaczy, że jest bardziej niż zakazane (litera X w nomenklaturze amerykańskiej cenzury oznacza się filmy, które z jakichś względów nie mogą być publicznie rozpowszechniane). Wielbiciele talentu Johna Derka twierdzą, że nie może być mowy o niemoralności skoro w trakcie filmu "Bo" wypowiada tak niewinne sekwencje jak ta oto cytowana w rozmowie z jakimś szejkiem: "przychodzę ofiarować ci swoje dziewictwo naturalnie, jeśli jesteś nim zainteresowany". J P

Kto może ci pomóc w kultywowaniu twego rodzimego języka i kultury?

Twój język i kultura są dla Ciebie skarbem. Ale nie tylko dla Ciebie - także dla Kanady, gdyż wzbogacają społeczeństwo i wpływają na jego przyszłość.

Rząd Kanady uznał to w 1971 roku, gdy wprowadził politykę wielokulturowości.

Celem wprowadzenia polityki wielokulturowej było rozwinięcie wszystkich możliwości różnorodnych kultur, włączając w to nie tylko kulturę angielską i francuską.

Ważna jest umiejętność porozumiewania się w dwóch oficjalnych językach Kanady. Ale dobrze jest wiedzieć, iż Kanada docenia także twój rodzinny język.

Więcej informacji o tym i innych programach rządowych, które mogą ci służyć pomocą otrzymasz po wypełnieniu i wysłaniu następującego kuponu.

Return this coupon to: Publications Canada
P.O. Box 1986
Station B
Ottawa Ontario
K1P 6G6

Please send me the booklet
Canada Where Else? in

☐ ENGLISH	☐ GREEK
☐ FRENCH	☐ ITALIAN
☐ CHINESE	☐ PORTUGUESE
☐ GERMAN	☐ UKRAINIAN

NAME _____

ADDRESS _____

CITY _____ PROVINCE _____

POSTAL CODE _____

Canada

TRANSLATED BY ECHO TYGODNIA

Multiculturalism

KANADA

gdzie jak nie tu?

UWAGA!

Zniżkowa prenumerata

ECHA TYGODNIA dla nowych Czytelników tansza o 30%

Tylko \$17.50

za pół roku

- Czek lub Money Order prosimy wystawić na Echo Tygodnia
- Na odwrocie podać imię, nazwisko, adres i kod pocztowy
- Adres Echa str. 2 z lewej u góry

Oferta obejmuje też osoby, które korzystały z bezpłatnej prenumeraty

PRAWO I TY UBEZPIECZENIA Mecenas January

W kontraktach o ubezpieczenie obowiązują pewne ogólne zasady z których warto sobie dawać sprawę.

Po pierwsze ubezpieczając się ma obowiązek wytyczyć firmie ubezpieczeniowej wszelkie fakty, które mogą mieć znaczenie dla transakcji.

Po drugie co wynika z punktu pierwszego nie ujawnienie tych faktów czyli fałszywe przedstawienie sytuacji *misrepresentation* staje się podstawą do umiarkowania kontraktu. Fir-

ma ubezpieczeniowa może się okazać bardzo kosztowne.

Zdłuża się ze rodzice kupują szesnasto czy siedemnastoletniemu synowi samochód i aby oszczędzić rejestrują ojca lub matkę jako głównego kierowcę (Ubezpieczenie samochodowe dla młodych mężczyzn jest znacznie droższe bo jak wykazują statystyki ta właśnie kategoria kierowców jest szczególnie skłonna do wypadków). Jest to praktyka nie tylko mezczyzna, ale bardzo rzadko.

W razie wypadku

firma ubezpieczeniowa przeprowadzi dochodzenia zwłaszcza kiedy będzie szło o poważniejszą sumę odszkodowania i bez większej trudności wykryje prawdę. Skierując sprawę do sądu uzyska umiarkowanie polisy ubezpieczeniowej i płacić będzie musiał kierowca. W razie smierci lub kalectwa w wypadku, sądy dziś przyznają oszałamiająco wysokie odszkodowania, które mogą sięgać i pół miliona dolarów. Osoba skazana na zapłacenie takiego odszkodowania, przez resztę życia będzie musiała

pracować na nie, zysując sama w biedzie

Ubezpieczenie od ognia

Oto pewne ogólne zasady obowiązujące w polisach ubezpieczeniowych od pożaru

- Strona ubezpieczona może odzyskać tylko równowartość faktycznie poniesionej straty, a także spoczywa na niej obowiązek przeprowadzenia dowodu, że stratę tą rzeczywiście poniosła

- Ubezpieczenie od ognia nie pokrywa strat wynikłych z wypadków losowych takich jak powodzenie trzęsienie ziemi, a także strat spowodowanych wojną i zamieszkami

Większość warunków polisy ubezpieczeniowej od ognia to standardowe warunki statutowe, ujęte w druku w gotowych formularzach

Na marginesie chcę dodać, że z praktyki znanych mi, że firmy ubezpieczeniowe nie zawsze na serio traktują wymóg udowodnienia, że faktycznie poniosło się takie a takie straty w pożarze. Dwukrotnie byłem świadkiem, jak firma - jedna w Londynie (tym prawdziwym) a druga w Toronto, zwróciła koszty na podstawie listy uszkodzonych przedmiotów, sporządzonej przez ubezpieczonego, której nikt w żaden sposób nie sprawdzał. Ale chodziło o stosunkowo niewysokie sumy

Za tydzień
Ubezpieczenie na życie

CIEKAWY?

Jeszcze nie tak całkiem dawno nazywając komputer możemy elektrycznym wywołalnym w środowiskach naukowych niekiedy oburzenie. Nazywając bowiem komputer w ten sposób sugerujemy możliwość samodzielnego myślenia tegoż co jeszcze parę lat temu nie mieściło się w kategoriach pojęć ówczesnych naukowców. W prasie codziennej i fachowej ukazywały się artykuły udawadniające logicznie i z dużą znajomością tematu że komputer myśleć nie będzie nigdy, że nie jest zdolny do zastąpienia ludzkiego mózgu w czynnościach emocjonalnych i twórczych. Komputer w tym pojęciu miał być po prostu zgrabną protezą ułatwiającą człowiekowi rozwiązywanie wielu skomplikowanych zagadnień naukowych. Pogląd ten nie przetrwał nawet 15 lat. W Arden Hills (Minnesota) znajduje się komputer Cyber 176, którego program szachowy - CHESS 4.8 jest uznawany za najdoskonalszy na świecie.

ci Mistrzowie szachownicy potrafią się jednak z tym, zakodowanym w komputerze programem uporać. Toteż w obecnej chwili prowadzone są próby polegające na nauczaniu komputera sposobu myślenia szachisty. Jest to pierwszy krok do stworzenia sztucznej inteligencji, która w perspektywie mogłaby przewyższyć możliwości intelektualnymi inteligencje ludzką. Śmiała ta teza znajduje oparcie w coraz to nowszych wynalazkach w dziedzinie komputerowej. Oto w pracowniach IBM zakończono w grudniu 1979 roku prace konstrukcyjne nad superkomputerem który ma być gotowy jeszcze w roku bieżącym. Będzie to najszybsza maszyna elektroniczna jaką kiedykolwiek udało się zbudować. Jej prędkość wyniesie 70 milionów rozkazów na sekundę. Możliwość IBM nie kończą się jednak na tym. Kolejnym etapem ma być komputer o szybkości 250 milionów rozkazów. Innowacją w konstrukcji 'szybkociowych' komputerów jest wykorzystanie tzw. złącza Josephsona, którego konstrukcja

oparta jest na właściwościach nadprzewodnictwa. Złącze to pracuje w temperaturze - 269°C, a cały komputer, wielkości pudła na kapelusze, zanurzony jest w pojemniku z ciekłym helem. Aby uzyskać tak olbrzymią prędkość działania odległość pomiędzy poszczególnymi elementami nie może przekraczać 10 cm. Możemy więc sobie teraz wyobrazić możliwości takiego komputera po odpowiednim zaprogramowaniu. Lata osiemdziesiąte dla informatyki oznaczają okres piątej już generacji komputerowej a wiadomo przecież że elektroniczne maszyny cyfrowe czwartej, a nawet trzeciej generacji potrafią uczyć się na własnych błędach, tworzyć muzykę i poezję, uczestniczyć w dyskusjach naukowych, zastępować z powodzeniem konstruktorów w projektowaniu skomplikowanych układów, w tym także podzespołów elektronicznych. Granice możliwości komputerów są niestety wyznaczone wieloma czynnikami natury czysto fizycznej toteż prawdopodobnie w najbliższej przyszłości możemy spodziewać się wykorzystania w informatyce możliwości zjawisk biomolekularnych. Ale o tym już w następnym numerze

PRAGNIESZ STAĆ SIĘ WŁASCIECIEM DOMU, DZIAŁKI BUDOWLANEJ, DOMKU LETNISKOWEGO? STAN SIĘ NIM PRZY POMOCY NAJWIĘKSZEJ NA ŚWIECIE PARAFIALNEJ

CREDIT UNION ŚW. STANISŁAWA I ŚW. KAZIMIERZA
KTORA OFERUJE NA POWYŻSZE CELE TRZY TYPY HIPOTEK,

O ZMIENNYM OPROCENTOWANIU	11%
ZAMKNIĘTE	11%
OTWARTE	12%

WSZYSTKIE UBEZPIECZONE NA ŻYCIE DO SUMY \$ 30 000 00

CREDIT UNION ŚW. STANISŁAWA I ŚW. KAZIMIERZA

220 Roncesvalles Ave tel 537 2181 2987 Bloor Str W tel 236-1225 12 Denison Ave tel 863-0996

EATON'S
Don Mills
447 3331
wew 206

For year round service
District Office
2388 Eglinton Ave East
Scarborough Ontario
M1K 2P3

MÓWIMY PO POLSKU

ANNA DUBISKA
pracownik firmy

H&R BLOCK
THE INCOME TAX PEOPLE

Fachowo wypełnia zeznania podatkowe

Oplaty od \$ 10 00 wzwyż

Zapewniamy klientom załatwianie spornych spraw z Urzędem Podatkowym bez dodatkowych opłat przez cały rok.

KENMARK CONSULTANTS

INCOME TAX
wypełniamy w Twoim domu
FINANCIAL COUNSELLING
Obniżamy podatki
podwyższamy dochód
TEL 769-9440, 275-3544
KAZIMIERZ ROMANOWSKI 82

Peter Burdon

PONTIAC BUICK LIMITED
Przedstawiciel General Motors
348 Danforth Ave. E. Toronto,
TEL. (416) 469 - 5531 ext 281

Posiada dla państwa bogaty zestaw fabrycznie nowych i używanych samochodów

- udzielamy długoterminowych pożyczek
- niskie miesięczne spłaty
- ułatwiamy otrzymanie ubezpieczenia na bardzo dogodnych warunkach
- każdy kupujący otrzymuje bezpłatnie olej na 100 tys km

Wszystkie sprawy załatwiamy w języku polskim

ZAPRASZAMY WSZYSTKICH NA PRÓBNĄ JAZDĘ

INCOME TAX SERVICE
Fachowe wykonanie zeznań podatkowych
SOLIDNIE-SZYBKO-TANIO

PIOTR CHWALISZ
TEL 530-0305

INCOME TAX

ANDRZEJ SIKORSKI Tanie i dokładnie wypełnia zeznania podatkowe. Bezpłatne porady odbiór z twojego domu
TEL 266 4767

INCOME TAX
JAN PERZ, M Econ

Biurowo Go West Realty Ltd
2273 Dundas St W
Godz 10 30-20 00 TEL 534-3512

TAX tronix
oddział Home Income Tax
TEL 769 - 4558

2290 BLOOR W (przy Durne) TORONTO

W tym roku dzięki zastosowaniu komputera IBM wypełniamy formularze podatkowe jeszcze DOKŁADNIEJ, TANIEJ, LEPIEJ.

- personalne porady
- ceny nie do pobicia
- błyskawiczna obsługa
- wyjeżdżamy do klienta na zaplanowane

Zapraszamy do obejrzenia naszego biura i urządzeń. J. I. Z. SULIMIFASKI
20% ULGI dla Czytelników ECHA TYGODNIA

MODA

Moda punk "w stamie czystym" (sic!) to znaczy w jej formie brutalnej, przesmiewczej, korzystającej z produktów i odpadów cywilizacji miejskiej kultywowana jest już coraz rzadziej. Kluby, dyskoteki, miejsca spotkań jej zwolenników są także ośrodkami wymiany pomysłów

Z niektórych elementów stylu punk korzystają również projektanci mody dla wszystkich jak również osoby ubierające się same lecz nie pretendujące do jakichkolwiek związków z ruchem (czy subkulturą?) punk. Oto obserwacje londyńskiej ulicy Młodzieńcy w czarnych sko-

rzanych kurtkach, za dużych swetrach, dziewczyny w długich fałdzistych sukienkach, wszelkiego rodzaju części garderoby przedziwnie zestawione ze sobą. Ciężka metalowa biżuteria, rękawiczki bez palców, woalki to tylko niektóre akcesoria zapożyczone od punków i popularne wśród angielskiej młodzieży

Inspiracje i zapożyczenia

Joga na emigracyjny stres

KUMBHAKA - pełny oddech z zatrzymaniem wdechu

Najważniejszym elementem pranajamy jest nadanie oddychaniu odpowiedniego rytmu poprzez regulowanie czasu trwania poszczególnych faz oddechowych tj wdechu - puraka, zatrzymanie wdechu - kumbhaka oraz wydechu - rechaka. Joginowie już przed tysiącami lat stwierdzili, że zatrzymanie oddechu w czasie wysiłku sprawia, że wysiłek ten mniej wyczerpuje, natomiast oddech zatrzymany w czasie spoczynku działa regenerująco.

Stosowanie kontrolowanego zatrzymania wdechu wymaga dużej uwagi i ostrożności. Podczas ćwiczeń stopniowo przedłużamy czas trwania wdechu, gdy jednak sprawia nam to trudności, należy zrobić wydech.

Wstrzymywanie oddechu przez dłuższy czas nie jest wskazane dla chorych na serce czy płuca. Kumbhaka działa regenerująco. Klasyfikacja joga określa to następująco: "Daje uczucie wyciszenia, bezpieczeństwa, dodaje siły i odwagi".

Cwiczenia oddechowe wykonujemy maksymalnie koncentrując się w pozycji stojącej, siedzącej lub leżącej.

Proporcje czasu trwania poszczególnych faz oddechowych ustalamy w zależności od stopnia opanowania pranajamy. Pełny oddech z zatrzymaniem dla początkujących

- 8 sekund - wdech (puraka). Podczas wdechu przez 4 sek uwy puklamy brzuch, 2 sek rozszerzamy środkową część klatki piersiowej, 2 sek unosimy klatkę piersiową.

- 8 sekund - zatrzymanie wdechu (kumbhaka). Przez 8 sekund zatrzymujemy oddech przy otwartej głosi (język nie dotyka zębów ani podniebienia) starając się utrzymać powietrze w płucach siłą mięśni oddechowych.

- 8 sekund - wydech (rechaka). Podczas wydechu przez 4 sekundy wciągamy brzuch 2 sek zwiększamy środkową część klatki piersiowej, 2 sek opuszczamy klatkę piersiową.

- Krotko według uznania - bezdech (sunnyaka).

Jeśli podczas ćwiczenia wystąpi poczucie duszności należy niezwłocznie zmniejszyć czas trwania poszczególnych faz.

Stopniowo z dnia na dzień wydłużamy czas zatrzymywania oddechu, aż do momentu gdy bez trudności osiągniemy 16 sek.

Za najbardziej właściwy tzw klasyczny oddech jogi uważa się oddech, którego poszczególne fazy pozostają w stosunku 1 4 2.

Zwiększając w tym stosunku czas trwania poszczególnych faz możemy osiągnąć następujący rytm oddechowy:

8 sek - wdech
32 sek - zatrzymanie wdechu
16 sek - wydech
według uznania - bezdech

NAJLEPSZĄ NIESPODZIANKĘ RODZINIE
NA ŚWIĘTA WIELKANOCNE SPRAWIŃZ
WYSYLAJĄC PACZKĘ PRZEZ

POLIMEX

PACZKI MORSKIE DOSTAWA 5-8 TYGODNI
PACZKI LOTNICZE DOSTAWA 2-3 TYGODNIE

POLIMEX OFERUJE RÓWNIEŻ

- ★ PRZESYŁKĘ PIENIĘDZY Z DOSTAWĄ DOLARÓW DO RĄK ODBIORCÓW W POLSCE
- ★ ZESTAWY OWOCÓW CYTRUSOWYCH
- ★ WYSYŁKĘ LEKARSTW
- ★ SZEROKI WYBÓR PACZEK ŻYWNOŚCIOWYCH
- ★ ARTYKUŁY TECHNICZNE I GOSPODARSTWA DOMOWEGO

NASZ ADRES

POLIMEX

2053 DUNDAS ST. W., TORONTO, ONT. M6R 1W8.
TEL. 537-7914

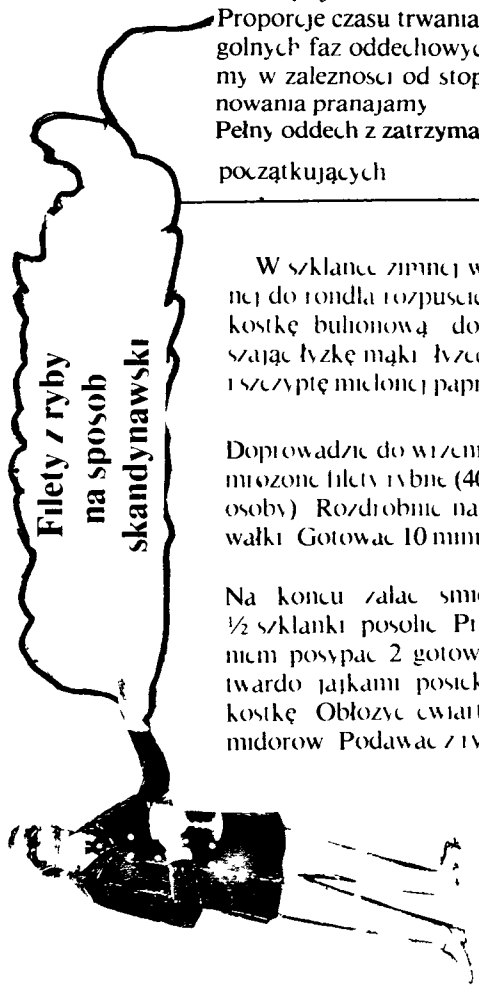
KORZYSTAJCIE PAŃSTWO Z USŁUG NAJSTARSZEJ,
WYSPECJALIZOWANEJ FIRMY WYSYŁKOWEJ W TORONTO

Podajemy do wiadomości, że

DOM COPERNICUS LODGE

otworzył specjalną sekcję dla mieszkańców
potrzebujących całodziennego obsługi i opieki pielęgniarskiej.

Po dalsze informacje prosimy telefonować do biura
COPERNICUS LODGE (416) 536-7122

Filety z ryby
na sposób
skandynawski

W szklance zimnej wody, wlanej do rondla rozpuszc na ogniu kostkę bulionową dodać mieszając łyżkę mąki łyżeczkę curry i szczyptę mielonej papryki

Doprowadzić do wrzenia i ułożyć mrożone filety rybne (40 dkg na 4 osoby). Rozdrobnić na małe kawałki. Gotować 10 minut

Na koncu zalać śmietaną - 1/2 szklanki posolic. Przed podaniem posypać 2 gotowanymi na twardo jajkami posiekanymi w kostkę. Obłożyć ciętarkami pomidorów. Podawać z ryżem

kawiarnia

KAZIUK

zaprasza

na kawę i paczkę
w każdą niedzielę
w godz 10 00 - 3 00 pm
do budynku Credit Union

(220 Roncesvalles Ave.,
sala na dole)

BARDZO ATRAKCYJNY, WYSOKI PAN po 30-ce wysportowany, głęboko i wszechstronnie wykształcony humanista i filozof w jednej osobie, włada jęz. biegle 4 językami i GRAJĄCY na 4 INSTRUMENTACH, rozwiązujący mistrzowsko problemy nie do rozwiązania od 10 lat w Kanadzie poszukuje dziewczynę idealną bardzo młodą, bardzo zgrabną, piękną jak marzenie, inteligentną, bardzo bogatą z dobrej rodziny, łagodną i ustepliwą, wierną aż do grobowej deski. Małżeństwo niewykluczone, tylko oferty z fotografią będą rozpatrywane E T A-2

Niezwykle atrakcyjna samodzielna, pozna pana w średnim wieku w celu matrymonialnym dzieci mile widziane. Podroże teatr muzyk i taniec. Pełna dyskrecja. Aktualne zdjęcie. Kontaktować się listownie E T A-3

Polak, inżynier przebywający 5 lat w Kanadzie, z braku znajomości pozna panią w wieku 25-35 lat. Poważne oferty kierować redakcją F T A 1

MATRYMONIALNE

Sympatyczny z poczuciem humoru, samodzielnym na kierowniczym stanowisku absolutnie niezależny, pozna Panią do lat 35 lubiącą podroże muzykę i kuchnię francuską. Pani musi być także odrobinę romantyczno-melancholijna. Poważne oferty proszę kierować 49 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont M6R 2K5 'Wisła' office A-4

Polka lat 23, posiadająca stały pobyt w Kanadzie domatorka pozna Pana do 27 lat spokojnego bez nałogów. Tylko poważne foto-oferty kierować na adres redakcji E T A-5

Wdowa po 50-tych w dobrej kondycji, ze fizycznej i psychicznej z poczuciem humoru, lubiąca taniec śpiew, podroże i dobrą kuchnię ze stałym pobyt w Kanadzie z braku znajomości chciałaby poznać Pana o podobnych zainteresowaniach. Poważne oferty kierować E T A-6

Hera(G)-Juno(R)
Marriage

TYLKO DLA CIEBIE

Cera na wiosnę

Mamy więc wreszcie wiosnę, a co za tym idzie, również kłopoty z cerą. Nagleskoki temperatury i zmiany pogodowe są powodem, dla którego trzeba dbać w sposób szczególny o cerę, nawet jeżeli nie wykazuje ona tendencji do nadmiernej wrażliwości. Przed położeniem makijażu pamiętać musimy o zastosowaniu specjalnych preparatów, które będą chroniły naszą twarz przed niebezpieczeństwami wiosennej aury, odpowiednim kosmetykiem będzie Germaine Monteil's Super Sensitive All-Weather Protection Lotion. Również podkład w postaci pudru w kremie lub płynie powinien być starannie dobrany. Należy unikać "ciężkich" fluidów, które zatykają pory i nie pozwalają skorze oddychać. Najlepsze na wiosenne przesilenie będą preparaty, które maskując defekty skóry, jednocześnie ją nawilżają (na przykład Chanel's Teint Extreme Protection cream make-up, nawilżające pudry w płynie firmy Estee Lauder, dla cery mieszananej zas nieco tansze kosmety-

ki Revlon'u - Skin-Balancing Make-up)

WIOSENNE KOLORY

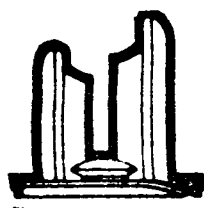
Oryginalnie i ciekawie wygląda zestawienie dwóch jednokolorowych kolorów na powiekach i policzkach oraz taki sam odcień warg. A więc jeżeli policzki na różowo, to i na powiekach ślad różu, wargi zaś różowo-fioletowe. Jeżeli na powiekach kolor niebieski, policzki są również lekko niebieskawe, a niebieską kredką zarysowujemy w sposób niezmiernie delikatny kontur warg. Z niczym jednak nie wolno przesadzać. Usta w żadnym wypadku nie mogą być całkiem niebieskie, ani powieki zupełnie różowe. Należy pamiętać, że wiosenny makijaż jest w ogóle bardzo delikatny, wręcz jakby rzucony mimochodem.

WIOSENNE ZAPACHY

Wracają zapachy kwiatowe, romantyczne, klasyczne. Za przykład niech posłuży woda kwiatowa le Jardin de Max Fac-

tor. Dla pan, które wolą złamać kwiatową nutę zapachową firma Albert Nipon proponuje perfumy o zapachu orientalno-kwiatowym. Generalnie przeważają odcienie cytrusu, mandarynek, róży i jasmину. Aby się utrzymać w tej konwencji można używać czterech klasycznych kombinacji firmy Guerlain - Shalimar, Chama-de, L'Heure Bleue i Mitsouko, lub o wiele mniej kosztownych wod toaletowych firmy Jovan's dla pan - Lady i dla wiosennych panów - Gambler.

KLAUDYNA

City of Toronto

PLEBISCYT ALKOHOLOWY W DZIELNICY 1 i 3

(W byłym mieście Zachodnie Toronto)

Uprzejmie informujemy, że zgodnie z miejskim prawem wyborczym plebiscyt ten odbędzie się w poniedziałek 9 kwietnia 1984, między godziną 11 rano a 8 wieczorem. Jego przedmiotem będzie następujące pytanie:

"Czy jesteś za sprzedażą napojów alkoholowych, piwa i wina w ramach licencji wydawanych restauracjom, w których można również nabywać posiłki?"

W sobotę 31 marca 1984 w godzinach między 9 rano a 8 wieczorem w Lucy McCormick Senior School 2717 Dundas St. West będzie miał miejsce dodatkowy plebiscyt. Mogą w nim wziąć udział tylko te osoby, które kwalifikują się do wzięcia udziału w plebiscytcie 9 kwietnia, a nie mogą w nim z jakichkolwiek względów wziąć udziału, w celu umożliwienia im uczestnictwa w badaniu.

Zorganizowana zostanie także pomoc dla inwalidów.

Ostatnim dniem składania pisemnych upoważnień do głosowania na wypadek nieobecności będzie 9 kwietnia. Upoważnienia należy składać w Urzędzie Miejskim. Podania w tej sprawie można załatwiać w biurze Urzędu Miejskiego podczas godzin pracy od 8:30 do 4:30 oraz do godz. 5 po poł. w poniedziałek 9 kwietnia 1984.

Blizsze informacje można otrzymać pod telefonem 947-7800,
Roy V Henderson
Urządnic miejski

ZAKŁAD KOSMETYCZNY

- pielęgnacja twarzy rąk i stóp
- Usuwanie zbędnego owłosienia (Waxing • Electrolysis) specjalistyczna aparatura • Europejskie metody
- Gwarantowana wysoka jakość usług

2285 DUNDAS Str W TEL 537-0542

77 130

BEZPŁATNY KURS ANGIELSKIEGO DLA DOROSŁYCH

odbywa się na 333 Annette Str (Annette Recreation Center) w poniedziałki, wtorki, srody i czwartki od godz. 9-12 i wtorki, czwartki, piątki od 1-3 p poł. **Bezpłatna opieka dla dzieci**. Zgłoszenia osobiste lub telefonicznie 767-3544. **Metropolitara Separate School Board**

PACZKI DO POLSKI NAJSOLIDNIEJ NAJTANIEJ

CHCESZ NAPRAWDĘ POMOC RODZINIE W POLSCE
WYSYLAJ PACZKI TYLKO ZA POSREDNICTWEM FIRMY

TransCanPol

jedyną firmę posiadającą kanadyjski serwis w Polsce

GWARANTUJEMY

- dostawę paczki do drzwi odbiorcy
- ubezpieczenie przesyłki
- potwierdzenie odbioru przez odbiorcę na czwartej kopii dowodu nadania
- uprzejmą i miłą obsługę w Kanadzie i w Polsce
- rzetelną informację

UNIKAJCIE PANSTWO

- dodatkowych kosztów i opłat (portowców lotniskowych i za serwis w Polsce którego faktycznie firmy nie rozwijają paczek w Polsce nie wykonują)
- rozkradnięcia paczki przez nieuczciwych magazynierów którzy firmach nie dowożących paczek do domów mają czas na kontrolowanie zawartości paczki zanim zgłosi się odbiorca
- oszczędzicie swoim najbliższym straty czasu i dodatkowych kosztów związanych z podróżą po odbiór paczki

Porównajcie Państwo rodzaj oferowanego serwisu - pewność ceny, a przekonacie się, że

TransCanPol

393 Roncesvalles Ave

Toronto, Ont M6R 2N1, tel 535-9944

oferuje Państwu najtanszy i najsolidniejszy serwis

Paczki gotowe np 1 lb kawa ziarna z dostawą \$2.95 1 lb pomarańcze z dostawą \$0.70
Udzielamy informacji celnych prosimy o wcześniejsze pobranie formularzy na paczki
Przyjmujemy paczki za pośrednictwem poczty z załączoną opłatą lotniczą \$3.65 za 1 kg morskie \$1.35 za 1 kg

Osoby lub firmy zainteresowane współpracą prosimy o porozumienie się z naszym biurem
Święta już blisko Wysyłając wcześniej paczkę ułatwicie nam Państwo wywiązanie się z naszych zobowiązań przedświątecznych

Posiadamy materiały do pakowania paczek

SZCZEGÓŁOWYCH INFORMACJI UDZIELAJĄ NASZE BIURA TERENOWE I DEALERZY

ONTARIO

ARKA
3635 Cawthra Rd
Mississauga
Tel 276-3902

JAN REINERT
301 Beatrice St
Welland Ont
Tel 732-4568

L S GARCZYNSKI
121 Roncesvalles Ave
Toronto Ont
Tel 533-1143

BOLESŁAW NOWACKI
21 Maynard Ave Apt 903
Toronto Ont
(dealer objazdowy)

WISŁA PARCEL SERVICE
49 Roncesvalles Ave
Toronto Ont
Tel 534-9864

ASTRO TRAVEL SERVICE
2206 Bloor St S W
Toronto Ont
Tel 766-1117

JAMISON VARIETY
291 St Johns Rd
Toronto Ont M6S 2J9
Tel 767-0642

JOHN CZECHOWSKI
UNIQUE POLISH SAUSAGE
650 The Wincepsway
Toronto Ont
Tel 252-4567

RITSON DELICATESSEN
555 Ritson Rd
Oshawa Ont
Tel 728-7647

BIURO USŁUG DLA POLONII
176 Albion St
Brantford Ont.
Tel 756-0463

MARY S DELICATESSEN
602 Dundas St
Woodstock Ont
Tel (519) 539-1190

EUROPEAN
FOODS & RESTAURANT
399 St Clair
Chatham
Tel (519) 351-4435

BARTON CENTER
774 Barton E
Hamilton Ont
Tel 549-8652

WELLINGTON DELI
623 Upper Wellington
Hamilton Ont
Tel 385-9730

HELEN'S DELICATESSEN
50 James St
St Catharines
Tel 685-0452

ASTRO TRAVEL SERVICE
Mississauga Valley Bld
Mississauga Ont
Tel 270-4111

OSHAWA
MEAT PRODUCTS
1818 Dundas St E.
Whitby Ont
Tel 725-5821

CZEŚLAW JEDLIŃSKI
1332 Hall St
Windsor
Tel (519) 254-4035

IRENA DEBIĆKA
50 Gillard St
Wallaceburg Ont.
Tel (519) 627 1958

BALTYK DELICATESSEN
406 Hamilton Rd
London Ont
Tel (519) 434-4025

KENT KITCHEN
1231 Dufferin Ave
Wallaceburg
Tel (519) 627 1017

KRAKUS DELICATESSEN
850 Colborne Rd
Sarnia Ont
Tel (519) 337-6724

VINCENT SURDYK
Barre R5 L4M 457
Tel (705) 722-4692

ODESSA DELICATESSEN
486 Merritt St
St Catharines L2P 1P3
Tel 682-8700

ALBERTA

POLONEZ TRAVEL
AGENCY LTD
10154 103 Street
Edmonton Alta
Tel (403) 424-0521

INTERLOT TRAVEL LTD
10856 97 Street
Edmonton Alta
Tel (403) 424-1648

B & C GROCERIES LTD
10570 96 Street
Edmonton Alta
Tel (403) 424-1732

BRITISH COLUMBIA

KRAKPOL
3277 Main Str
Vancouver
Tel 733-7301 albo 872-7315

MANITOBA

PARCEL SERVICE
"TEMPO"
3-41 Dorset St
Winnipeg Manitoba
Tel (204) 586-5817

MIRACLE BAKERY
1386 Main St
Winnipeg Manitoba
Tel (204) 586-6140
586-5750

HONEY BEE BAKERY
284 Selkirk Ave
Winnipeg Manitoba
Tel (204) 582-4202

QUEBEC

VOYAGES
BATORY TRAVEL
1598 Boul Saint Laurent
Montreal
Tel 845-2108

MARCHE W & S MEAT
MARKET REG'D
2657 Rouen St.
Montreal
Tel 526-0991

NOVA SCOTIA

ATLANPOL
134 Joffre St
Darkmouth Nova Scotia
Tel 459-6434

HOROSKOP TYGODNIA 31.III. - 6.IV. Z teleskopu Esmeraldy

BARAN (Aries)
21 03 - 20 04

W nowy miesiąc wejdziesz w doskonałym nastroju. Natłok towarzyskich spotkań i miła atmosfera towarzysząca im pozwoli ci na oderwanie się od drobnych codziennych kłopotów. Będzie to tydzień w którym zrobisz wiele dla swojej własnej kondycji psychofizycznej i rozszerzysz horyzonty intelektualne. Wszystko układać się będzie nadspodziewanie dobrze i kto wie czy znajdziesz się nagle w otoczeniu lukusowych przedmiotów z których każdy lezeć będzie w zasięgu twoich możliwości. 5-go możesz załatwić najbardziej nawet skomplikowane sprawy ale wiele zależeć będzie od sposobu w jaki zaprezentujesz własnego

BYK (Taurus)
21 04 - 21 05

Nie staraj się w tym tygodniu obracać wszystkiego w żart. Ktoś może nie mieć poczucia humoru i przyjmie twoje niewinne żarty jako obrazę swojej godności. W konsekwencji oczywiście niepożądane kłopoty więc lepiej zabrać się ostro za zaległe obowiązki zawodowe. Byki pozostające w związkach małżeńskich cieszyć się będą miłą domową atmosferą uzyskaną dzięki obopólnemu zrozumieniu. 4-go możesz zawiązać nowe przyjazne i wygrać wielu li czących się ludzi dla twoich bardzo ciekawych planów. 5-go natomiast szczególnie uważaj na portfel i pamiętaj o zamknięciu wszystkich drzwi przed wyjściem do pracy.

BLIŹNIAKI (Gemini)
22 05 - 21 06

Jeżeli planujesz przeprowadzkę lub generalne zmiany w twoim życiu gwiazdy sprzyjają będą w nadchodzącym tygodniu wszystkim twoim posunięciom. Niewykluczone są nawet niecodzienne przygody o ile pamiętać będziesz aby utrzymać stałą komunikację intelektualną między tobą a bliskimi ci ludźmi. Jeżeli planujesz większe zakupy to lepiej załatwić wszystko przez telefon i nie zajmować sobie niepotrzebnie czasu wędrowkami po sklepach. 3-ci jest doskonałym dniem aby przejąć kontrolę nad trudną sytuacją. Nie zapomnij jednak że wyobraźnia i fantazja pomagały ci zawsze. Czemu więc mają opuścić cię teraz?

RAK (Cancer)
22 06 - 23 07

Tydzień bogaty będzie w interesujące doświadczenia które zepchną trapiące cię problemy finansowe na drugi plan. Wszystkie sprawy których rozwiązanie dotąd sprawiło ci tyle trudności znajdują się teraz w końcowym stadium i konkluzja przedzie twoje oczekiwania. Dla samotnych Raków romantyczne perspektywy o ile nie pozwolisz aby drobne nieporozumienia sprowadziły chmurę na pogodny niebo. W ostatnich dniach tygodnia bądź szczególnie ostrożny gdyż ktoś z twojego otoczenia będzie chciał wykorzystać twoją uczuciowość w sprawach dotyczących finansów. Pamiętaj aby powierzone ci sekrety zachować dla siebie.

LEW (Leo)
24 07 - 23 08

Już w samym początku tygodnia otrzymasz niecodzienną propozycję i wyda ci się ona całkiem zresztą słuszną i fascynującą. Ważne aby słuchać rad przyjaciół i przyjaciół szczególnie w sprawach dotyczących twojego domu i rodziny. Te zresztą sprawy powinny mieć w tym tygodniu absolutny priorytet. Nieoczekiwane miłe wiadomości dotyczące spraw podatkowych pozwolą ci w przyjemnym nastroju zająć się urzędami mieszkaniowymi lub wiosennymi pracami w ogrodzie. Jest to również dobry okres aby ustabilizować sytuację materialną co szczególnie łatwo przyjdzie ci zrobić 5-go i 6-go kwietnia.

PANNA (Virgo)
24 08 - 23 09

Niczym nie zaprzatają cię sprawy zarobkowe. Powinieneś przenieść wreszcie punkt ciężkości na inne równie ważne sprawy i uporządkować własną sytuację osobistą. Wiele rzeczy jest do wygrania w twoim otoczeniu bowiem znaleźć możesz wielu sprzymierzeńców i jest to sprawa nie do zlekceważenia. 4-go spodziewaj się nieco dziwnych wiadomości z daleka. Jeżeli masz do wykonania jakąś ważną pracę nie pozwól aby wszystkie obowiązki spoczyły na twoich barkach. Znacznie łatwiej pracować w grupie więc postaraj się zainteresować współpracownikami swoimi projektami.

WAGA (Libra)
24 09 - 23 10

Doskonały tydzień na ustalenie programu działania i snuć dalekosyżnych planów. Pamiętaj że młodszy od ciebie mogą mieć bardzo ciekawe propozycje nie lekceważ ich opinii i posłuchaj co mają ci do powiedzenia. Lepiej jednak nie podejmować jeszcze ostatecznych decyzji tym bardziej ze zachowujesz się ostatnio aż nadto arbitralnie co nie zdobywa ci przyjaciół. Warto stonować swoje postępowanie i nie wchodzić w ostre dyskusje szczególnie na temat wychowania dzieci.

Wagi pozostające w związkach małżeńskich powinny poświęcić więcej czasu dla samych siebie co odnowi i odświeży uczucia.

SKORPION (Scorpio)
24 10 - 22 11

Przyjaciele grac będą w tym tygodniu niebagatelną rolę. 2-go możesz mieć rzadkie szczęście przy załatwianiu osobistych spraw ale wiele należy od tego ile z własnego wdzięku i czaru za inwestujesz tym razem. Sytuacja w domu napięta z lekką i lepiej nie pogarszać jej kłótniami.

Dla rozładowania atmosfery warto wybrać się do kina lub odwiedzić starych znajomych. Zdrowie kwitnie! Warto więc spożytkować rozprężającą cię energię i zrobić coś w dziedzinie twoich zainteresowań co przetrwa całe lata i pozwoli innym docenić twoje ukryte zdolności. 6-go uważaj za kierownicą!

STRZELEC (Sagittarius)
23 11 - 21 12

Lepiej abyś w tym tygodniu nie angażował się w nic co może nosić w sobie znamiona ryzyka. Docen więc przyjemności wypływające ze spędzania wieczorów w rodzinnym gronie i pohamuj swój pęd ku ciągłym rozrywkom. Osoba ci bliska oczekuje na pierwszy krok z twojej strony uczyn go jeżeli zależy ci na obopólnej satysfakcji.

Na płaszczyźnie zawodowej znaki komicie. Przełozem doceniają twoje wysiłki i niewykluczone że w nadchodzącym tygodniu powierzą ci nowe odpowiedzialne zadania. Cała twoja kariera za leżeć będzie od tego jak się z nich wywiążesz. 5-go romantyczna przygoda jest tuż obok.

KOZIOROŻEC (Capricorn)
22 12 - 20 01

Nowy miesiąc powinienes zacząć od tego aby zadbać o własne zdrowie które ostatnio przysparza ci wiele kłopotów. Warto również ustalić nowy program zajęć i trzymać się go sztywno. Tydzień dobry na wszelkie handlowe transakcje natomiast na płaszczyźnie uczuciowej kłopoty. Irytacja bliskiej ci osoby wyprowadzi z równowagi również ciebie no i awantura gotowa. Warto pojsć na wspólny kompromis i zająć się wprowadzaniem zmian w waszym życiu. Czasem może pomóc nawet przestawienie mebli aby poczuć się świeżym i pełnym werwy. 6-go wyniesiesz wiele radości z korespondencji utrzymywanej z przyjacielem.

WODNIK (Aquarius)
21 01 - 19 02

Spojrz jeszcze raz na trapiące cię kłopoty a okaże się że przeceniłeś ich znaczenie. Wiele rzeczy da się jeszcze naprawić i nie ma co zalamywać rąk. 3-ci będzie wspaniałym dniem aby odnaleźć wyjście z trudnej sytuacji lub la birytntu własnych uczuć które skomplikowały się bez twojej woli i mijały 4-go zas osiągaj wszystko co sobie zaplanujesz i imajtywy. 4-go zas osiągaj wszystko co sobie zaplanujesz i imajtywy. 4-go zas osiągaj wszystko co sobie zaplanujesz i imajtywy.

RYBY (Pisces)
20 02 - 20 03

Odłóż wszystkie ważne sprawy oraz decyzje na później. Nie podejmuj się również niczego co budzi twoje wątpliwości i wewnętrznego sprzeciw. Jest to tydzień najlepszy na beztrudną rozrywkę i nie ma co rozstrzygać teraz o przyszłości. Zadbaj o swój wygląd zmian fryzuru i wybierz się gdzieś z przyjaciółmi gdzie odpocząć mogli będziesz słuchając dobrej muzyki. Warto również odwiedzić dawno nie widzianych znajomych lub urządzić przyjęcie u siebie. 5-ty jest na to najbardziej odpowiednim dniem. W wirze rozrywek nie zapomnij jednak o tym aby panować nad wydatkami i nie dać się ponieść szalenstwu.

Uwaga członkowie

POLISH ALLIANCE (TORONTO) CREDIT UNION

ZARZĄD zawiadamia, że zebranie roczne odbędzie się 1 KWIETNIA 1984 o godz. 2:30 po południu w sali grupy 1-7 ZPwK, 2282 Lakeshore Blvd W

Wszyscy członkowie proszeni są o punktualne przybycie

75 76

695 St. Clair Ave. West

BOŻENA KASPROWICZ

pomoże w kupnie i sprzedaży domu lub nieruchomości

PRZELOTY DO POLSKI WYCIECZKI niskie ceny

PRZEDSTAWICIEL PKO Właścicielka RENATA OKOŁO KUŁAK CZARTERY DO POLSKI 1984

Bezpośrednie połączenia Toronto - Warszawa - Toronto Polskimi Liniami Lotniczymi LOT

SPECJALNY CZARTER NA WIELKANOC TYLKO \$ 775 Odłot 19 kwietnia, powrot 12-26 maja, 9-30 czerwca i 2 lipca

po szczegółowe informacje prosimy dzwonic
TEL 536-3554 536-6991

185 Roncesvalles Ave Toronto M6R 2L5 (naprzeciwko Credit Union)

49 Roncesvalles Avenue
Toronto, Ontario M6R 2K5
TEL 534 - 9864

TADEUSZ KACZOR - "BAŁTYK SERVICE"
9850 Papineau No 16, Montreal, Que H2B 1Z8
TEL (514) 382 - 3817

Jedyna Firma Wysyłająca Do Polski Towar Na Zlecenie!!

POLECA

- ARTYKUŁY SPOŻYWCZE
- SAMOCHODY I CIĄGNIKI
- LEKARSTWA
- ARTYKUŁY GOSPODARCZE
- ALKOHOL I SOKI
- OWOCE CYTRUSOWE
- DYWANY, FIRANKI ITP
- BILETY LOTNICZE DO POLSKI

NAJMNIEJSZE ZAMOWIENIE \$ 30
ALBO PACZKA 5 KG MINIMUM

KAWA ZIARNISTA NAJTANZA - \$ 6 ZA KG,
DZINSY 3 PARY \$ 39

WSZYSTKIE PACZKI DOSTARCZANE SĄ DO RAK ODBIORCY

oferujemy

NAJNIŻSZE CENY W AMERYCE POŁNOCCNEJ
OPLATY W DOLARACH KANADYJSKICH

Najnowsze ograniczenia w Polsce dla firm wysyłających paczki naszej firmy nie dotyczą!

do odwoł

29 C Bertolda, Eustachego, Wiktoryna
30 P Ameli, Kwiryna, Leonarda
31 S Balbiny, Beniamina, Dobromura, Gwidona, Karnelego
1 N Grazyń, Hugo, Hugona, Teodory
2 P Arona, Abundusza, Franciszka, Maru, Władysława
3 Pankracego, Przemysława, Ryszarda
4 S Benedykta, Izydora, Waclawa

KASKADA Restaurant

UWAGA! SPECIAL!

NOWO OTWARTA RESTAURACJA
"KASKADA"

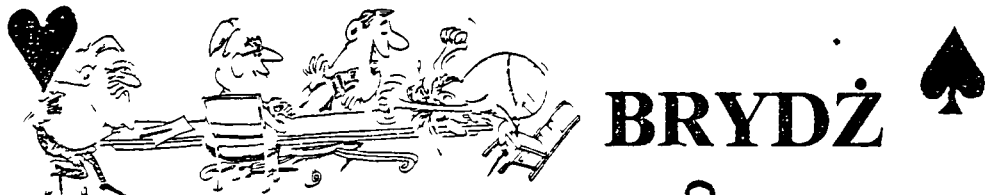
542 Queen Str W. TEL. 364 - 4414

wprowadza z dniem 19 marca 1984
nową formę zbiorowego żywienia
dla samotnych

7 obiadów TYLKO \$ 21.

Organizujemy także przyjęcia okolicznościowe

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

BRYDZ

CZY MUSIAŁEŚ LEZEĆ?

ODCINEK

67

OBWASY - 116 ZNAKOM ♠ PIK ♥ K EP ♠ KARO ♣ TRE - BA = BŁĘTU
 K' = KONTRAKT * REKONTRAKT --- AFAS <KROK > EDYTA * WALK * XPBL * KA
 * PÓŁNOC Z = LUCHÓD W = WSCHÓŁ <DEKLARACJA> <ROZRYWACZY>

LICYTACJA - D C - OTWARCIA

Pozpatrzmy sobie sprawę jakości koloru z punktu widzenia przydatności do otwarcia i do ewentualnego powtórzenia go w toku dalszej licytacji

Wiemy, że posiadając 4 karty w kolorze mamy więcej kart niżeli średnia wypadająca na pozostałych graczy. Mam na myśli rozkład koloru 4-3-3-3. Dlatego uważamy, że posiadając kolor 4-o kartowy możemy tym kolorem otworzyć licytację pod warunkiem oczywiście, że ręka spełnia pozostałe warunki konieczne do otwarcia. Jest jednak warunek

kolor 4-o kartowy musi zawierać co najmniej 3 PH a więc co najmniej QJxx

Czterokartu nie wolno licytować ponownie - chyba że partner nas podtrzymał

kolor 5-o kartowy otwieramy nawet wówczas gdy nie posiadamy w nim honoru

N p xxxxx Jeśli natomiast chcemy ten kolor powtórzyć to musi on zawierać 3 PH n p QJxxx

kolor 6-o kartowy otwieramy i powtarzamy nawet jeśli nie zawiera honoru

n p xxxxxx otwieramy a później aby pokazał jego długość, bawtarzamy

A teraz pytanie co robic gdy ręka nasza spełnia warunki niezbędne do otwarcia ale nasz najdłuższy to czterokart bez 3 PH n p Qxxx

♠ 7ix Tu przychodzi nam z pomocą te często bagatelizowane kolory m'ocwsze

♥ Qxxx Tę rękę otwieramy z konieczności 1 trefl a nie dlatego bo mamy

xx 3 trefle, które zwiemy "krótkie" (short club) Takie otwarcie to

♣ AJx zło konieczne wskazuje ono na brak w naszym ręku koloru 4-o kartu

z 3 PH oraz na brak koloru 5-o kartu lub dłuższego. Licytujemy

ten sposób aby pokazać partnerowi, że mam otwarcie - no i mamy nadzieję

że partner odzwieci nam tym kolorem w którym mamy czwórke

Zwolennikom otwarć 1 trefl /jeśli to nie jest t zw "trefl wieloznaczny",

a więc całkowicie sztuczny, o czym przeciwnicy powinni być poinformowani/

zwracam uwagę, że mając n p

♠ AKx należy raczej otworzyć 1 karo. Nie zapominajmy bowiem o tym, że

♥ Qxxx przeciwnicy mogą nas przelicytować i partner będzie, może,

♣ AJx wychodził Co wolicie aby wyszedł trefle czy karo?

♠ xxx Tę metodę nazywamy "lepszy z młodszymi" (better minor)

Zanim przejdziemy do rąk dwu-kolorowych, najtrudniejszych do licytowania

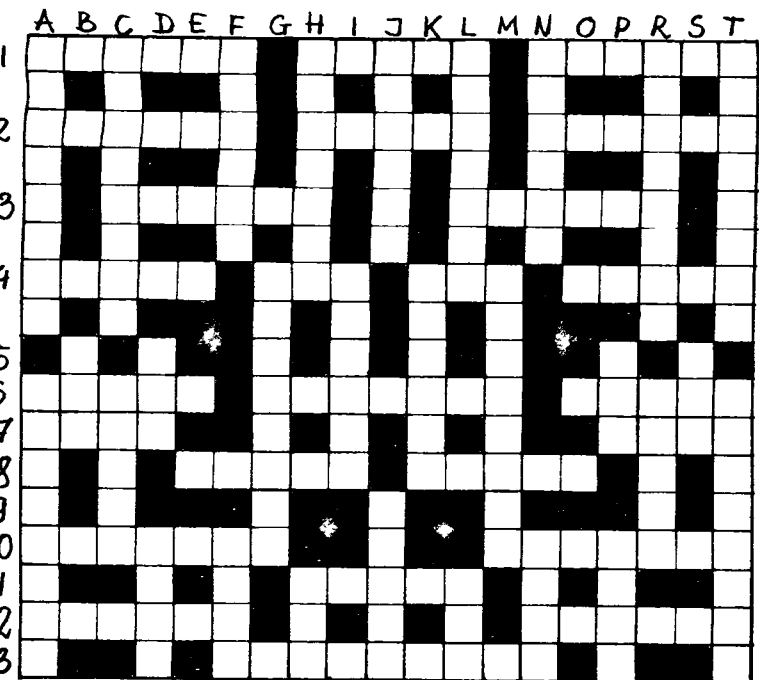
popatrzmy na RECE 3- KOLOROWE gdyż są one stosunkowo łatwe

do wylicytowania Ogólna zasada brzmi

rozpocznij licytację od koloru poniżej singla

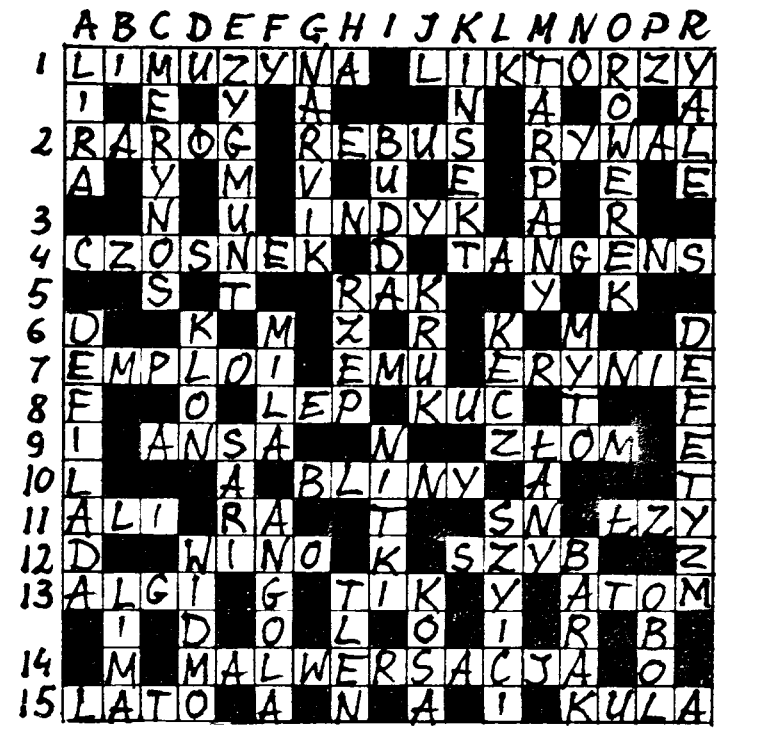
lub renonsu

Przykłady w następnym odcinku

KRZYŻÓWKA NR 76

- Poziomo**
- 1-A olbrzymie drzewo afrykańskie
 - 1-H język antyczny
 - 1-N zbiórka pieniędzy na jakiś cel
 - 2-A odpoczynek
 - 2-H środek dezynfekujący
 - 2-N noz osadzany na lufie karabinu
 - 3-C generał dowódca armii polskiej we Francji w czasie I wojny światowej
 - 3-L pomieszczenie pod kościołem
 - 4-A założyciel Imperium Otomanskiego
 - 4-G umocnienie przeciwpowodziowe
 - 4-K kwas rybonukleinowy
 - 4-O nabiał
 - 6-A waluta USA
 - 6-G starszłachecki stroj
 - 6-O postument
 - 7-A tytuł władcy muzułmańskiego
 - 7-P narzędzie garncarskie
 - 8-E czarny ptak przypominający wronę
 - 8-K punkt na niebie pionowo nad głową patrzącego
 - 10-A niezbędny do produkcji energii atomowej
 - 10-M śniegowce
 - 11-H amerykańska firma fotograficzna
 - 12-A utwór o treści miłosnej
 - 12-N brzoń biała ulanów
 - 13-F umowa
- Pionowo**
- 1-A wyspa na Morzu Karaibskim
 - 1-C stan w USA
 - 1-F kompas

PIAS ENTERPRISES LIMITED

1570 BLOOR ST. WEST, TORONTO, ONT. CANADA M6P 1A4
 TEL. (416) 531-8786

PRZESYŁKI DO POLSKI

SPECJALNE CENY

PACZKI MORSKIE \$1 35/kg dostawa do 8 tygodni
 PACZKI MORSKIE EKSPRESOWE \$3 25/kg dostawa do 4 tygodni
 PACZKI LOTNICZE \$3 65/kg dostawa do 21 dni

Przyjmujemy każdą przesyłkę
 (Od 4 kilogramów bez dodatkowych opłat, w przypadku paczki mniejszej \$0 50 za każdy brakujący kilogram)

- Gwarantujemy dostawę do drzwi odbiorcy w Polsce
- Zwrotne potwierdzenie odbioru paczki
- Ubezpieczenie przesyłki zgodnie z jej wartością
- Uprzejmą i solidną obsługę w Kanadzie i w Polsce

Uwaga nowość! Jako jedyna firma gwarantujemy zwrot poniesionych opłat za niewywiązanie się z podanych warunków dostawy

Oferujemy
 Zestawy towarów do wyboru (kawa, herbata, owoce cytrusowe itp.)
 (Minimum zamówienia \$30)

Przesyłkę pieniędzy
 Maszyny i urządzenia gospodarstwa domowego
 Samochody, traktory, maszyny budowlane
 Odzież, wełna

UWAGA! Pias UWAGA!

samochod osobowy

POLSKI FIAT 126 p

Główna nagroda wielkiego konkursu dla nadawców
 przesyłek do Polski nadanych przez nasz serwis

Szczegółowych informacji udzieli nasz autoryzowany dealer

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL ADDISON ON BAY LIMITED

PONTIAC, BUICK, CADILLAC

Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję na (Parts & Labour)

GENERAL MOTORS
 pożyczka na samochód
 Specjalizuję się w otrzymaniu pożyczki na samochód dla nowo przybyłych
 minimalna wpłata
 niskie miesięczne spłaty

Specjalne ceny dla Rodaków oferuje tylko
ARNOLD PENK
 (Wyróżniony przez GM jako "Senior master salesman")
 PO WSZELKIE INFORMACJE NA TEMAT SAMOCHODÓW LUB UBEZPIECZEN PROSZĘ
 DZWOŃC 964-3211 LUB DO DOMU W KAŻDYCH GODZINACH 731-0757 ZOSTAWIAJĄC NAZWISKO I NUMER TELEFONU
832 BAY ST., TORONTO (przy College St.)

- 1-H salon wystaw artystycznych
- 1-J schorzenie skóry
- 1-L partner Kolombiny
- 1-N pomieszczenie dla załogi na statku
- 1-R wydarzenie wywołujące żywe zainteresowanie
- 1-T uczonec badający ciała niebieskie
- 4-G w sporcie zwycięstwo bez walki z powodu np nieobecności przeciwnika
- 4-I rzymska, parowa lub sztuka Majakowskiego
- 4-K budynek, w którym urzędują władze miejskie
- 4-M trucizna <krwmina>
- 5-B poziome drzewce na zagłowie
- 5-D rosyjski monarcha
- 5-P węzeł włosów
- 5-S a zapowiadał się na byka
- 6-A zbieg z wojska
- 6-C drzewo spotykane w Tatrach
- 6-R gigant
- 6-T król Polski
- 9-J łatwopalny gaz
- 10-D lisi ogon
- 10-F rodzaj wielorybow
- 10-N uraza
- 10-P państwo Zatoki Perskiej
- 11-H perski, syjamski lub dachowiec
- 11 I dryfujące tafle lodu

KONTAKT - miesięcznik redagowany przez członków i współpracowników NSZZ "Solidarnosc"

Przedstawicielem na Kanadę jest **Hania Fedorowicz**,
111 Almyer Ave Ottawa, Ont K1S 2X6

w Toronto - pan **Krzysztof Buettner**, 575 Queen Str W
Toronto, Ont M5V 2B6

lub telefonicznie 533-9471 (Elżbieta Wolska)

"DOROBK POLONIJNY"
DWUSETNA ROCZNICA ONTARIO I 150 LAT TORONTO
"ECHO OJCZYZNY" polski program radiowy urządza
dnia 8 kwietnia o 3 30 p p w West Park Secondary School
AUDITORIUM

na który zaprasza wszystkich miłośników dobrej piosenki,
muzyki, tanców i satyry. Udział biorą: Ks. A Baksik
Słowo wstępne G Kuczynska, *spiew* T Klimuszko, K Kęsik
poezja K Komorowska, Z Kabot, *satyra* R Szczęsny
tance jazz, cyganski, polka humorystyczna - B Szabunia,
M Szabunia, G Sniatkiewicz, D Kęsik, *kujawiacy* - J Mielczarek
orkiestra S Sobolewski i inni

Wstęp: dorośli \$5 00, dzieci \$2 50

ŻYCZYMY PRZYJEMNEJ ZABAWY

77 78

"POLONEZ" Polski program radiowy
Producent **MAREK J GOŁDYN**
2120 Bloor St W Toronto, M6S 1M8, Tel (416) 762-7401
W soboty 3 30 - 4 30 1250 AM CHWO

"RADIO VICTORIA" od 10 30 a m do 11 00 a m
w niedziele na stacji WHLD 1230 AM

POLSKI PROGRAM RADIOWY
na stacji CJUB w VANCOUVER - 1470 AM
w każdą niedzielę od 14 30 do 16 00
Prowadzi **STASIA MAŁCZYŃSKA** i **TONY IOCHLIN**
Tel 946 - 9617

Wiadomości z Polski, ogłoszenia i komunikaty polonijne,
komentarze, koncert życzeń, ogłoszenia handlowe

"PANI JADWIGA" Polski program radiowy
"PANI JADWIGA" Polski program radiowy
ze stacji CHWO 1250 w Oakville - od godz 1 do 2
w każdą sobotę *Reklamy i ogłoszenia handlowe*
oraz wszelkie komunikaty - przyjmuje się telefonicznie
691 - 8789

"POLONIA REVIEW" Polski Program Telewizyjny

Wtorki i piątki - godzina 7 30 wieczorem,
Czwartki - godzina 6 30 wieczorem na kanale 10
(Maclean Hunter Parkdale)

Przynosi aktualne wiadomości z Polski i z życia
Polonii kanadyjskiej

Komunikat

FEDERACJA POLEK W TORONTO Ogniw Nr 4,
urządza interesującą imprezę
Mgr inż geodeta, P **EWA ADAMOWICZ**, wystąpi
z prelekcją pod tytułem
"LATINA - OBÓZ PRZEJŚCIOWY",
o problemach uchodźców polskich na terenie Włoch
Zapraszamy na tę ciekawą prelekcję, która odbędzie
się w Dolnej Sali SPK, 206 Beverley St., w piątek
30 MARCA 1984, o godz 8 wieczorem
Kawa i ciastka domowego wypieku będą podawane w
czasie przerwy, za okazaniem biletu wstępu
Wstęp \$4, studenci \$3

Zapraszamy jak najserdeczniej!

Federacja Polek
Ogniw Nr 4, Toronto
Przewodnicząca
Ama Nowakowska

STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW POLSKICH

Uprzejmie zawiadamiamy, że następne zebranie towarzyskie odbędzie się w dniu 6 KWIETNIA o godz 8 wiecz w sali SPK, 206 Beverley
Prof Sharon Williams, z York University, specjalistka od prawa międzynarodowego wygłosi odczyt pt
Polskie Skarby w Ottawie - Kontrowersja Międzynarodowa
Prelegentka jest prawnikiem zajmującym się sprawami restytucji dóbr kulturalnych. Na temat polskich skarbow narodowych pisała swoją pracę magisterską
Zapraszamy wszystkich członków i sympatyków
Wstęp członkowie \$3, nieczłonkowie \$4, nowo przybyli niepracujący \$2

Zarząd

TORONTO KOMUNIKATY

POMNIK JANA PAWŁA II

Kochamy i szczerzymy się Ojcem Świętym Janem Pawłem II. I słusznie. Jest pierwszym w dziejach kościoła Polakiem, który zasiadł na Tronie Papieskim i zadziwia cały świat.

Rozwinął szeroką i wieloraką działalność opartą na Ewangelii, w nauce Kościoła i głosi ją wszem. Idzie słowem Bożym do narodów o wysokim poziomie kulturalnym, o niskim, do moźnych tego świata i do najbardziej opuszczonych, zanedbanych. Odwiedził nawet w celi więziennej zamachowca, który ranił go ciężko. Kochamy i podziwiamy naszego Papieża bardziej aniżeli inni, mowimy przecież polski Papież zamiast Papież - Polak, co naturalnie jest wcale wymowne.

Nasz swoisty stosunek do Ojca Świętego nie powinien - nie może - ograniczyć się tylko do słów. Słowa mijają gdy nie uwiecznimy ich. W murach naszego miasta spotkał się już trzykrotnie z obecnym Papieżem w tym, iż dwukrotnie gdy znalazł się w naszym gronie kiedy był Metropolita Krakowskim. Polonia przyczyniła się walcie do powstania w Rzymie osrodka polskiego Domu im Jana Pawła II, wspiera różne charytatywne imprezy prowadzone pod imieniem Papieża, ale potrzeba obiektu szczególnego, który byłby stale wśród nas. Myślę, iż wzniesieniem pomnika Jana Pawła II nie tylko uczymy Go godnie lecz będziemy Go również stale mieli wśród nas. Będzie przewodził, będzie nam przypominał o różnych sprawach. Będzie dla wszystkich innych również pewnego rodzaju widocznym świadectwem miłości i przywiązania Polonii do Kościoła i narodu, z którego się wywodzi. I my też

W imieniu Komitetu,

TADEUSZ GONSIK - Prezes

CREDIT UNION
SW STANISŁAWA
i SW KAZIMIERZA

ZAWIADOMIENIE

Zarząd Credit Union sw Stanisława i sw Kazimierza z a w i a d a m i a, że tegoroczne **WALNE ZEBRANIE** odbędzie się w niedzielę 8 KWIETNIA 1984 o godz 3 30 po poł. w audytorium parafii sw Kazimierza przy ulicy 154 Roncesvalles

Prosimy wszystkich o punktualność oraz o okazywanie przy wejściu książeczek członkowskich (shares)

ZARZĄD

77 78

KOMUNIKAT

CENTRALNY KOMITET POLSKICH ORGANIZACJI WETERANSKICH TORONTO-OSHAWA, zawiadamia, że w dniu 8 kwietnia 1984 roku w Kościele Matki Boskiej (1996 Daven Port Road, Toronto) o godzinie 11 30 zostanie odprawiona uroczysta Msza Święta za pomordowanych w Katyniu Żołnierzy Polskich w 1940 r. Organizacje weteranckie i kombatanckie ze sztandarami, delegacje organizacji polonijnych, młodzieżowych, harcerskich również ze sztandarami, wraz z Polonią torontorską, są proszone o liczne przybycie na tę uroczystość. Zbiórka sztandarów w klasie szkolnej obok zakrytych o godzinie 11 00

Za Zarząd

Stefan Falkowski - Przewodniczący
76-77

koncowe rozliczenie z funduszu wydanego podczas głodówki pod konsulatem

W sumie zebraliśmy \$2830 17. Sumę tę wydano na opłatę za samochody turystyczne, ich ogrzewanie i obsługę, lekarstwa, witaminy, ciepłą odzież, przejazd karetką i inne. Po zaplaceniu wszystkich zaległych rachunków pozostało \$524 24, z tego \$350 00 pokryło koszty wystawy w Domu SPK w Toronto "Głodówka". \$174 24 przeznaczono na filmowy materiał dokumentalny o głodówce (po porozumieniu z częścią ofiarodawców). PCAG dopłaciło z własnych funduszy \$125 76 na pokrycie częściowych kosztów montażu. Wszystkim ofiarodawcom i osobom które udzieliły pomocy akcji serdecznie dziękujemy.

PCAG

SPORT

BECKENBAUER

Dwaj wielcy piłkarze i jedno czesne przyjaciele, Pele i Beckenbauer, opracowali wspólnie projekt pewnych zmian w piłkarskich przepisach gry i regulaminach rozgrywek. Ich zdaniem przyczynią się one do zwiększenia atrakcyjności futbolu. Oto propozycje:

■ Wykop zamiast wyrzutu ręką z autu. Taki przepis stosowany jest zresztą od kilku lat w czasie turniejów juniorów w Monako, wszyscy są na ogół "za".

■ Zlikwidować "mur" przy rzutach wolnych. Obecnie faul na 16 metrów - to karny, pół metra dalej - już tylko wolny, a przed strzelcem ustawia się szereg muru obronców.

■ Zlikwidować remisy. Taki system, zdaniem Pelego, zdał egzamin w USA. Przy remisie po 90 minutach powinna nastąpić dogrywka, 2 razy 7,5 min. a jeśli i ona nie zmieni wyniku - powinno się strzelać karne, lecz po amerykańsku. Wykonawca rusza z piłką z odległości 32 metrów od bramki. Bramkarz może, oczywiście wybiec, interweniować w dowolny sposób, byle bez faulu.

■ Inna punktacja, taka jak w USA. Za zwycięstwo - 6 pkt. Za każdą bramkę - po 1 punkcie, ale najwyżej 3 pkt, czyli do pierwszych 3 bramek. Punkty za gole przysługują także pokonanym. Tak więc w jednym meczu można zdobyć maksymalnie 9 pkt.

■ Przepis o spalonym powinien obowiązywać jedynie w odległości 32 metrów od bramek przeciwnika.

■ Spotkanie powinno prowadzić dwóch sędziów głównych, po jednym na każdej połowie. Gdy mecz toczy się w szybkim tempie - sędziowie pod koniec nie nadążają za akcjami.

Propozycje interesujące, niekiedy kontrowersyjne, ale jak znamy życie i International Board, komisję zajmującą się ustalaniem i interpretacją przepisów gry - długo na te zmiany poczekamy.

OKRUCHY SPORTOWE

Lozanna Komitet Organizacyjny następnych letnich igrzysk olimpijskich, które odbędą się w 1968 roku w Seulu, poinformował, że impreza ta odbędzie się w dniach 17 września - 2 października. Termin ten został zaakceptowany przez MKOL.

Rekord skuteczności we francuskim hokeju ustanowili zawodnicy drużyny HC Croix, którzy w meczu narodowej ligi C (trzecia liga) pokonali Chalons sur Marne 6:1. Nietrudno obliczyć, że w tym spotkaniu gole padały częściej niż co minutę. Poprzedni rekord dzierżyli hokeiści Brianconu, którzy rozgromili przeciwników 5:0.

Mediolan Olbrzymią niespodzianką sprawił młody szwedzki tenisista Stefan Edberg w turnieju Grand Prix. W finałowej grze spotkał się on z zaliczanym do czołowej piątki graczy świata, swoim rodakiem Matssem Wilanderem i pokonał go w dwóch krótkich setach 6:4 6:2.

SPORT SPORT

BOJERY BOJERY

Kramer mistrzem Europy

W Polsce odbyły się dwie imprezy bojerowe najwyższej rangi. Odbywają się one zazwyczaj pod koniec sezonu i skupiają całą światową czołówkę zęglarzy na lodzie. Były to Mistrzostwa Świata i Mistrzostwa Europy. Regulamin Mistrzostw Europy dopuszcza do startu także bojerowców spoza Europy, a ponieważ imprezy te odbywają się jedna po drugiej, wyniki często są podobne. Tym razem było inaczej.

Do światowej czołówki od lat zaliczają się Polacy, Sowieci i Amerykanie. Ci ostatni zresztą są producentami wysmienitego sprzętu bojerowego. Od nich więc wiele zależy. Na ich sprzęcie jeżdżą i Polacy i Estonczycy (w barwach Związku Radzieckiego). I od tego sprzętu zależało b. dużo. Kilka lat temu Polacy mieli duże kłopoty przede wszystkim z zagłębieniem, głównie dzięki własnym staraniom nawiązali kontakty ze znakomitym zagłębicielami amerykańskim Skipem Bostonem i od niego to kupowali (po mocno zamrożonych cenach) wszystkie zagłębienie.

W Krynicy okazało się, że bezkonkurencyjne jeszcze niedawno zagłębienie Skipa Bostona przegrywają rywalizację z wyrobami o wiele młodszego innego Amerykanina, mistrza świata z ubiegłego roku Henry Bossetta. Przy średnich wiatrach te drugie były zdecydowanie lepsze. Właśnie na zagłębieniu Bossetta Estonczycy wygrali jak chcieli mistrzostwa świata. Polacy walczyli i z utęsknieniem czekali na zmianę pogody. Albo niech wieje bardzo mocno, albo prawie wcale, na tyle, by można było zęglować. Nastąpiło to drugie. Słaby zefirek lepiej wypełniał zagłębienie Bostona i nasi znowu byli gorzy.

Uprzedziłem trochę fakty, ale wydaje mi się, że byłem Panstwem winien to krótkie wprowadzenie mogące wyjaśnić zagadki wydarzeń na Zalewie Wiślanym.

Po pierwszym dniu Mistrzostw Świata powody do zadowolenia mieli Estonczycy. Vaiko Vooremaa, był bezkonkurencyjny, za każdym razem przelatując jako pierwszy linię mety. Mimo to przewaga tallińskiego 21-latkę nad następnym zawodnikiem była minimalna. Drugi bowiem to Tiit Haagma, który wygrał trzy slizgi, raz plasując się na drugiej pozycji oczywiście za Vooremaa. Polacy jeździli dobrze, ale zajmowali na ogół miejsca od 4 do dziesiątego.

Drugi dzień zawodów był jeszcze bardziej zacięty - do rywalizacji o złoty medal włączył się jeszcze trzeci Estonczyk Kullmann. Przed ostatnim wyciżgiem sytuacja była następująca: Vooremaa startował w siedmiu slizgach z których 5 wygrał raz był 6, a raz wyciżgi nie ukończył (pękł mu maszt) i miał minus 6 pkt (najgorszy wynik się odrzuca). Haagma wygrał trzy wyciżgi, a cztery razy był drugi co dało mu minus 6,4 pkt. Tak więc żeby zdobyć złoty medal Haagma mogłaby

w ogóle nie dojechać do mety, gdyby tylko Vooremaa nie był pierwszy. Walka jednak trwała do końca. Ostatni wyciżgi wygrał Haagma przed Kullmannem i Vooremaa.

Koncowa klasyfikacja

1 Tiit Haagma, 2 Vaiko Vooremaa, 3 Matti Kullmann (wszyscy Estonia), 4 Henry Bossett (USA), 5 Bogdan Kramer, 6 Wojciech Jaszczur-Nowicki, 7 Ryszard Hamrol, 8 Piotr Burczynski (wszyscy Polska), 9 Ain Vilde (Estonia), 10 Stanisław Macur (Polska).

Następnego dnia rozegrano mistrzostwa Europy. Tym razem sytuacja zmieniła się diametralnie, gdyż wiatr ledwie tylko dmuchał w Krynicy Morskiej, a to preferowało zagłębienie Bostona używane przez Polaków.

Przypuszczenia sprawdziły się szybko. Pierwszym slizgi prowadził Tiit Haagma, ale za nim sami Polacy - Piotr Burczynski, Bogdan Kramer, Karol Jablonski. Kolejność nie uległa zmianie do samej mety. Wygrał wprawdzie mistrz świata, ale wicemistrz Vooremaa był dopiero szósty, gdyż wyprzedził go także mistrz świata sprzed roku, Amerykanin Henry Bossett.

Drugi wyciżgi, to już zdecydowana przewaga naszych reprezentantów. Taka sama jak w mistrzostwach świata zaprezentowali znakomici Estonczycy. Linię mety przekroczyło aż czterech Polaków i dopiero za ostatnim z nich, Kramerem, zameldował się Tiit Haagma.

Po dwóch slizgach prowadził Burczynski przed Haagma, Karolem Jablonskim i Kramerem. Kolejny trzeci wyciżgi. Czekamy na zaciętą walkę, tymczasem P-123 Bogdana Kramera szybko odrywa się od rywali i z bardzo dużą przewagą, jako pierwszy melduje się na mecie. Za nim dwaj Estonczycy.

Następnego dnia miały się odbyć kolejne slizgi, ale pogoda splotała figla, wiatr zamarł zupełnie natomiast mgła spowiła Zalew Wiślanym. W tej sytuacji Komisja organizacyjna odwołała kolejne slizgi i zakończyła ME.

Wyniki poszczególnych slizgów

I - 1 Tiit Haagma (Estonia), 2 Piotr Burczynski (Polska), 3 Bogdan Kramer (Polska), II - 1 Andrzej Michalczyk (Polska), 2 Karol Jablonski (Polska), 3 Burczynski (Polska), III - 1 Kramer, 2 Vaiko Vooremaa (Estonia), 3 Haagma.

Klasyfikacja końcowa

1 Kramer - 6,9 pkt, 2 Haagma - 7,9, 3 Burczynski - 11,5, 4 Jablonski - 15,6, 5 Vooremaa - 16,6, 6 Matti Kullman (Estonia) - 23,0, 7 Ryszard Hamrol (Polska) - 29,0, 8 Andrzej Michalczyk (Polska) - 30,0, 9 Wojciech Jaszczur-Nowicki (Polska) - 30,0, 10 Peter Koppany (RFN) - 31 pkt.

Michał

Polonia przewodzi w I lidze hokeja

Piłkarze już rozpoczęli wiosenne zmagania, ale zimowe sporty nadal nie dają za wygraną. Hokejści mają jeszcze po 4 mecze do zakończenia rozgrywek. W ostatnich meczach lider hokejowej ekstraklasy Polonia Bytom przegrała we wtorek drugi mecz w tym sezonie. Dopiero drugi, ale za to jak - 1:8 z broniącym tytułu mistrza, sosnowieckim Zagłębiem. W spotkaniu wyrównanych drużyn - to prawdziwy pogrom. Tym zwycięstwem sosnowiczanie zapewni sobie lepszy bilans bezpośrednich meczów z Polonią, co może mieć ogromne znaczenie w pucharowych finałach.

Znacznie bardziej zacięte było spotkanie innej pary z grupy "spokojnych". Naprzód zwyciężył w Janowie GKS Tychy 4:3, głównie dzięki większej przytomności pod bramką.

Ciekawe rzeczy w puli "Niepewnych". GKS Katowice wygrał 5:2 na lodowisku Cracovii i omal nie spowodował tragicznej sytuacji krakowian, którym groziło "umocnienie się" na przedostatnim miejscu w tabeli z aż czteropunktową stratą do oświęcimskiej Unii. Ale Unia - i to największa sensacja wtorkowego wieczoru - mimo początkowego prowadzenia uległa 4:5 na własnym lodowisku bydgoskim budowlanym i nadal nie wiadomo, kto - obok bydgoszczan - przystąpi do barażów o utrzymanie się w ekstraklasie.

TABELA I LIGI

„Spokojni”		
1 Polonia	43-7	126-53
2 Zagłębie	37-13	161-68
3 Podhale	35-15	104-70
4 Naprzód	25-25	107-99
5 Tychy	21-29	98-110
6 ŁKS	19-31	83-109
„Niepewni”		
7 Katowice	22-30	99-132
8 Unia	21-31	114-131
9 Cracovia	19-33	107-137
10 Budowlani	12-40	79-171

Sukces Kalkowej i Giegiela w Goeteborgu

W pięknej hali sportowej w Goeteborgu odbyły się XV Halowe Mistrzostwa Europy. Zawody dostarczyły mnóstwo emocji, a prawdziwą okrasą imprezy była fascynująca walka francuskich tyczkarzy. Rekordzista świata Thierry Vigneron i jego kolega z ekipy, były rekordzista świata Pierre Quinon byli w znakomitej formie. Od wysokości 5,60 m liczyli się tylko oni. Najpierw Vigneron przeszedł 5,70, potem Quinon 5,75, Vigneron 5,80 i 5,85! To był już rekord świata! Jest to zresztą rezultat lepszy o 2 cm od rekordu świata tego samego zawodnika na otwartym stadionie. Ale nie był to jeszcze koniec konkursu. Pierre Quinon z dysponował poprzeczką na 5,90 i

Dozynki w sportach zimowych

Planica Dwie bardzo miłe niespodzianki sprawili polscy skoczkowie w ostatnich tej zimy konkursach skoków narciarskich o Puchar Świata rozegranych w znanym jugosłowiańskim ośrodku sportów zimowych w Planicy. W pierwszym konkursie skoków rozgrywanym 24 III na 70-metrowym obiekcie trzecie miejsce zajął młody polski skoczek Janusz Malik ulegając tylko Weissflogowi (NRD) i Amerykaninowi Hollandowi, a zostawiając w pobitym polu całą światową czołówkę skoczków.

Drugiego dnia zawodów, w ostatnią niedzielę znakomicie spisał się nasz czołowy skoczek Piotr Fijas zajmując 3 miejsce. Między pokonanymi znalazł się nawet Jens Weissflog! Brawo Polacy! Życzymy aby cały następny sezon był tak pomyslny. A oto wyniki:

Skocznia 70-metrowa

1 Jens Weissflog, NRD, 223,2 pkt (97 m-90 m), 2 Mike Holland, USA 200 (90 5-88), 3 Janusz Malik, Polska, 199 (90-87), 4 Vladimír Podzimek, Czechosłowacja, 199,3 (88-90), 5 Pavel Ploc, Czechosłowacja, 197,4 (89 5-87).

Skocznia 90-metrowa

1 Pavel Ploc, Czechosłowacja, 203 pkt (122m - 123 m), 2 Vergard Opaas, Norwegia, 171,4 (120-106), 3 Piotr Fijas, Polska 162,5 (113-107), 4 Ernst Bettori, Austria, 160,1 (107-112), 5 Andreas Bauer, RFN 160,1 (110-109), 6 Primoz Ulaga, Jugosławia, 157,4 (110-106), 7 Vladislav Dluhos, Czechosłowacja, 152,6 (108-105), 8 Jens Weissflog, NRD, 152,2 (108-105).

Po tych konkursach Jens Weissflog wysunął się przed Matti Nykanena i zdobył Puchar Świata.

Klasyfikacja końcowa

1 Weissflog, 230 pkt, 2 Matti Nykanen, Finlandia, 217,3 pkt, 3 Ploc, 148,4 pkt, 4 Jeff Hastings, USA, 123,5 pkt, 5 Juri Parama, Czechosłowacja, 122,6 pkt, 6 Ulaga, 120,7 pkt, 7 Ostwald, 119,8 pkt, 8 Horst Bulau, Ottawa, 102 pkt.

W klasyfikacji drużynowej Pucharu Świata wygrała Finlandia - 558 pkt przed NRD 551 i Cze-

w jednej z prób był bliski sukcesu! Vignon odpowiedział na to poprzeczką na niebotycznej wysokości 6 m!!! Ale nie dał rady.

Polacy zajęli szóste i siódme miejsce, ale wyniki 5,50 Marian Kolasa i 5,40 Mariusz Klimczyk nie zaimponowały w tym towarzystwie.

Ale Polacy też mieli swoje chwile. Wygrali oba finały biegów przez płotki.

Romuald Giegiel w pięknym stylu zdobył tytuł mistrza Europy wygrywając z czasem 7,62 sek (halowy rekord Polski). O tym jak wyraźnie Polak gorował nad rywalami świadczy różnica czasów. Drugi na mecie, Węgier Bakos stracił do Giegiela 0,13 sek (to bardzo dużo na tak krótkim dystansie) podczas gdy pomiędzy drugim a piątym zawodnikiem na mecie było tylko 0,06 sek różnicy.

Bardzo dobrze pobięła także Lucyna Kalkowa. I ona wrocła

chosłowacją 479 pkt. Kanada zajęła 8 miejsce (125 pkt), a Polska 10 miejsce - 75 pkt.

Zakończyli swe boje także alpejczyści. W punktacji ogólnej Pucharu Świata zwyciężył najrowniejszy z narciarzy - z równym powodzeniem jeżdzący bieg zjazdowy jak i slalom specjalny Szwajcar Pirmin Zurbriggen przed znakomitym specjalistą od slalomów (giganta i specjalnego) Szwedem Ingemarem Stenmarkiem. Trzecie miejsce zajął znakomicie jeżdzący pod koniec sezonu Marc Girardelli z Luksemburga, a czwarte Andreas Wenzel - Lichtensztajn. A oto najlepsi narciarze sezonu.

Slalom gigant

1 Stenmark, 115 pkt (cztery zwycięstwa), 2 Zurbriggen, 115 (trzy zwycięstwa), 3 Enn, 105, 4 Marc Girardelli, 92, 5 Franko, 68.

Slalom specjalny

1 Girardelli, 125 pkt, 2 Stenmark, 115, 3 Gruber, 82, 4 Popangelov, 77, 5 Krizaj, 66, 6 Wenzel, 60.

Klasyfikacja generalna

1 Zurbriggen, 256 pkt, 2 Stenmark, 230, 3 Giardelli, 222, 4 Wenzel, 191, 5 Steiner, 148, 6 Franz Heinfzer, Szwajcaria, 129, 7 Urs Raeber, Szwajcaria, 118, 8 Gruber, Austria, 113, 9 Giorgi, 107, 10 Krizaj, 106, 11 Enn, 105, 12 Julen i Resch, 91, 14 Bill Johnson, USA, 87, 15 Phil Mahre, USA, 85.

Bardzo dobrze spisały się polskie dziewczęta w ostatnim w tegorocznym Pucharze Świata slalomie specjalnym Dorota Tlalka zajęła drugie i jej siostra bliźniaczka Małgorzata piąte miejsce. A startowały wszystkie najlepsze slalomistki. W ten sposób nasze dziewczęta zajęły w ostatecznej klasyfikacji slalomu 6 i 7 miejsce. Gratulujemy naszym miłym dziewczętom i życzymy powodzenia w przyszłym sezonie.

Slalom specjalny Oslo-Norwegia

1 Tamara McKinney, USA 1:30:15, 2 Dorota Tlalka, Polska 1:30:15, 3 Perrine Pelen, Francja 1:30:31, 4 Erika Hess, Szwajcaria 1:30:64, 4 Małgorzata Tlalka, Polska 1:30:79.

Klasyfikacja końcowa slalomu specjalnego

1 Tamara McKinney 110 pkt, 2 Roswitha Steiner (Austria) 100, 3 Perrine Pelen 90, 4 Erika Hess 89, 5 Mari Rosa Quarno (Włochy) 77, 6 Dorota Tlalka 70, 7 Małgorzata Tlalka 64, 7 Hanni Wenzel (Lichtenstein) 64.

Ostateczna klasyfikacja generalna

1 Erika Hess 247 pkt, 2 Hanni Wenzel 238, 3 Tamara McKinney 194, 4 Irene Epple (RFN) 178, 5 Michla Figini (Szwajc.) 166.

ze złotym medalem za wynik 7,96. Drugi halowy rekord Polski ustanowiła Danuta Bułakowska - 1,95 i zdobyła brązowy medal za Ulrike Meyfarth (RFN) i Maryse Ewanje - Eple (Francja) - wszystkie ten sam rezultat 1,95. Siódme miejsce zajęła Jolanta Komsa 1,92.

Poza tym większych sukcesów Polska nie odnotowała, ale też większość naszych najlepszych do Goeteborga nie dojechała.

OGŁOSZENIA	OGŁOSZENIA	OGŁOSZENIA	ASTRA MEAT PRODUCTS	Największe Polskie Biuro Podroży
<p>OGŁOSZENIE na tej stronie 3 miesiące - \$42 Praca darmo</p>	<p>Dr V T, BLOK GŁOWCZYŃSKA, M A, O.D Optometrysta - Okuliści Badanie oczu, okulary, contact lenses, 2391 - A Bloor St W (Jane Subway) Tel 766 - 5580 <i>Codziennie z wyjątkiem wtorków</i></p>	<p>DENTYSTYCZNE PROTEZY G RYTWIŃSKI D T z 25-letnim doświadczeniem 404 A Roncesvalles Ave, Toronto (obok kina Revue) Tel 531-8545</p>	<p>ASTRA MEAT PRODUCTS służy Klientom ponad 25 lat POSIADA duży wybór wspaniałych zawsze świeżych wędlin smaczną polską kiełbasę oraz wiele importowanych artykułów spożywczych EDWARD REMBACZ zapewnia Państwu miłą i uprzejmą obsługę 2238 BLOOR STR W TORONTO TEL 763 1093</p>	<p>TRAVEL CENTRE LTD Właściciel JERZY ŁUCKI 1592 Bloor St West, Toronto, Ont M6P 1A4 Tel 533 9496 533 9497 533-8417 533-8235 Podroże indywidualne i grupowe Sprawdzanie krewnych PKO Indywidualne oraz charterowe Katalogi wysyłamy na życzenie Specjalne wycieczki na Bahama Barbados Florydę i do Meksyku</p>
<p>PRZESZŁO \$ 20 NA GODZINĘ zarabia wykwalifikowany spawacz SWIADECTWO SPAWACZA W 5 TYGODNI można uzyskać w INSTITUTE OF TECHNICAL TRADES który szkoły specjalistów już 25 lat z górą ● nowoczesne urządzenia ● rysunek techniczny ● kursy dzienne, wieczorne, sobotnie i na zmiany ● dokogne opłaty tygodniowe 734 Kipling Ave., Toronto TEL 255 2369 po godzinach TEL 536-008 921-3886 Informacji udzielają MARK NIEWIADOMSKI lub ANDRZEJ MAJ 71 82</p>	<p>DENTURE THERAPY CLINIC Jan M Wisniewski D T Pierwsza Polska Protezownia Dentystyczna 2337 Dundas St W Toronto Ont (Bloor Dundas Square Bldg) TEL (416) 533 8811 M6P 1W7</p>	<p>DIVORCE AID K. BELDOWSKI Rozwód \$155 226 Queen St W suite 200 Toronto, Ont M5V JZ6 tel (416) 598-1127</p>	<p>Wykonuję wszelkiego rodzaju roboty na drutach Tel 492 - 1910</p>	<p>ADWOKAT, NOTARIUSZ RICHARD E KULIS B A B Ed M A L L B uprzejmie zawiadamia że biuro czynne jest codziennie od 9 rano i wieczorami po porozumieniu telefonicznym 2991A Bloor Street West, Toronto (przy Royal York Road obok Credit Union) TEL 231 0327</p>
<p>SPRZĘDAM DOM w miejscowości podgórskiej niedaleko Rabki 16 pokoi 4 łazienki 4 taras-balkony 3 lokale sklepowe Budynek ten jest przystosowany jako obiekt hotelowo-turystyczny Wraz z budynkiem do sprzedania gospodarstwo ogrodnicze szklarnia-cieplarnia 61m x 16m dająca roczny dochód 1 milion złotych Poważne oferty kierować E. T. B-1 77 82</p>	<p>Nowy Gabinet Lekarski otworzyła młoda, polonijna lekarka, Dr MARY DONNA PIETRASZEK w budynku Jane-Bloor Centre, 2 Jane St suite 203 Tel 763-5956 Poprzednio pracowała w St Joseph's Health Centre</p>	<p>M-C DAIRY Co Ltd PRODUCTS Dostarczamy wszystkie znane produkty mleczne do każdego sklepu w Toronto, Wyrabiamy kwasną śmietanę Yogourt, huslanke, sery białe i topione Żądajcie naszych wyrobów w swoich sklepach Godziny otwarcia 7 00 do 4 00 212 Mavety St - TEL 766-6711</p>	<p>BIKOL CONSTRUCTION Instalacja i wymiana okien, drzwi aluminiowy siding dachy, budowa garaży Praca wykonywana przez ekspertów i z gwarancją Wycena bezpłatna Proszę kontaktować się z Zuzanną TEL 251 4466 Metro licencja B-3229</p>	<p>ADAMS CARPET CLEANING SERVICE Oferuje czyszczenie dywanów i tapicerki meblowej najnowszą metodą Steam Brush' Praca fachowa Gwarantowana Ceny konkurencyjne TEL 537 5089 całą dobę</p>
<p>Udzielam lekcji gry na fortepianie początkującym i średnio zaawansowanym Okolica Victoria Park Av (Subway Station) miejsce CRESSCENT TOWN TEL 694-9044 po 5 codziennie 66-79</p>	<p>jolanta interiors POLSKA FIRMA specjalizująca się w architekturze wnętrz udzieli Ci porady jak urządzać gustownie i wygodnie Twoje mieszkanie lub dom Sprzedajemy nowoczesne zastawy okien i drzwi VERTICAL HORIZONTAL BLINDS po bardzo doładowych cenach Szeroka oferta na prezentów na każdą okazję 2368 Bloor St W Toronto Ont M6S 1P5 tel 762 9638</p>	<p>KARL S BUTCHER & GROCERY Właściciel Karol Jarząbek Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa wędliny własnego wyrobu smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze 105 Roncesvalle Ave, Toronto, TEL 531 1622</p>	<p>Nowa firma ubezpieczeniowa AUTA DOPY SKLEPY HUMBERVIEW INSURANCE STEFAN BORYS 337 Roncesvalles Ave Toronto Ont TEL 531 4647 Nowe auto ubezpieczone na \$500 000 w dwie strony \$100 Collision \$50 Comp TYLKO \$395 ROCZNIE Zadzwoń a powiemy Ci czy się kwalifikujesz do zniżki Dom i wyposażenie domu do \$120 000 - TYLKO \$182 ROCZNIE 69 81</p>	<p>HOMETARIO REAL ESTATE LTD. & insurance brokers ltd ● KUPNO I SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI WSZELKIEGO RODZAJU ● UBEZPIECZENIA NA SAMOCHODY — OD OGNI — KRADZIEŻY I INNE 171 RONCESVALLES AVE. Tel 531-3506</p>
<p>Praca POTRZEBNA opiekunka do dziecka 1 1/2 roku TEL 248-0391 wieczorem 75 76</p>	<p>Malowanie z zewnątrz i wewnątrz domów, biur, pomieszczeń przemysłowych i handlowych, cyklizowanie podłóg, oraz wszelkie prace stolarskie i remonty Tania i fachowo Tel TORONTO, 530-1246 rano do 8.30 i po 9 wieczór</p>	<p>ONTARIO MEAT PRODUCTS LTD 783 Queen St W TEL 364-7720 157 Roncesvalles Av TEL 535-4648 świeże mięso wędliny wędzone domowe delikatesy</p>	<p>PREMIER AUTO SALES Wyjątkowa okazja 2376 Dundas St W Toronto Tel (416) 537-2437 STAN MAZUR</p>	<p>POLISH CONSULTING BUREAU 618 Queen Street West Toronto, Ont M6J 1E4 Tel (416) 864-1182 godz 4 - 7 po południu Udzielanie porad i pomocy we wszelkich sprawach oraz załatwianie ich na terenie Polski, m.in. małżeństwa (małżeństwa przez pełnomocnika) rodzinnych majątkowych kupna i sprzedaży nieruchomości i mieszkań spadkowych PONDADO odwołania od odmowy paszportów sprawozdanie krewnych pisma do polskich urzędów i sądów (także w sprawach rozwodowych w Polsce), pełnomocnictwa do Polski, Długoletnia praktyka adwokacka w Polsce.</p>
<p>POTRZEBNA OPIEKUNKA do rocznego dziecka - Bathurst i Finch, mepalca Tel 663-5413 76</p>	<p>JUNAK STUDIO wykonujemy zdjęcia paszportowe 5-minutowe kolorowe portrety wesela oraz wszelkie prace fotograficzne kopiowanie i odnawianie starych zdjęć Telefonować 533-2056 Wł L i J Marczewscy 165 Roncesvalles Ave Toronto, (naprzeciw kościoła św Kazimierza</p>	<p>Bayer's Delicatessen 2988 Dundas St West (Skrzyżowanie Dundas i Pacific) Domowe wyroby smaczne dania pierogi gołąbki flaczki naleśniki salaty i inne europejskie na miejscu i na wynos Specjalizujemy się w przygotowywaniu wszelkich uroczystości Otwarte 6 dni w tygodniu od poniedziałku do soboty, od godz 9 do 6 TEL 767 2018</p>	<p>SOLID AUTOREPAIR WŁADYSŁAW DAKOWICZ wszelkiego rodzaju naprawy samochodowe dożywotnia gwarancja na zainstalowane hamulce oraz tłumiki 201 Schell Ave Toronto (koło Caledonia i Shell 2 blok na północ od Eglinton) Tel 787 2702</p>	<p>INSURANCE AUTO ● HOME ● BUSINESS FOR LOWER RATES COMPARE BEFORE YOU BUY OR RENEW CALL Victor W Krupowicz Westown Real Estate & Insurance Ltd 268 Roncesvalles 533-8573</p>
<p>PRZYJMIEMY pracę na tokarnię frezarki i wiertarkę (toczenie frezowania wiercenie itp) WALACH INDUSTRY 200 Evans Ave Toronto Tel 251 3719 77 78</p>	<p>POLSKA KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA posiada słowniki francuskie, angielskie, techniczne i inne, książki do nauki języków, kulturowe, młodzieżowe, bajki, religijne, karty świąteczne MONTREAL P Q Postal Box - 647 N D G H4A 3R1 Canada Tel (514) 489-0396</p>	<p>ANNA'S TAILORING KOZUCHY I ODZIEŻ SKORZANA Damskie kostiumy, suknie płaszcze zimowe wykonujemy na miarę według projektów własnych lub złotych REPERACJE (wymiana podszewek) POSIADAMY FUTRA Ceny bardzo atrakcyjne 87 Roncesvalles Ave TORONTO, tel 532 4060</p>	<p>INTERNATIONAL CAMERA REPAIR COMPANY LTD Kupujemy wszelkich marek sprzęt fotograficzny ● Sprzedaż ● Reperacje ● "Trade-ins" ● Wypożyczanie Bezpłatne wyceny 3351 BLOOR ST W TORONTO TEL 239 - 1882</p>	<p>WAWROW FOODS POLSKIE DANIA przygotowujemy przyjęcia na wszystkie okazje sprzedajemy pierogi, gołąbki, barszcz, patyczki, itp po cenach hurtowych 570 Annette St., TORONTO, TEL 767 - 7323</p>
<p>POLCAM DISTRIBUTORS zatrudni natychmiast sprzedawców w pełnym lub niepełnym wymiarze godzin kolekcji artystycznej Papieża Jana Pawła II na terenie prowincji lub w Toronto i okolicy Wysokie komisowe Dzwonić do pracowni lub biura Tel 766 5797 lub 769-4243 wieczorem Małżeństwo studentów medycyny (piąty rok) poszukuje zatrudnienia przy opiece nad osobami starszymi lub dziećmi w okresie czerwiec - wrzesień Tel 226-4434 po 6 wieczór 76 77</p>	<p>COPERNICUS MEAT PROD 79 Roncesvalles Ave Tel 536-4054 Posiadamy świeże mięso wykrojone na życzenie Szyunki, boczki, baleronny, kiełbasy na sposób polski oraz wiele innych wędlin i delikatesów - ogórki kiszane, kapustę z beczki, śledzie, pierogi T S PAKULSKI</p>	<p>THE GROENHOUSE 385 Jane Str Tel 767 5871 (Batory Bake Shop & Delicatessen) Własnego wypieku ciasta, torty na wesela i inne okazje Dostawa na życzenie ● Doskonałe lody</p>	<p>The Dancing Spoon RESTAURANT AND DINING ROOM L L B O L Z SLUSARCZYK TEL 531 - 3660 353 Roncesvalles Ave TEL 766-1581 ● wesela ● bankiety ● przyjęcia ● konferencje Europejskie i kanadyjskie dania po niskich cenach</p>	<p>"T A T R A" Restauracja 3832 A Bloor St West, TEL 233 - 9898 Podajemy alkohol Polskie i europejskie dania (niezawieszane) 77 89</p>
<p>TEUMACZENIA Tłumacz przysięgły języka polskiego i angielskiego Usługi po najniższych cenach dla Polaków Tel 247-9217 76 77</p>	<p>THE FUTURE BAKERY NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHLEB Dostarczamy do sklepów i domów 739 Queen St W - Toronto, Ont TEL 368 - 4235</p>	<p>ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY ANKA & PETER 2374 Bloor Street West, Toronto, M6S 1P5 TEL 769 - 4488 Zdjęcia i portrety na różne okazje 74 75</p>	<p>KOMIS 305 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2M6 TEL 531-8872 Polecamy odwiedź nasz "KOMIS" wielobranżowy Przyjmujemy rzeczy do sprzedaży i sprzedajemy po cenach przystępnych dla każdego WSTĄP DO KOMISU A PRZEKONASZ SIĘ</p>	<p>JERZY SZOZDA uprzejmie informuje wszystkich swoich klientów o zmianie adresu CHECKPOINT DATSUN NISSAN to solidna i znana firma, którą mam przyjemność przedstawić Państwu Szeroki wybór nowych i używanych samochodów NISSAN DATSUN Aranzuje pożyczki dla nowo przybyłych Minimalna wpłata korzystne ceny Prosimy kontaktować się JERZY SZOZDA tel (416) 239-1217 (posiadam znajomość języków słowiańskich) udziela porady bezpłatnie CHECKPOINT 5448 DUNDAS STR W ISLINGTON ONT M9B 1B4</p>
<p>POSZUKUJĘ osoby do opieki nad 9-miesięcznym dzieckiem u mnie lub u siebie w domu Matka z dzieckiem mile widziana Okolica Burnhamthorpe i Cawthra Mississauga Tel 273 - 5729 Dyplomowana nauczycielka przedszkolna zaopiekuje się dzieckiem powyżej 2 lat u siebie w domu Mississauga - Meadowvale Tel 821 9009 POTRZEBNA PANI do opieki nad dwójką, spokojnych dzieci Możliwość zamieszkania, lub dochodząca ETOBICOKE, TEL 233-3690 POTRZEBNA opiekunka do rocznej dziewczynki - ETOBICOKE TEL 621 0795</p>	<p>TANIO, SZYBKO I SOLIDNIE wykonujemy drobne remonty, malowanie, hydraulikę (plumbing) ANDRZEJ TEL 537-5419 po 4 po południu 74 75</p>	<p>JERZY SZOZDA 305 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2M6 TEL 531-8872 Polecamy odwiedź nasz "KOMIS" wielobranżowy Przyjmujemy rzeczy do sprzedaży i sprzedajemy po cenach przystępnych dla każdego WSTĄP DO KOMISU A PRZEKONASZ SIĘ</p>	<p>JERZY SZOZDA uprzejmie informuje wszystkich swoich klientów o zmianie adresu CHECKPOINT DATSUN NISSAN to solidna i znana firma, którą mam przyjemność przedstawić Państwu Szeroki wybór nowych i używanych samochodów NISSAN DATSUN Aranzuje pożyczki dla nowo przybyłych Minimalna wpłata korzystne ceny Prosimy kontaktować się JERZY SZOZDA tel (416) 239-1217 (posiadam znajomość języków słowiańskich) udziela porady bezpłatnie CHECKPOINT 5448 DUNDAS STR W ISLINGTON ONT M9B 1B4</p>	<p>JERZY SZOZDA uprzejmie informuje wszystkich swoich klientów o zmianie adresu CHECKPOINT DATSUN NISSAN to solidna i znana firma, którą mam przyjemność przedstawić Państwu Szeroki wybór nowych i używanych samochodów NISSAN DATSUN Aranzuje pożyczki dla nowo przybyłych Minimalna wpłata korzystne ceny Prosimy kontaktować się JERZY SZOZDA tel (416) 239-1217 (posiadam znajomość języków słowiańskich) udziela porady bezpłatnie CHECKPOINT 5448 DUNDAS STR W ISLINGTON ONT M9B 1B4</p>